

T.C.
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

OYUN KURMA SÜRECİNDE YARATICI DRAMA VE
DOĞAÇLAMADAN YARARLANARAK OYUN ÇIKARMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ
HÜLYA ÖZATA
1700005481

Anasanat Dalı: Sanat Yönetimi
Programı: Sanat Yönetimi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ

AĞUSTOS 2020

T.C.
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

OYUN KURMA SÜRECİNDE YARATICI DRAMA VE
DOĞAÇLAMADAN YARARLANARAK OYUN ÇIKARMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ
HÜLYA ÖZATA
1700005481

Anasanat Dalı: Sanat Yönetimi
Programı: Sanat Yönetimi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ

Jüri Üyeleri: Prof. Dr. Mehmet Üstünipek
Prof. Dr. Süreyya Temel

AĞUSTOS 2020

ÖNSÖZ

“Oyun Kurma Sürecinde Yaratıcı Drama ve Doğaçlamadan Yararlanarak Oyun  ıkarma” adlı Yüksek Lisans tez çalışmam sürecinde ve Lisans eēitimimde desteklerini, her konuda engin bilgilerini ve hayat tecrübelerini benimle paylaşan, beni motive eden, sorduēum her soruya cevap bulan ve sonsuz kaynaklarını benimle paylaşan çok deēerli hocam ve tez danışmanım Sayın Doç. Dr.  iēdem Kılıç’a, altı yıl boyunca bana her konuda verdiēi desteklerden dolayı teşekkür ederim.

Tüm yaşamım boyunca beni destekleyen aileme ve  ıktıēım yolda hep yanımda olduēunu bildiēim annem Zeynep  zata’ya tiyatro eēitimime emek veren çok deēerli hocalarıma, sevgili meslektaşlarıma ve arkadaşlarıma, bugün burada olmamda katkısı olan ve hayatıma dokunan tüm sevdiklerime teşekkür ederim.

AēUSTOS 2020

Hülya ÖZATA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	II
FOTOĞRAF LİSTESİ	V
ÖZET	VI
ABSTRACT	VII
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	13
DOĞAÇLAMA	13
1. <i>Doğaçlama Nedir?</i>	13
1.2. <i>Doğaçlamanın Başlangıç Noktası</i>	16
1.3. <i>Doğaçlamanın Gelişim Süreci</i>	19
1.4. <i>Günümüzde Doğaçlama</i>	23
1.5. <i>Çağdaş Tiyatroda Doğaçlama Çalışmaları</i>	25
1.5.1. Jery Grotowski	25
1.6. <i>Doğaçlamanın Amaçları</i>	27
1.7. <i>Doğaçlama Çalışmasına Örnekler</i>	28
1.7.1. Isınma Çalışmaları	28
1.7.1.1. Çemberde Uyum Çalışması	28
1.7.1.2. Farklı Alanlarda Yürüme Çalışması	29
1.7.1.3. “Arttırarak- Azaltarak Yürüme”	30
1.7.1.4. Yüz Isıtma Çalışması	30
1.7.1.5. Ses Isıtma Çalışması	30
1.7.2. <i>Uygulama Örnekleri</i>	31

1.7.2.1. Alma Verme Tekniği	31
1.7.2.2. “İmgesel Nesne.....	32
1.7.2.3. Makina.....	32
1.7.2.4. Halat Çekme	33
1.7.2.5. Uyumlandırma.....	34
1.7.2.6. İkili Doğaçlama.....	34
1.7.2.7. Kaç Yaşındayım?	34
1.7.2.8. Mekân	35
1.7.2.9. Gözler Kapalı.....	35
1.7.2.10. Alfabe.....	36
1.7.2.11. Cıbrıca Düet.....	36
1.7.2.12. Gelin ve Damat	37
1.7.2.13. 30-60-90 Çalışması.....	38
1.7.2.14. Değiştir.....	38
İKİNCİ BÖLÜM.....	40
YARATICI DRAMA	40
1. Yaratıcı Drama Nedir?	40
1.2. Yaratıcı Dramanın Başlangıcı ve Gelişimi	43
1.2.1. Dünyada Yaratıcı Drama	43
1.2.2. Türkiye’de Yaratıcı Drama.....	45
1.3. Yaratıcı Dramanın Kullanım Alanları.....	46
1.4. Yaratıcı Dramanın Aşamaları	52
1.5. Yaratıcı Dramanın Hedefleri.....	53
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	55
1. DOĞAÇLAMA VE YARATICI DRAMA BAĞLAMINDA ÇAĞDAŞ	
TİYATRODA OYUN KURMA SÜRECİ.....	55
1.1. Oyuncunun Çalışma Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama ve	
<i>Doğaçlama</i>	58

1.2. Yönetmenin Çalışma Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama ve Doğaçlama	62

1.3. Oyunun Ortaya Çıkış Sürecinde Yaratıcı Drama ve Doğaçlamadan Faydalanma.....	66

SONUÇ.....	70

KAYNAKÇA.....	75

EK:1	84

FOTOĞRAF LİSTESİ

FOTOĞRAF 1	29
FOTOĞRAF 2	32
FOTOĞRAF 3	33
FOTOĞRAF 4	33
FOTOĞRAF 5	37
FOTOĞRAF 6	38

Üniversite : T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anasanat Dalı : Sanat Yönetimi
Programı : Sanat Yönetimi
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Çiğdem Kılıç
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ağustos 2020

ÖZET

Doğaçlama ve yaratıcı drama bireyin kendini ifade etmesinde, farkındalığının artmasında büyük rol oynamaktadır. Tiyatro tarihi ise bir anlamda doğaçlamayla başlamaktadır. İlkel insandan günümüze gelen doğaçlama çalışmaları tiyatronun vazgeçilmez unsurudur. Zaman içerisinde kendini geliştiren doğaçlama türlere ayrılmıştır. Oyun çıkarma aşamasında bu doğaçlama türlerinden faydalanılmaktadır. Yaratıcı drama ise bireyin kendini geliştirmesi yaratıcılığını kullanarak belli konularda hakimiyet kazanmasını sağlamaktadır. Yaratıcı dramanın bireyin topluluk önünde rahat etmesine yardımcı olduğu bilinmektedir. Tiyatro da ise yaratıcı dramadan oyun çıkarma aşamasında faydalanılabilmektedir. Tiyatro da kullanmanın amacı oyuncuyu ve yönetmeni rahatlatarak sahneye hazırlanmasını sağlamaktadır.

Bu çalışmanın amacı tiyatro tarihinin başlangıcından itibaren günümüze kadar geldiği süreci araştırarak doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarının oyun çıkarma sürecine nasıl katkı sağladığını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelime: Tiyatro, Yaratıcı Drama, Doğaçlama.

University : T.C. İstanbul Kültür University
Institute : Institute Of Graduate Studies
Department : Art Administration
Programme : Art Administration
Supervisor : Associate Professor Çiğdem Kılıç
Degree Awarded and Date : Postgraduate - August - 2020

ABSTRACT

Improvisation and creative drama play a big role in self-expression and awareness. Theater history, in a sense, begins with improvisation. Improvisation works from primitive man to today are indispensable elements of theater. It is divided into improvised species that develop over time. These improvisation types are used during the game extraction stage. Creative drama, on the other hand, enables the individual to gain control over certain issues by using his creativity. Creative drama is known to help the individual relax in front of the community. In the theater, creative drama can be used at the stage of extraction. The purpose of using in the theater is to relax the actor and the director, and prepare them for the stage.

The objective of this study is to investigate how the improvisation and creative drama studies contributed to the process of making plays by researching the process that has been reached since the beginning of the history of theater.

Key Words: Theater, Creative Drama, Impromptu

GİRİŞ

“Tiyatro, oyun sanatı, dinden de eskidir. Gece ateşin çevresinde otururken, av hayvanlarını çoğaltmak ya da ertesi gün çıkacakları avın iyi gitmesini sağlamak amacıyla bir çeşit büyü yapmayı düşünen, kalkıp avlanacak hayvanları taklit eden ilk insanın bu davranışıyla birlikte tiyatro da başlamış oluyor. Taklit yoluyla yapılan büyüünün ardından, dansla, müzikle, maskelerle yapılan büyü, yağmur yağdırma, ürünü çoğaltma törenleri geliyor.”¹ “Binlerce yıl öncesine dayanan tiyatro tarihi, insanlığın var olmasından bu yana varlığını sürdürmektedir. İnsanlar günlük yaşantısını anlatmak için gördüklerini yaşadıklarını taklit ederek anlatmaya başladılar. Bunların içinde avcılık sırasında yaşadıklarını anlatmak için çeşitli yöntemlere başvuruyorlardı.² Ateşin çevresinde dönüp, garip sesler çıkarmaktadırlar. İnsanlar, yüzlerine korku verici, büyük maskeler takmaktadırlar. Binlerce yıl öncesi yaşayan avcılarının üstlerinde hayvan postları olduğu bilinmektedir. Ateşin çevresinde dans eden insanlar, avladıkları avlarla övünmeyi dile getiren bir şarkı söylemeye başlamaktadırlar. Herkes kendi durumunu anlatacak tavırlarla kendine özgü bir tartımla, düzenli bir yolda ayaklarını, ellerini oynatmakta, gövdelerini bir öne bir arkaya eğmektedirler. Bu dans edenlerin çevresinde daha kalabalık bir insan topluluğu bulunmaktadır.³

---

¹ Memet Fuat, Tiyatro Tarihi, Tiyatronun İlk İnsanla Başlayışı, 3. Baskı, İstanbul: M.SM. Yayınları, 2010, s.9-15.

² Çiğdem Kılıç, Tiyatro Tarihi Ders Notları. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi-Güzel Sanatlar Fakültesi- Sahne Sanatları Bölümü, 2014.

³ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, İstanbul: Mitos Boyut, 2011, s. 17.

İlkel adamın bu av oyunlarında tiyatronun üç temel ilkesini buluruz: Taklit, Eylem ve Topluca katılma. Avcı, avını avlamak için ilkin bir hayvan postuna bürünür, hayvanın hareketlerini öykünerek yakınına gider, avını öldürürdü. Sonra köyüne döner, avlanırken yaptıklarını ötekilere anlatacak bir hareketler düzenine girerdi. Bu eylemdir. Avcı ya da avcılar dans, ezgi ve hareketle oyunlarını sürdürürken ateşin etrafında seyredenler zaman zaman el çırparak ara sıra direkt doğrudan ortadaki oyuna girerek avın uğurlu olmasını sağlamak için dans ederlerdi. Bu da topluca katılmadır.⁴

Büyü, insanın ilkin dans etmesiyle başlamaktadır. Bu da ilkel insanda bir inanç sisteminin gelişmesine sebep olmaktadır. Avlanacak hayvanlar ve av sırasında yapılanlar taklit edilirse ne kadar çok hayvanla karşılaşır ise ve bu hayvanlar avlanılırsa avda başarıya ulaşmış sayılmaktadır. Önceleri yalnızca hayvanları taklitlerle gerçekleştirmek ve avcılar aralarına girmemekteydi. Zamanla bu büyü esnasında yapılan ritüel daha çok tiyatroya yaklaşıyordu. İnsanlardan, kimi hayvan biçiminde kimi avcı olarak kimileri de karşılıklı oynamaktaydı.⁵ Tiyatronun kaynağında büyü, gösteriyi ortaya çıkaran bir araçtı. İlkel av törenlerinde gördüğümüz büyü, maske ve dansla gelişen oyun, insanoğlunun doğaya karşı durmasına yaradığı kadar insanlar arasındaki duygusal bağların gelişmesine de yol açmaktaydı.⁶

Maskenin kullanımının tiyatrodan eski olduğu bilinmektedir. Tiyatronun başlangıcından önceki avcılık gösterilerine ve ritüellere kadar gerilere gittiği bilinmektedir.⁷

Maske ilkel tiyatrodan da eskidir. Avcılık kadar eski. Ama ilk avcıların maskeleri bir hayvan başıyla derisinden başka bir şey

⁴ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.17

⁵ Memet Fuat, Tiyatro Tarihi, s.24,

⁶ Özdemir Nutku, 2011, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.28

⁷ Özdemir Nutku, 2011, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.18

olmadığı bilinmekteydi. “Peki ama insanlar maskeyi neden takarlar? Genel olarak iki nedeni var bunun: ilki, maske, tanıdığımız kişiyi yok eder ve onun insana özgü yüzünü ve ifadesini alarak yerine, tanımadığımız, doğaüstü, insanla ilgili olmayan bir görünüş içine sokar. İki çeşit maske vardır biri ten üzerine yapılan maske, diğeri ise plastik maskedir. Eski Mısır’da İÖ 4000 yıllarında yüzün boyandığı biliniyor, çünkü I. Negade dönemine ait boya paletleri ve makyaj malzemeleri bulunmuştur.... Plastik maskenin kaynağı çok daha gerilere, av törenlerine kadar gider. İnsanoğlunun hayvan görünüşüne girme isteği, onu tüylerden, kamışlardan, tahtadan maskeler yapmaya itmiştir... Maske ise insanoğlunun “fetiş”teki ruhları kendinden yana çekecek anima, bir ruh kalıbı idi. Böylece, maske de bir fetiş oluyor, insan ruhunu güçlendiriyordu.”⁸ Bugün doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarında maskelerin kullanıldığı da bilinmektedir. Bu durum binlerce yıldır maske kullanma geleneğinin devam ettiğini de gösterir.

İlkel insan için en önemli olan temel ihtiyaçlardan yiyecek ve barınmadan sonra dans gelmekteydi. Dans duyguların, heyecanların ilk ortaya vuruluş yolu, sanatların başlangıcı olarak bilinmektedir. Hareketleri bir ölçüye bağlamak, dansa yöneltmek istediğini ise tabiat ananın etkilerinde aramalıyız. Dalgalar belli aralarla gelir, güneş, ay belli aralarla doğup batar, yüreğin atışı belli aralarladır. Doğa ilkel insanı içten, dıştan ölçülülüğe, ritme doğru çekmekteydi. Hareketlerle konuşmak, hareketle derdini bahsetmek en yüksek noktasında dansa ulaşmaktaydı. Onların isteklerinin gerçekleşmesini sağlamak için dans eder ilkel insan, tanrılarına dansla söyler söyleyeceğini, duası dansladır, dansla teşekkür eder. Bu hareketlere tiyatro denmez elbette fakat tiyatronun başlangıcı oluşturan hareketler de bunlardır.⁹

Yukarıda verdiğimiz bilgilerden yola çıkarak söyleyebiliriz ki insanlığın başlangıcıyla birlikte insanların iletişime geçtiği

⁸ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, .18-19.

⁹ Memet Fuat, Tiyatro Tarihi s.12.

bilinmektedir. Bu iletişim sözle olmadığı için birbirleriyle maskeyle, dansla, büyü yoluyla anlaştıkları bilinmektedir. Zaman içinde bu durum gelişerek tiyatronun doğmasını sağlamıştır.

*“Yunan kentleşmesinin ortaya çıktığı Arkaik dönemden (yaklaşık İÖ 700-500) başlayarak ve Hellenistik dönemde birçok yeni kentin kurulması sebebiyle Akdeniz çevresi ve kültürü, insanların çoğunluğunun kırsalda yaşamasına rağmen kentliler tarafından belirlenmiştir. Kentlerde yaşayanlar tam hak sahibi özgür erkekler, onlara bağlı kadın ve çocuklar, metoikoi (vatandaşlık haklarına sahip olmayan yabancı sakinler) ve kölelerdir.”*¹⁰ Antik Yunan tragedyası tam biçimini M.Ö. beşinci yüzyılda bularak en iyi dönemleri yaşadığı bilinmektedir. Klasik Çağ olarak adlandırılan bu dönemde Atina, 200,000’i aşan nüfusuyla Atina’da en büyük ve güçlü şehir haline gelmekteydi. Atina, ekonomik, kültürel ve felsefi alanlarda önemli gelişmeler kaydetmiş, bir şehirler imparatorluğu oluşmasına ön ayak olmuş, kendisinin de bu imparatorluğun merkezine yerleşmiştir.

*“Antik Yunan tiyatrosuna dair bilgilerimiz oldukça sınırlıdır. Tragedyanın en yüksek dönemini yaşadığı M.Ö. 500 ile 400 yılları arasındaki, sayısız oyun yazarı tarafından yazılmış binden fazla eserden, günümüze, yalnız üç yazarın otuz bir tragedyası kalmıştır. Bunlar, Aiskhylos’a (M.Ö. 525-456), Sophocles’e (M.Ö. 496-406) ve Euripides’e (M.Ö. 485-406) aittir. Aristoteles’ten tragedyaya ikinci oyuncuyu Aiskhylos’un, üçüncüsünü Sophocles’in eklediğini öğreniriz.”*¹¹ Aiskhylos’un, sahneye ikinci oyuncuyu çıkarmasıyla konuşma arttığı için sahnede koro sayısında azalmaya gidilmiştir. Elli kişilik koro çalıştırmak zor ve masraflıydı. Bundan dolayı Aiskhylos koro sayısını on ikiye düşürüldü. Daha sonra Sofokles, sahneye üçüncü oyuncuyu getirdi ve koro sayısını on beşe çıkardı. Bu

¹⁰ Hüseyin Burak Soy, Antik Yunan Kent- Devleti- “Polis”’in Özellikleri, İlgili Araştırmalar ve Batı Anadolu’dan Örnekler, 2010, İstanbul, s.1.

¹¹ Verda Habif, 2008. Antik Yunanda Oyunculuk ve Çağdaş Uygulamalar, İstanbul, 2008, s.7-13.

onun üslubundan gelen bir zorunluluktur. Korosuyla oyunun aksiyonuna sıkı sıkıya bağlıdır.¹²

Yukarıda verdiğimiz kaynaklardan da yararlanarak söyleyebiliriz ki; bu ortamda tiyatro, önce dinsel gösteriler, sonra özgün ve bağımsız bir sanat dalı olarak bilinmekteydi. Tiyatro seyirciyi bir yandan dinsel kökenli bir coşku sürecine sokarken bir yandan, ahlak kuralları eğitmekte duyguların akıl ve sağduyu ile denetim alınmasına yardımcı olmaktadır.¹³

Roma tiyatrosunda ise durum biraz daha farklıydı. “Roma (Yunanlıların Güney İtalya ve Sicilya’da kolonileştiği zamanda) İÖ 753’te kurulmuştu. Roma son Etrüsk kralını kovup, 509’da (tam bu esnada Atina’da demokrasi gerçekleştirilirken) bir cumhuriyet kuruncaya kadar ilk yöneticilerin yurdu olan komşu Etruria’nın egemenliği altında kaldı. Dördüncü yüzyılda roma yayılmaya başladı ve 265’te başlayarak kuzeyde Etruria topraklarını ve güneyde Yunanlıların yönetimi altındaki bölgeyi de içeren İtalya yarımadasını denetledi. Sonra Kartaca’yla yaptığı Pörn Savaşı’ndan sonra (264-241), Sicilya’yı aldı. Roma, 270 ile 240 arasında yayılması sonucunda, tiyatronun uzun zamandan beri gelişmiş olduğu Yunan yönetimindeki toprakları ele geçirdi. 240’la birlikte birçok Romalı Yunan sanatı ve tiyatrosuyla tanışmış oldu. Bundan dolayı 240 yılı Roma tiyatrosunun başlangıcı sayılır.”¹⁴ Romalının ilk olarak iki temel uğraşı, askerlik ve çiftçilikti. Başlangıçta aile çiftlikleri biçiminde yapılan tarım, aile biriminin ehemmiyet kazanmasını ve aile törelerinin kutsallığını korumasını sağlamıştır.¹⁵

¹² Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.60-61.

¹³ Sevdâ Şener, Düünden Bugüne Tiyatro Düşüncesi, s,52-53, Ankara: Dost Kitapevi Yayınları, 2012, s.52-53.

¹⁴ Oscar. G.Brockett, Tiyatro Tarihi, İstanbul: Dost Yayınevi, 2000.

¹⁵ Sevdâ Şener, Düünden Bugüne Tiyatro Düşüncesi, Ankara: Dost Yayınevi Yayınları, 2012, s.55.

Tiyatro, Roma’da dinsel gösteri olarak kabul edilmedi. Antik Yunan olduğu gibi önemli, saygı duyulan bir dinsel tören değil sadece boş zamanları dolduracak bir eğlence olarak görölmektedir. Tiyatronun tapınaklara ilintisi kalmamış ve ilk başlarda uzun bir süre, Senato ahşap tiyatro binalarından başka yapılmasına izin vermemektedir. Roma tiyatrosunun gerilemesinin nedenlerinden biri oyuncunun toplum içindeki konumuydu. Oyuncuların çoğu Güney İtalya’dan ve Yunanistan’dan getirilmiş kölelerdi. Bu oyuncular arasında kadın köleler de yer almakta ve açık saçık sahneler de bulunmaktaydı. Kaba bir seyircinin en yozlaşmış duygularına aracı olmaktaydılar.¹⁶

Roma’da sanata karşı ilginin Yunan sanatını tanımakla başladığın ve eserlerin büyük çoğunluğunun kopya edildiğini bilinmektedir. Horitius tiyatroya ilişkin pek çok konuda Yunan düşüncesini dile getirmekle birlikte, sanat üzerinde önemle vurguladığın nitelik ve özellikler bakımından Romalıdır. Topluma katkıda bulunmanın yanı sıra, yazar yeni eğilimleri zorlamayan ve törenin ötesine geçmeyen bir kişi olmalıdır. Eski Yunan’da olduğu gibi, yazarın değerleri denetlemesi, tartışması gereksiz olarak kabul edilmekteydi. Horitius’un bu tavrı Roma sanat anlayışına uygundur. Roma’da sanat sevilmeyle birlikte toplumdaki etkinliğini yitirmiştir. Artık sanat kültürün bir parçası değil, kültürel bir tercümandır. Günlük gerçeklere hitap eder ve günlük yaşama katkıda bulunur. Gerçekçi ve işlevseldir. Gerçekliğinde benzerliği ayrıntılı olarak vurgular. Rolü eğlendirmek ve danışmanlık yapmaktır. Sanat, bu toplumsal gerçeğe ayna tutmaktadır.¹⁷

Gösteriler sabahleyin erkenden başlardı. Bu gösterilere kadınlar, çocuklar ve köleler de gidebiliyordu. Tiyatroya kabul edilmeyenler yalnızca yabancılardı. Büyük devlet memurlarına ve soylu kişilere özel yerler ayrılıyordu. Sınıfsal ayrım vardı. Roma

¹⁶ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.78-79.

¹⁷ Sevda Şener, s.67-68.

Tiyatrosunda tiyatronun gelişim göstermesi bir yana tiyatronun daha çok gerilediği bilinmektedir.¹⁸ Ortaçağ tiyatrosundaysa tiyatro çok daha farklı bir konuma bürünmektedir. Ortaçağ Tiyatrosu, tiyatronun karanlık çağı olarak bilinse de tiyatronun en çok izlendiği çağ olarak da söylenmektedir. Ortaçağın ilk zamanlarında baskı altında olduğu bilinmektedir. Daha sonraları kilise cahil olan halkı tanrıya bağlamak için tiyatrodan faydalanabileceğini düşündü ve bunun içinde İncil'den bölümlerin oynandığı dini oyunlar sahnelenmeye başladı. İbret ve moralite oyunları denen iki güçlü türle kiliselerden başlayıp sokaklara taşan bir tiyatro anlayışı oluşmaya başlamaktadır.¹⁹

“İtalya Yarımadası'nın kuzeyinde Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu'na bağlı Markiliklerin (Markinin hâkim olduğu yerler; Campagna adındaki köy kırsalları, manor binaları olan Malikaneler, askeri istihkam yerleri olan kaleler, markinin kendisine ait demesine arazileri vd.) sınırları içinde bulunan kentler, piskoposlukların etrafında inşa edilmiş dini merkezler kimliğine sahiptiler.”²⁰

Bu ilk çay kültürü, İtalya'da yeniden ortaya çıkmıştır. Onlara göre ve ilk çağda Rönesans arasındaki döneme, derin bir kültürel çöküş, bir “Ortaçağ” olarak bakılıyordu.

- En uzun dönemdir. İ.S. 476-1453 yılları arasındadır (997 yıl).
- Tiyatro sanatı açısından bir karanlık çağ. Antik etkilenmelerin yanı başında, gotik kültürle beslenen yeni bir tiyatro anlayışının “Uyanış Çağı” olarak değerlendirilmektedir.

- Kötülüklerin başı kadındır.
- Sadece erkek oyuncular vardır (Rahipler).
- Ortaçağ sessizlik çağıdır ve üç çeşit oyuncu vardır.

¹⁸ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1

¹⁹ Memet Fuat, s.57-69.

²⁰ Sait Emre Çiftçi, Geç Ortaçağ'da İtalya'nın siyasi durumu, Giriş, Ankara: Yök Tez, 2019.

1. Yarı çıplak oyuncular
  2. Aylaklar oradan oraya
  3. Meslekten oyuncu.
- Sahnede günlük hareketler vardır.
  - Ortaçağda tiyatro suçlamayla gelişir. Din adamları tiyatroyu kötüler. Kilisenin tavrı tümüyle düşmancadır. Şiiri ve tiyatroyu toplum ahlakına aykırı bulur.
  - Tiyatro edebiyat türü olarak varlığını korur.
  - Dinsel öğretiyle sınırlandırılmıştır. Doğuştan günahkar olunur. Yaşarken ondan temizlenilir. Temizlenemeyen tekrar doğar.
  - Yaşlı erkekler yıpranmış beyaz, yoksullar pembe, yosmalar yeşil, mutlular beyaz, mutsuzlar kirli beyaz, zenginler mor, gençler çeşitli renk, köylü şal örter, araçılar alaca renk kullanılırlar.²¹

Ortaçağ tiyatro düşüncesi yeni bir görüş üretmemiş türlerinin ayrımını ve terbiye eğitimi Antik dönem kuramcılarının düşüncelerini tekrarlamış, tragedyada yıkımın alın yazısı olduğunu vurgulamıştır.²²

Rönesans döneminin, “15-16. yüzyılda başladığı bilinmektedir. Yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans’ın tarihsel düşünce içindeki yerini ilk kez İsviçreli bilgin Jakob Burkhardt saptadı. Rönesans ilk kez İtalya’da başladı. Düşünce düzeyine ek olarak, tüm kültürel eğilimler her türlü bağımlılıktan arındırılır. Sadece zeka ve deneyler Rönesans bireyleri için gerçeğe ulaşmayı başardı. Birey önem kazanmıştır. Sınıf ayrımı ortadan kalktı. Soyluluk kişisel erdem anlamına geliyordu. Parayla ünvanlar satın alınıyordu. Rönesansta köylülüler ve soylular aynı dili konuşmaya başladı.”²³

---

²¹ Çiğdem Kılıç, Tiyatro Tarihi Ders Notları. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi-Güzel Sanatlar Fakültesi- Sahne Sanatları Bölümü, 2014.

²² Sevda Şener, Düünden Bugüne Tiyatro Düşüncesi, Ankara: Dost Kitapevi Yayınları, 2012, s. 72.

²³ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.129-131.

Yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans, Ortaçağ'ın düşünce yapısına bir başkaldırıydı. Hümanizmle bilginin canlanması ile birlikte fikir düzeyinde bilimde, sanatta, siyasette, büyük değişiklikler olduğu. Büyük bir değişiklik içine girmekteydi. Rönesans tiyatrosu İtalya'da doğmasına rağmen, İtalya Rönesans tiyatrosu mimarlık açısından da klasik tiyatro öykünmekteydi. Rönesans, önemli tiyatro yapılarına, sahne tasarımına, sanata ve endüstriyel infertiliteye ek olarak sanat tarihinde yeni bir doğuşu işaret etmiştir.²⁴ Rönesans Bireşimi denge, simetri, uyum disiplin oluşmaktadır. O dönemde mimarlar doğadaki uyumu, düzeni görmüşelerdir. Her şey matematik üzerine kuruludur. Sanat disiplinle olur.²⁵

Rönesans'ta dram sanatında ilk kez söz eden inceleme Daniello'nun Poetika'sıydı (1536) Daniello'ya göre, tragedya en korku verici ve acınacak olayların taklitiydi ve tragedya ozanı hiçbir zaman sade dil konuşmayı kullanmamalıydı. Tragedyada kişiler kötü olmamalı, kötü ise oyunun sonunda iyi olmalıydı. Kötü olan hiçbir karakteri bulundurmamaktaydı. Komedya yazarı için günlük olaylar önemliydi; günlük bir dil kullanılır, yüksek bir üsluptan kaçınılırdı. Mintono'ya göre tiyatro yapıtı biçimi kusursuz ve tamamlanmış olmalıydı. Bu türün üç temel öğesi dans, şarkı ve oyundu. Lirik ozanlar kendi kişiliğini öne sürerek, epik ozana olayı, bazen kendini öne sürerek, birkaç kişinin ağzından anlatırdı. Bununla birlikte dramatik ozanların temel amacı seyirciye haz vermek ve onlara doğruyu göstermekti. Minturno dramatik şiirin yapısını prolog, söylev, koro ve bitim olarak dört bölüme ayırıyordu.²⁶

Yukarıdaki bilgilerden de yararlanarak söyleyebiliriz ki Rönesans'ın ortaya çıkış süreci ortaçağa kadar uzanmaktadır. Bu dönemde birey olma fikri ön plandadır. Halkın beğenisine göre oyunlar yazılmıştır ve tiyatronun eğiticiliği üzerinde durulmuştur. Bu

²⁴ Süreyya Temel, Tiyatro Mimarisinin Tiyatro Anlayışıyla Birlikte Gelişimi, Kırgızistan, 2016, s.540.

²⁵ Çiğdem Kılıç, Tiyatro Tarihi Ders Notları.

²⁶ Özdemir Nutku, 2011, S.132-135, İstanbul.

dönemde “tiyatro okunmak iç değil, oynanmak içindir” mantığı yeniden güç kazanmıştır.

Yukarı da kısaca bahsetmeye çalıştığımız tiyatro tarihi sürecine baktığımızda doğaçlamanın ilkinden günümüz tiyatrosuna kadar kullanılabildiğini görebilmekteyiz. Doğaçlamanın uzun bir geçmişi vardır ve kökeni antik topluluklara dayanır. Doğaçlamanın kökleri, müzik ve resimde değil, edebiyatta ve özellikle şiirde görülmekteydi. Sanatçının çalışması, deneyimlerindeki benzerliği ve donanmasını keşfedip aralarında bir ilişki yaratmaktaydı. Bu, bir sanatın ve zihniyetin ana unsurlarından nesnel ve bağımsız varlığını keşfi anlamına gelmektedir.²⁷

“Felsefi argüman ve düşünce çemberinde, mecazi anlamda doğaçlama, geçmişin sabit ve fosilleşmiş çerçevesinden çıkıp şimdiki zamanın ipliğinin üstünde kısa bir duraklamayla gelecek akımların tadını düşünce ve duyarlılığı geliştirerek tatma arayışı olarak yorumlanabilir. Açıkçası, bu metafor karışık ve karmaşık bir mecazdır, fakat evrensel bir gerçek ve belki de hayatın bir parçasıdır”²⁸

Tiyatronun gelişimiyle birlikte ilk zamanlarından günümüze kadar doğaçlamada gelişimini sürdürmeye devam etmiştir. Doğaçlama başlarda günlük hareketleri, gündelik yaşamda başımıza gelenleri anlatırken zamanla tiyatro ve profesyonel oyunlarla birlikte doğaçlamada, çalışılarak yapılan bir sanat dalı haline gelmektedir. Tiyatro, müzik veya sunuculuk kavramı olarak karşımıza çıkan “doğaçlama” terimi, günlük yaşamda sıkça kullanılan bir kelime hâline gelmiştir. Doğaçlama terimi, o sırada herhangi bir hazırlık yapılmadan gerçekleşen etkinlikler için kullanılır. Doğaçlama

---

²⁷ Y.S. Agdam, Doğaçlama, Resim ve Müzik İlişkisinde Doğaçlama ve Renk, Bölüm 1 Ankara: Yök Tez, 2018, s.3.

²⁸ William Harris, What is Improvisation, The New Spirit in The Arts ,www. middlebury.edu/ , 2009,s.1.

“Spontane²⁹” kelimesinin Türkçe karşılığı olarak ortaya çıkmıştır. Türk Dil Kurumu’nun tanımına göre bu terim, “irticalen³⁰, doğaçtan³¹, emprovize³², birdenbire, düşünmeden, spontan” kelimeleriyle de karşılanmaktadır.³³ Tiyatroda doğaçlama terimi, aktörün sözcükleri metne bağlı olmadan metnin dışında kalmış gibi, bir durumu kurtarmada zihnin rolü olarak tanımlanabilir. Bu, müzik dünyasında açıklanabilir, çünkü sanatçılar mevcut yetenekleriyle ilk çalışmalarını herhangi bir hazırlık yapmadan daha önce açıklamışlardır.³⁴

Yaratıcı drama ise; “bir grubu oluşturan üyelerin yaşama deneyimlerinden yola çıkarak, bir amacın, düşüncenin, doğaçlama, rol oynama (rol alma) gibi tekniklerden yararlanarak canlandırılmasıdır.”³⁵

“Drama: Son zamanlarda her türlü eğitim sürecinde kullanılmaya çalışılan çağdaş bir öğrenme tekniğidir. Prochazka (2007) Drama'yı “hem yaratıcı hem de bütünsel bir öğrenme şekli” olarak tanımlamaktadır. Ayrıca “sadece öğrencileri motive etmekle kalmayıp öğrenme sürecini hızlandırmaya yardımcı olmakla kalmayıp, aynı zamanda birbirleriyle ve dolayısıyla sınıf atmosferiyle ilişkilerini de geliştirmektedir.” Clark'a (2013) göre “Drama eğitimi, bir öğrencinin bilişsel, sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimi üzerinde derin olumlu etkileri olan güçlü bir öğretme ve öğrenme aracıdır.

Günümüz eğitim sisteminde bireyin öğrendiklerinin çoğunluğu; düşünsel dünyası ya da bilişsel alanı ile duyguları, ilgileri ya da duygusal dünyası birbirinden aynıdır. Bu şekilde, bireysel

²⁹ Almanca kökenli bir kelimedir. Anlamı: kendiliğinden

³⁰ Doğaçtan.

³¹ Hiç hazırlık yapmaksızın, içe doğduğu gibi, birdenbire ve düşünmeden (söyleme, konuşma, oynama).

³² Fransızca kökenli bir kelimedir. Anlamı: doğaçlama

³³ Türk Dil Kurumu

³⁴ Oya Okar, Doğaçlama ve Oyunculuk, İstanbul: Yök Tez, 2011.

³⁵ P.D.San, Çağdaş Drama Derneği, http://www.istanbuldrama.org.tr/?page_id=267.

öğrenme biliş biçimini alır ve öğrenme artık bir gerçeklik olmadığından, öğrenilenleri kişiselleştirme, kullanışlı ve pratik hale getirme fırsatları yoktur.³⁶ Diyebiliriz ki yaratıcı drama kişinin kendini rahatça ifade edebileceği ortamın rahatça ifade edebileceği ortamı da sağlamaktadır. kendini rahatça ifade edebileceği ortamın var edilmesi diyebiliriz. Yaratıcı drama sadece tiyatro da değil birçok alanda karşımıza çıkmaktadır. İlköğretim ve liselerde yaratıcı drama yöntemi ile oluşturulan dersler yer almaktadır. Aynı zamanda farklı kurumlarda hem yetişkinlerde hem de çocuklara verilen drama eğitimiyle bireylerin iletişim becerilerine katkı sağlanmaktadır.

Sonuç olarak diğer bölümlerde de açıklayacağımız gibi yaratıcı dramanın ve doğaçlamanın birçok ortak yönü bulunmaktadır. Aralarında ki en büyük fark ise yaratıcı drama çalışmalarının sahnelenecek bir oyun çıkarmak gibi bir hedefinin olmaması doğaçlama çalışmalarının ise sahnelenen bir oyun için çoğu zaman provalarda kullanılan bir yöntem olmasıdır. Her iki çalışma yöntemi de oyun çıkarma sürecine katkı sağlamaktadır. Yaratıcı drama çalışmaları ile oyuncunun kişisel becerilerine odaklanırken doğaçlama çalışmaları ile oyuna yönelik hedeflere odaklanılmaktadır. Her iki yöntemde de oyuncunun gelişimine ve oyuna hizmet etmektedir.

---

³⁶ İnci San, Eğitimde Yaratıcı Drama, Cilt 23, Sayı 2, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Ankara: Ayı Basım, 1991, S.574.

BİRİNCİ BÖLÜM

DOĞAÇLAMA

1. Doğaçlama Nedir?

Doğaçlama Latince “improvisus” sözcüğünden türetilmiş olup “önceden bilinmeyen”, “sürprizli”, “planlanmamış” anlamına gelir.³⁷ “Doğaçlama, beden, uzam ve tüm insani kaynakları kullanarak bir düşüncenin, durumun, karakterin (hatta bir metnin) tutarlı ve anlaşılır fiziksel ifadesini, tüm çevresel uyaranların etkilerini de katarak spontan (şimdi ve burada) bir şekilde yaratmaktır.”³⁸ Yazılı bir metni olmadan, sözlü ya da sözsüz olarak oynanabilen oyundur.³⁹ Doğaçlama, Türk Dil Kurumu’nun güncel Türkçe sözlüğünde şöyle tanımlanmaktadır: “Birdenbire, düşünmeden, içine doğduğu gibi, doğaçtan, doğmaca, irticalen, emprovize ”. Ali Püsküllüoğlu’nun hazırladığı Türkçe sözlükte ise doğaçlama; “hiç hazırlanmadan, birdenbire ve içine doğduğu gibi söyleme biçimi” olarak tanımlanmaktadır.⁴⁰ İmpro için, seyirciyle birlikte anında gerçekleşen, belli bir çalışma yapılmadan, interaktif bir zamanla meydana gelen tiyatral performans denebilmektedir.⁴¹

---

³⁷ Türk Dil Kurumu, 2019.

³⁸ Koray Tarhan, Doğaçlama İçin Elkitabı, İstanbul: Mitos- Boyut, 2013, s.11.

³⁹ Mahir Günşiyar, Tiyatroda Devinim-Oyun-Doğaçlama, Oyun, İstanbul: Yök Tez, 1990.

⁴⁰ Duygu Çelik, Modern Doğaçlama Tiyatrosunda Gelenek ve Baltacıoğlu’nun Öz Tiyatrosu, Doğaçlama Kavramı, İstanbul: Yök Tez, 2010.

⁴¹ Koray Tarhan, s.11.

Doğaçlama, önceden çalışılmadan bir form üstüne hazırlanmak ve sanatsal ifadeyi ona bağlayarak yaratmak olarak da algılanmaktadır.⁴²

Kullanım alanlarına göre çeşitli tanımlara sahip olan doğaçlamayı, genel olarak monotonluktan, sıradanlıktan ve tek tip olmaktan ayıran nokta ise aniden gerçekleşen durumlar karşısında yaratıcı olmak gerekliliğidir. Özellikle doğaçlama bedeninin karşılaştığı farklı durumlarda yaptığı hareketleri anlamamızdır.⁴³ “...Doğaçlama konusunda uzun bir zamandan beri çalışmalar yapan ve kitaplar yazan H. W. Nickel’in doğaçlamaya yönelik şu kavramsal tanımlamaları vardır. *“Doğaçlama, önceden hazırlanmadan günlük yaşamda ve sanatta düşünür ve hareket eder. Doğaçlama, önceden hazırlanmadan ve buna dayalı bir eserin ifadesi olmadan bir form üzerinde çalışmaktır. Bu, müzik doğaçlaması, dans doğaçlaması ve sahne doğaçlaması için geçerlidir.”*⁴⁴

*“Oyun, doğaçlamanın özüdür. Birçok doğaçlamayla oluşmuş yapıtların, ritüel ve tiyatro türlerinin kaynağı, oyundur.”*⁴⁵ Doğaçlama, bireyin oyunun duygusuna kaptırıp içinden ne geliyorsa onu yapması, ağlaması, sahnede kendini yerden yere atması ya da kendini olduğundan çok farklı göstermesi değildir. Böyle bir çalışma başlangıç olarak da kabul edilebilmektedir. Bu çalışmanın yapıtaşlarından biri ise duygunun nasıl çalıştığını ve işlediğini anlamaktır.

Doğaçlama denilince insanın aklına iki önemli ayrım gelmektedir. Duygusal dışavurumlardan gerçekleşen rahatlama ya da televizyonda izledikleri ve uzak eleştirel açının kullanıldığı kabare geleneğinden geriye kalan göstermecî oyun biçimi olarak

⁴² Maryam Hastarhani, Nakkallıkile Antik Yunan Tiyatrosunda Koro Karşılaştırması, Geleneksel İran Oyunlarında, Ankara: Yök Tez, 2020,

⁴³ Selda Ergün, Çağdaş Doğaçlama, İstanbul: Mitos Boyut, 2013, s.11.

⁴⁴ Duygu Çelik, 2010, S. 38.

⁴⁵ Mahir Günşiyar, s.6.

ayrılmaktadır. Doğaçlama bir inşaat ustası, mimar gibi yapı kurmaktır ya da yazar gibi olay, durum ve çatışma yaratmaktır.⁴⁶

İnsanlık, yaradılışının amacını doĒaya karşı verdiĒi mücadelede bulmaktadır. Bu mücadele sırasında ortaya çıkan ritüeller törensel davranışlara dönüşmüşlerdir. Bu trene katılanlar metne baĒlı kalmadan, ilerinden geldiĒi gibi hareket etmekteydiler. Bu nedenle, doĒalama tarihini insanlık tarihi kadar eski olan ritüellere dayandıĒını söylemek yanlış olmayacaktır.⁴⁷ DoĒalama, dünyaya geldikten sonra insanlarla ilişki kurmaya bařladıĒımız zamandan itibaren hayatımızın içinde yer almaktadır. Aslında bebekken bile her seferinde cesurca deneyerek ve yanılarak hayatımızda doĒalama yaparız, daha sonrasında taklitler ve kurallı oyunlar sırasıyla gelmektedir. Bilerek ve isteyerek kabul ettiĒimiz kısıtlamaların içinde elimizden geleni yapmaktayız. Sonuç her defasında eĒlencedir. Bu yaşamımızdaki yaptığımız doĒalamalarda sonuç her defasında eĒlencedir. Fakat bu eĒlence sürecinde yetiler keskinleşmiş, sosyalleşmiş ve yeni şeyler renilmiş olmaktadır.⁴⁸

Yukarıda edindiĒimiz bilgilerden de yararlanarak doĒalama insan yaşamının ilk varoluşundan beri sregeldiĒini söyleyebilmekteyiz. DoĒalama belli bir çalışma sonucunda ortaya ıkabileceĒi gibi hiçbir çalışma olmadan sahne üzerinde o anda da gerçekleştirebilir. Hayal gücünden ve oradaki ortamın koşullarından yararlanarak yapılan bu çalışmalar daha sonra bir gösteri halini de alabilir. İlk zamanlarda bu çalışmalara örnek olarak gsterebileceĒimiz yaşanmışlıklar vardır. Av törenleri doĒalamanın ilk örneklerinden sayılabilir. İnsanlar yaşadıklarını konuşma ve yazı olmadan önce taklit yoluyla anlatmaları buna bir örnektir. Hiçbir

---

⁴⁶ şahine HatipoĒlu, 2012, DoĒalamada Duygu ve Kurgu Sorunları – DoĒalama Teknikleri, Yök Tez, s.152-153.

⁴⁷ Oya Okar, s.4, İstanbul.

⁴⁸ Koray Tarhan, s.13.

Çalışma olmadan sadece başından geçeni canlandırarak anlatması doğaçlamanın başlangıç noktası diyebilmekteyiz.⁴⁹

1.2. Doğaçlamanın Başlangıç Noktası

“Tiyatronun temeli binlerce yıl öncesine dayanır. Binlerce yıl öncesinde yaşayan avcılar üstlerine hayvan postları giyip maskeler takarak avlanmaya gider, avını yakalayabilmek için o hayvanın taklidini yapar ve avıyla köyüne döndüğünde bu kahramanlık hikayesini anlatmak için ateşin etrafına toplanır, kendilerine özgü bir şekilde bu av öyküsünü anlatırlardı.”⁵⁰ Doğaçlama insanın varoluşuyla birlikte başlamaktadır. Tiyatronun ilk rneği denilebilecek olan avdan sonra avcıların gerçekleştirdiği taklitler, ritüeller, büyü, maske ve danslarla birlikte var olan oyunlar, doğaçlamanın başlangıcı olarak görülebilmektedir.⁵¹ Doğaçlamanın, kökeninin insanların başlarından geçenleri, korkularını, sevinçlerini, heyecanlarını bedeniyle ifade ettiği ritüellere, danslara, törenlere dayandığını ve doğaçlamanın ilk adımlarını oluşturduğunu söyleyebiliriz.⁵²

İnsanlar doğduğu günden bu yana kendisini ifade edebilmek için taklit yolunu kullanmaya başlamışlardır. Taklit ile gün içerisinde yaşadıkları olayları diğer insanlara anlatmaya çalışmaktadırlar. Konuşmanın olmadığı ilk zamanlarda av için gittikleri yerlerde başlarına gelenleri anlattıkları bilinmektedir. Doğaçlamanın başlangıcı olarak Antik Yunan’dan öncesine döndüğümüzde av hikayeleri yer almaktaydı. Ateşin etrafında yapılan dansla ve taklitlerle ortaya çıkan oyun ise avcıların avladıkları hayvanın ruhunu kovmak içindir; çünkü avladıkları hayvanı yiye bilmek için o hayvanın ruhunu yok etmeleri

⁴⁹ Fuat, Memet, 2010, Tiyatronun İlk İnsanla Başlangıcı, M.Fuat içinden, Tiyatro Başlangıcı, S. 9-15, İstanbul, MSM

⁵⁰ Okar, Oya, 2011, Doğaçlama ve oyunculuk, S.3, İstanbul, Yök Tez.

⁵¹ Gnşiray, Mahir, 1990, Oyun, Tiyatroda Devinim-Oyun-Doğaçlama, S.22, İstanbul, Yök Tez.

⁵² evik, Tolga, 2008, Tiyatroda Yeni Eğilimler: Doğaçlama Tiyatro, S.40, İstanbul.

gerektiğine inanmaktadırlar.⁵³ Yararlandığımız kaynaklarda ki öğrendiğimiz bilgilerden yola çıkarak söyleyebiliriz ki, insanlar yaptığı taklitlerle hem dinsel yönünü hem de kendi yeteneklerini ortaya koymayı amaçlıyorlardı. Yaptıkları günlük ritüeller ve ayinler zamanla doğaçlamanın ortaya çıkmasına yardımcı olmuştur.⁵⁴

Bu ilkel oyunların başladığı zamanlarda insanlar bir gösteri olsun diye değil kendini ifade edebilmek için taklitten yararlanmaktadırlar ama zamanla bu günlük hareketler bir oyuna dönüşmeye başlamaktadır. İlkel insanlar avlanma sonrasında bir araya geldiklerinde ellerini birbirine, ayaklarını yere vurarak bir ritim buluyorlardı. *“Bu oyunlar avcılık törenlerinden doğmuştur ve doğanın güçlerine saygı duymaktan korkmuştur. Böylece yağmur duaları, bol bol törenler ve ölümlerin dirilişi oyunları ortaya çıkmıştır.”*⁵⁵

İlkel insanın av oyunlarında tiyatronun üç temel ilkesini buluruz: Taklit, Eylem ve Topluca Katılma. İlk olarak avcı, avını avlamak için önce avlayacağı hayvan postuna bürünür, hayvanın hareketlerini taklit ederek yakınına gider, avını yakalar öldürürdü. Sonra evine döner, nasıl avladığını ötekilere anlatacak hareketler yapardı. Bu bir eylemdir. Avcılar dans, ezgi ve hareketle oyunlarını devam ettirirken ateşin etrafında seyredenler bazen el çırparak bazen de doğrudan ortadaki oyuna girerek avın uğurlu olmasını sağlamak amacıyla dans ederlerdi. Bu da topluca katılmadır. Bu etkinliklerin zaman içerisinde ritüel haline gelmeye başladığını görmekteyiz. İnsanların ritüelleri kendini övebilmek, ön plana çıkarabilmek için kullandıkları bilinmektedir. Daha sonraları bu ritüeller daha büyük bir boyut almaya başlamaktadır. Şenliklerde, dini törenlerde, yaşamın her paçasında bu oyunlar görünmeye başladı. Hatta daha da geliştirerek bu oyunlara büyü, maske ve dansta ekledikleri bilinmektedir.⁵⁶

---

⁵³ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.17.

⁵⁴ Sevdâ Şener, S.13-21.

⁵⁵ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.17.

⁵⁶ Memet Fuat, s. 9-15.

Oyunlarda büyü yapma büyük etki yaratmaktaydı. Büyü yapabilmek için kullanılan yöntemler doğaçlamanın gelişiminde büyük bir etki olmuştur.⁵⁷

Maske kullanımını ise olmadıkları nesneleri ve hayvanları taklit etmek için kullanıyorlardı. İnsanlar kendileri dışındaki olayları anlatmak ve kendilerini saklamak için maskeyi kullanmaya başlamışlardı. Maske kullanmanın nedeni; *“Genel anlamda iki sebebi vardır bunun; İlk olarak, maske tanıdığımız kişiyi yok eder, kişinin yüzünü ve ifadesini bilmediğimiz garip ve insanlık dışı görünmesini sağlar. İkincisi, maske oyuncunun yüzünü yeniler ve ona benzersiz bir özellik vermektedir.”*⁵⁸

Maskenin kullanımı ve gelişiminin yanı sıra bir diğer önemli unsur olan dansın da ilkel insanlarla birlikte ortaya çıktığı bilinmektedir. Dans, insanların ateş başında toplanarak birlikte hareket etmeleriyle ortaya çıkmıştır. Burada ki amaç yaşadıklarını insanlara anlatarak kendini rahatlatmak ve avladıkları hayvanların ruhlarından arınmaktı.

*“Kuramların en kalıcı olanına göre tiyatro, mitoloji ve ritüelden gelişmiştir. Tiyatronun ritüel kökenine olan ilgi antropologların bu olasılıktan büyülenmeye başladığı zamana rastlayan on dokuzuncu yüzyılın sonlarında oluşur. Özellikle tiyatronun kökeninde yer alan taklit olgusu ritim ve dansın gücüyle şekillenmişti. İlkelin büyü yapmak için kullandığı ya da taklit amaçlı yaptığı beden hareketleri tiyatro sanatının doğuşuna etki etmiştir.”*⁵⁹

---

⁵⁷ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.20-21.

⁵⁸ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, s.18.

⁵⁹ Çiğdem Kılıç, Mistizim, İstanbul: Karma Kitaplar, 2017, s.40

1.3.Doğalamının Gelişim Süreci

Tiyatronun gelişim sürecini incelediğimizde av törenlerinde yapılan taklitlerin doğalamının da başlangıcını oluşturduğunu görmekteyiz. Bu taklitlerden sonra ayinler ve ritüeller oluşmaya başladı. Bu ayinlerde ve ritüellerde yapılanlar belli bir düzen ve kurmaca içinde yapılmaya başlandı. şenlikler düzenleniyordu. Bu şenliklerden biri Dionisos şenlikleriydi. Dionisos şenlikleri halk tarafından çok tutuldu ve yayıldı. Dionisos doğa tanrısıydı. Bu törenlerde şarap vardı, genç erkekler cppelerini giyerdi ve kızlar salıncaklara asılırdı, hepsi bolluk getirilmesi içindi. O gün yapılan yarışlarda evlilikler gerçekleşirdi.⁶⁰ Belli bir düzen içinde yapılan bu şenlikler doğalamının da başlangıcını oluşturmuştur. Bu şenliklerde tıpkı ritüeller gibi doğaçlamadan oluşmaktadır.

Tiyatroda doğaçlama tarihi, ilk olarak küçük gruplarla, tiyatro adamlarının dar kalıplı çalışmalarının tarihidir. Başta küçük çalışmalar birbirini etkileyerek gelişmiş, bu çalışmalar bir diğerinin mirası ve tarihi olmuştur.⁶¹

Aristoteles'in bir mimus olarak tanımladığı fenomeni, günlük hayatı taklit etmek için daha bilinçli bir yaklaşım ortaya koydu. Mimus aktörleri geçişte önemli bir rol oynadılar, bu nedenle aktör ve izleyici ritüelde yer alan kişiden ayrılmaya başlamıştır. Mimus oyuncularını ile alakalı olarak kaynaklara dayanılarak şu tespitlerde bulunulabilir:

“• *Mimus doğaçlamaya dayalı olan kaba biçimde bir güldürü şeklidir.*

• *Mimus gösterileri esnasında, şarkılar, danslar ve akrobasinin önemi oldukça büyüktür.*

---

⁶⁰zdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi 1, S.29.

⁶¹ Selda Ergün, s. 11.

• Bu gösteriler altmış dakika sürmektedir. Bunda dekor kullanılmaz, kostümdeki seçimler gündelik hayattan seçilmesi gerekmektedir, maskeler kullanılmamaktadır.

• Gösterilerde kullanılmakta olan malzemelerin türlerini sıradan olan insanların günlük hayatında kullanılan malzemeler oluşturur; kabalığa ve cinselliğe uygun olan karakterler tercih edilmektedir.

• Tragedya ve Komedyanın tam tersine yine bu rolleri kadınlar oynamaktadır. Başka önemli olan durum ise kadınların gösteriler bittiğinde kendilerini çıplak biçimde sergilemesidir.”⁶²

Mimus, tiyatral tür olarak doğaçlama tiyatronun çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu oyuncular sıradan vatandaşlardan oluşan ve sıradan vatandaşa, onun eğilimleriyle seyir keyfi veren, eğlendiren bir yapıdadır. Bu oyuncuların bir destekçisi ve sponsoru yoktur, tek dayanakları halktır ve onlarla hayat kalmaktadırlar.⁶³

Tragedya ve komedyanın doğaçlamalardan doğmuş olmalarına rağmen zaman içinde kendilerine özgün olmayı başarmışlardır. Bu sürede tragedya ve komedyanın yazarları yetişmiştir. Bu türler doğaçlamadan uzaklaşarak metne bağlı oynanmaya başlanmıştır. Tragedya edebi metinler üzerinden gelişimini sürdürürken, komedyanın hem edebi metinler hem de doğaçlama çalışmaları ile gelişimine devam etmektedir. Komedyanın doğaçlamasının sahne gösterisi olarak yer bulmasını sağlamıştır. Bunun ilk örneği, sahnede bir gösteri biçimi olarak doğaçlamayı, Roma Dönemi Tiyatrosu Mimus oyuncularından görülmüştür.⁶⁴

Mimus gibi Commedia dell’Arte de tamamen doğaçlamaya dayalı bir gösteri idi. Oyuncu kendini edebi metnin sınırlamasından kurtarmış, edebi bir metne değil, Canovaccio’ya (kanava) ya da tiyatro

⁶² Kadir Çevik, Tiyatroda Yeni Eğilimler, Doğaçlama Tiyatro, S. 42

⁶³ Koray Tarhan, s.10.

⁶⁴ Okar, Oya, 2011, Doğaçlama ve Oyunculuk, S.5, İstanbul, Yök Tez.

metnine bağı olarak oynuyordu. Yalnızca sahnede ne yapması gerektiğini biliyordu ve sınırları belli olan konu, sahnede doğaçlama olarak oynanıyordu. Commedia Dell'Arte'nin yaygınlaşması ile birlikte birçok yazar bu türe ilgi duymaya başlamış ve bu sebeple edebi metinler artmaya başlamıştır. Commedia dell'Arte'nin doğaçlama gücü metne bağı hale gelmesine rağmen, doğaçlamaya dayalı kalmayı sürdürmüştür.⁶⁵

20. yüzyılda ortaya çıkan Stanislavski, doğaçlamanın modern kullanımının öncüsü sayılmaktadır. Doğaçlamayı karakter yaratmada bir yöntem olarak kullanmaktadır. İçten dışa doğru olarak tanımlanan bu yöntemde, yaratıcılığın ortaya çıkması hedeflenir, oyuncu duygularını ortaya çıkararak rolünü oluşturmaktadır. *“Mikhael Chekhov da oyuncunun imgelemin yaratıcılığın gücü olduğunu vurgulayarak, doğaçlamaya dayalı gösteriler oluşturmuştur. Modern alternatif doğaçlama çalışmaları Meyerhold ile başlar. Stanislavski ve Commedia dell'Arte'den etkilenen Meyerhold biyomekanik oyunculuk tekniği içinde, “toplumsal dıştan içe- hareket ve jest” tekniğini geliştirmiştir. ... Fransız sanatçı Jacques Copeau ise doğaçlamayı bir sistem olarak görüp doğaçlamayı oyuncunun doğası olarak kabul etmiştir. Bir metinden yola çıkmak yerine, doğaçlamalardan yola çıkmıştır.”*⁶⁶

Oyunculuk eğitiminde öncelikle Stanislavski tarafından kullanılmakta olan etütler aslında doğaçlamanın yapıldığı önemli yerlerdir. Dünyanın dört bir yanındaki oyuncu eğitimi hakkında konuşurken söylenenler öğrenmekle ilgili değil, doğaçlama ile ilgilidir ve bu özellikle dikkat edilmesi gereken bir şeydir. Oyuncu eğitiminde doğaçlamanın kullanım yöntemi tamamen farklıdır. İmajı yaratırken, aktör-aday ilk deneyime sahiptir ve yeteneklerini test eder.⁶⁷

⁶⁵ Okar, Oya, Doğaçlama ve Oyunculuk, S. 6, İstanbul, Yök Tez.

⁶⁶ Selda Ergün, s.13.

⁶⁷ Kadir Çevik , Tiyatroda Yeni Eğilimler, s. 39.

“Copeau, doğaçlama kullanımı, toplu çalışma, hazırlık süreci, mim oyunları, maske ve komedi kullanma, tiyatroyu iletişim olarak ele alma, bölgelere yayılarak yeni seyirci oluşturma üzerinde durarak, başta Grotowski olmak üzere doğaçlamaya dayalı tiyatro yapan birçok sanatçıyı etkileyerek doğaçlamanın gelişmesine kaynaklık etmiştir.”⁶⁸

1960 yılları sonrasında doğaçlamanın oyun yazımında da kullanıldığını bilinmektedir. İngiltere’de Mike Leigh bu yöntemle, 1965 yılından bu yana tiyatro oyunları ve film senaryoları yazmaktadır.⁶⁹

“İmpora tarihi Amy Seham’ın ifadesiyle üç dalgadan oluşmaktadır. Birinci dalga elili yıllarda Viola Spolin’in çalışmalarıyla başlamakta ve onun çevresinden gelişen tiyatro edimleriyle belirginleşmektedir. Bu tiyatro hareketinin ilk nüvelerine Chicago’da rastlarız. İkinci dalga, İngiliz tiyatro adamı Keith Jonstone’ın yetmişli yıllarda Kanada’da yürüttüğü çalışmalar ve etkileri çerçevesinde ele alınabilir. Üçüncü dalga ise, seksenlerin sonu doksanların başından itibaren günümüze kadar olan süreci kapsar.”

70

Görüldüğü üzere doğaçlamanın gelişiminde birçok isim yer almaktadır. İnsanlığın başlangıcında var olan doğaçlama ve daha sonra ki gelişmelerle yenilenerek günümüze kadar devam etmiştir. Bu gelişim sürecinde doğaçlamanın tek bir türü olmadığını söyleyebiliriz. Hem bedenle hem de sesle yapılan doğaçlamalar vardır.⁷¹ Bu doğaçlamaların temel amaçları arasında oyuncunun kendini geliştirmesi ve bir tiyatro oyunu çalışmak istediğinde bu yöntemlerden yararlanabileceği yer almaktadır.

---

⁶⁸ Selda Ergün, s. 13-14.

⁶⁹ Mahir Günşiyar, s. 24.

⁷⁰ Koray Tarhan, s.13-14.

⁷¹ Ryth Zaporah, Doğaçlama Tiyatro Yöntemi, İstanbul: Mitos Boyut.

1.4.Günümüzde Doğaçlama

Günümüze geldiğimizde doğaçlama tiyatronun her alanında karşımıza çıkmaktadır. Oyun çalışmalarına başlamadan önce ve tiyatro öğrencilerinin derslerinde doğaçlama ön plandadır. Doğaçlama oyuncunun kendini tanıması ve kendini geliştirmesi için önemli yöntemler arasındadır. Doğaçlama bedenin ve sesin tanınmasında yardımcı olmaktadır. Doğaçlama bulunulan ortama ve yaşam koşullarına göre de gelişim ve değişim göstermektedir.⁷² Doğaçlama yaratıcılık sürecidir. Yaratıcılık, bireyin biyolojik, coğrafik, sosyolojik, kültürel, psikolojik vs. birçok konudaki yaşamından oluşan bir bütünün içinden, yer ve zamana göre yapılan bir derleme, bir çalışma olarak görülmektedir.⁷³ Bu yönleriyle de yaratıcı drama ile benzerlik göstermektedir.

Appia (1862-1928), Stanislawski (1863-1938), Jaques-Dalcroze (1865 -1950), Craig (1872-1966), Meyerhold 1874 -1940), Boyd (1876-1963), Marinetti (1876 -1944), Copeau (1879-1949), Wachtangow (1883-1922), Tairow(1885-1950), Luserke (1889 – 1968), Moreno (1892-1974), Piscator (1893-1966), Saint Denis (1897-1971), Spolin (1906 -1994)' gibi doğaçlamayı üç ayrı formda kullanmış olduğunu H.W Nicel şu cümlelerle vurgulamaktadır:

- *Doğaçlamanın, oyuncuların eğitimleri içinde kullanılması,*
- *Doğaçlamanın sahneleme esnasında kullanımı,*
- *Doğaçlamanın direkt olarak kullanımı, yani doğaçlama tiyatro.*

Yukarıda sözü edilen tiyatro insanları, doğaçlamayı kendi düşünceleri bağlamında kullanmışlardır. ”⁷⁴

Doğaçlama Teknikleri

⁷³ Hatipoğlu, Şahine, 2012, Doğaçlama Teknikleri, Doğaçlamada Duygu ve Kurgu Sorunları, S.157, Yök Tez.

⁷⁴ Kadir Çevik, s.46.

Stanislavski'den başlayıp bugüne kadar doğaçlama, oyuncu eğitiminin bir parçası haline gelmiştir. Stanislavski, iç dünyamızda yaşananları beden hareketleri ile anlatılabileceğini savunmaktadır. *“Doğaçlama, oyuncunun eğitiminde bir araç olarak yer alır. Amaç oyuncunun devinim kazanmasıdır. Oyuncuya çalışmasını nasıl planlanması gerektiğini, verili koşullarla yaratıcı olarak başa çıkmayı ve olayları geliştirmeyi, durumlar yaratmayı öğretir.”*⁷⁵

Günümüzde tiyatro ve doğaçlama birbirinden ayrı alanlar olarak düşünülmektedir. Doğaçlama tiyatro çalışmalarında çok kullanılmaktadır. Doğaçlama tiyatronun temelinde yer almaktadır. Tiyatroda oyun çıkarma sürecinde kullanılmaktadır. Oyuncu eğitiminde doğaçlama kullanılır, bu konuya ilişkin olarak açıkça şu söylenebilir. Oyuncu eğitimindeki en önemli unsurlardan biri de doğaçlama çalışmaları olarak bilinmektedir. Günümüzdeki tüm tiyatro derslerinin verildiği müfredat programlarında doğaçlamanın bir yeri olduğunu görebilmekteyiz.⁷⁶

*“Doğaçlama, Geleneksel Türk Tiyatrosu'nun içinde de çok güçlü bir unsur olmasına rağmen Türkiye'de İmpro'nun tarihi çok eski değildir. Özellikle Geleneksel Türk Tiyatrosu söze ve bu sözün içinde uluorta doğaçlama hicive dayandığı için korku duyulan bir biçim olarak 'ah nerede o eski Ramazanlar' fantezisi boyutuna bırakıldı.”*⁷⁷ Özellikle *“köy seyirlik oyunları, ilkel toplulukların, mevsim dönüşlerinde gündüzün en uzun ya da gecenin en uzun olduğu gün dönümlerinde, ava çıkmadan önce ve av dönüşü ya da mevsim değişimlerinde baharın gelmesini, toprağın, hayvanın, insanın üreme gücünün artmasını, bolluk olmasını sağlamak üzere, doğa güçlerini etkilemek ve onların gücünü kendi yönüne çekmek için yaptıkları törenlerden kalmaktadır.”*⁷⁸

---

⁷⁵ Selda Ergün, s.13-15.

⁷⁶ Kadir Çevik, s.51.

⁷⁷ Koray Tarhan, s.26.

⁷⁸ Çiğdem Kılıç, Mistisizm, s.89.

Zaman geçtikçe doğaçlama da değişiklikler göstermektedir. Fakat doğaçlamanın en çok kullanıldığı alan olarak tiyatrodaki doğaçlama oyun çıkarma sürecinde kullanılmaktadır. Oyun çıkarmada oyuncunun kendi rolü üzerinde çalışmasını sağlamaktadır. Günümüzdeki doğaçlama çalışmaları çağdaş doğaçlama olarak geçmektedir. *Çağdaş tiyatro tamamlanmış bir dönemi nitelemez. Yaşanılan ve üzerine düşüncelerden üretilen bir süreci ifade etmektedir.*⁷⁹ Doğaçlamanın günümüzde tamamlanmış olması beklenemez. Doğaçlamanın gün geçtikçe üzerine yenilikler eklenmektedir. Günümüzde doğaçlama her alanda kullanılmaktadır.⁸⁰

1.5. Çağdaş Tiyatroda Doğaçlama Çalışmaları

Çağdaş tiyatro düşüncesinin ortaya çıkışı, 20. yüzyıl ile birlikte başlamıştır. 1960’lardan itibaren sanat alanında ilerlemeler hızla artmaya başlamış ve çağdaş tiyatronun belirgin özellikleri ortaya çıkmıştır. Çağdaş tiyatro kavramı tamamlanmış bir zamanı belirtmez. Şu anda var olan, yaşanılan ve üzerine düşünceler üretilen zamanı ifade etmektedir.⁸¹ Çağdaş doğaçlama olarak düşündüğümüzde doğaçlama ikiye ayrılmaktadır. Anında yaratma ve yeniden yaratma. Fakat bu iki kavramda gerçekte iç içedir. Biri, öteki olmadan var olmaz. *“Anında yaratma; belirlenen kim/ne/nerde/ne zaman gibi asal soruların yanıtı verilir... Yeniden yaratma; doğaçlama devingendir ve yaratmanın var olduğu her yerde olduğu gibi, onun alanlarında sonsuzdur...”*⁸²

1.5.1. Jerzy Grotowski

Çağdaş oyunculuk yöntemlerine en fazla etkiye bulunan tiyatro sanatçısı Jerzy Grotowski’dir. Teorik ve uygulamalı araştırmada tiyatrodaki yaratıcılık, yeniliği ve sonsuzluğu teşvik eder. *“1933’te doğan Grotowski, tiyatro kariyerine 2. Dünya Savaşı esnasında*

⁷⁹ Selda Ergün, s.21.

⁸⁰ Sernaz Demiral, İki Beden Tek Devinim: Kontak Doğaçlama, Mimesis Tiyatro/Çeviri Araştırma Dergisi, s.341-345.

⁸¹ Ergün, Selda, 2013, Çağdaş Doğaçlama, S.21, İstanbul, Mitos Boyut.

⁸² Günşiyar, Mahir, 1990, Tiyatroda Devinim – Oyun – Doğaçlama, S. 24, İstanbul, Yök Tez.

*oldukça genç yaşında başlamıştır. ...Polonya'ya dönen Grotowski, eğitimini Crakow Tiyatro okulunda tamamlamıştır.”*⁸³ 1959 yılında Opole adındaki Polonya ilçesinde bir tiyatro yönetmeni ile bir eleştirmen ile birlikte bir laboratuvar tiyatrosu kurdular. Yönetmenin adı Jerzy Grotowski, eleştirmeninki de Ludwig Flaszen'di. İki sanatçı yeni bir tiyatro estetiği getirmeye çalışmaktaydılar. Bunun için tiyatronun kaynağı ilkel ritüellere dönmektedirler. Grotowski, seyirciyi oyuna dahil ederek ilkel ritüellerin temel düşüncesini uygulamaktadır. Ama din ögesini bunun dışında bırakarak çalışmalara başlamıştır. Bu çalışmalar sırasında ritüellerde de görüldüğü gibi, çeşitli kavramları gösteren tipler kullanmaktaydılar. Seçilen kavramları sergileyen tiplere ise çağdaş anlamı verilmesi gerekmektedir.⁸⁴ *“Oyuncuyla seyircinin bir arada olduğu tiyatroda Grotowski, burjuvanın maskelerini çıkartma ve kendilerine olan güvenini sarsma düşüncesine sahiptir. Burjuvayı var olduğu rahatlığın içinden çıkararak ona insanoğlunun nereye gelmiş olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Bunun için Grotowski'nin tiyatrosunu bir “işkence tiyatrosu” olarak tanımlayanlar da vardır.”*⁸⁵ Grotowski'nin Polonya dışına açılıp, dünyaca tanınmasında Eugenio Barbanın rolü büyüktür. Barba, Grotowski'nin çalışmaları üzerine yazdığı yazılarla birlikte Laboratuvar Tiyatrosu'nun Polonya dışında da oynanabilmesi için dünyanın birçok ülkesinde turneler düzenlemiştir ve atölye çalışmaları, seminerlerle bu yayılmaya yardımcı olduğu bilinmektedir.⁸⁶

Tiyatro çalışmasında ilk olarak yapılacak olan seçilen metnin üzerine yönetmenin özgürce istediği değişikliği, yorumunu yapmasıdır. Grotowski'ye göre tiyatro, edebiyatın kölesi olmaktan böyle kurtarılmaktadır. Yönetmen, bir yazarın metnini bir ressamın var olan manzarayı malzeme olarak kullanması gibi

⁸³ Ergün, Selda, 2013, Çağdaş Doğaçlama, S.32, İstanbul, Mitos Boyut.

⁸⁴ Nutku, Özdemir, 2011, Polonyada İlkel Tiyatroya Dönüş. Ö.Nutku içinden, Dünya Tiyatrosu Tarihi, S.278, İstanbul, Mitos Boyut.

⁸⁵ Selda Ergün, s.278.

⁸⁶ Selda Ergün, s.33.

anlamlandırmalıdır. Ve yalnızca malzeme olan metin, yönetmenin yaratıcılığı ve yorumuna bırakılarak yeniden değerlendirilmelidir. Böylece, yönetmen eski metinden yepyeni bir metin çıkarır. “Doğal olarak, böyle bir çalışma için yeni bir oyunculuk yöntemi de gerekir. Grotowski’ye göre üç çeşit oyuncu vardır.

1. Akademik tiyatroda görülen “ilkel oyunculuk”
2. Sahne üzerinde söz ve hareketle kompozisyona giden “yapay oyunculuk”
3. Bir kavramı anlatabilmek için yansılanan şeyin büyüülmesiyle “tiplemeye götürülen oyunculuk.”⁸⁷

1.6.Doğaçlamanın Amaçları

Doğaçlamalarının amaçlarını ve faydalarını Selda Ergün Çağdaş Doğaçlama adlı kitabında şu başlıklar altında sıralamaktadır:

1. Oyuncuların rollere başvurmadan, sorun çözmeye ilişkin olarak yeni bir bakış açıları edinmeleri ve içerisinde yer aldığı çevreyi, uzamı ve kendisini ilk kez görüyormuşçasına organik olan varlığı algılaması,
2. Uzamda yer alan nesneler ile etkileşimde bulunması,
3. Tiyatrolara özgü olan oynama tekniğine hazırlanarak, oyunculukla alakalı olan terimlere eğlence kişisellik getirilmesi,
4. Karar vermede bireysel katılımı ve birlikte çalışmayı teşvik edilmesi,
5. Lidere bağımlılığın kırılması,
6. İzleyiciler ile ilişkiye hazırlanılması, görevlerin tanıtımının yapılması,
7. Yoğunlaşmanın tanıtılarak ve sahne içinde enerji kontrollerinin gelişiminin sağlanması,
8. Ortak olan kavramların yerleştirilmesi,
9. Kişisel olan özelliklerin tanınmaları ve değerlendirmeye alışılması,

---

⁸⁷ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi, s.277.

10. Kişisel olan gözlemlerin önemliliği ve kişisel olarak karar verme yetisinin kazandırılması,

11. Sezgileri uyandırma ve toplu çalışma ruhunun hazırlanması.⁸⁸

Yukarıdaki bilgilere de dayanarak diyebiliriz ki bir oyuncunun kendini sahne üzerindeki her türlü koşula hazırlayabilmesi için doğaçlama çalışmaları yapması gerekmektedir. Çünkü bir oyuncu kendini ne zaman rahat hissederse, üzerindeki baskılardan kurtulursa o zaman çıkarmak istediği karaktere bürünebilmektedir. Oyuncu bu doğaçlama çalışmaları sayesinde hem kendi ile hem de sahnedeki diğer oyuncu arkadaşlarıyla birlikte hareket edebilmektedir. Oyuncu, bir oyuna başlamadan önce de o oyunun konusuna yönelik doğaçlama çalışmaları yapabilmektedir. Bu durumda oyuncunun hem yaratıcılığı ön plana çıkarabilir hem de rolü için karakterin özelliklerini daha kolay bulabileceği bir zemin oluşturulmuş olur.

1.7.Doğaçlama Çalışmasına Örnekler

1.7.1. Isınma Çalışmaları

Doğaçlama çalışmaları içinde ısınma çalışmaları önemli bir yer tutmaktadır. Bunlar oyuncuyu hem beden hem ruhsal anlamda hazırlayan çalışmalardır. Yaratıcı drama çalışmalarında da bu ısınma çalışmaları yer yer kullanılmaktadır. Bu çalışmalara şu örnekleri verebiliriz.

Isınma çalışmaları çoğaltılabilmektedir. Bu çalışmalardan sonra doğaçlama tekniklerine geçilmektedir. Bunların bazılarını da şöyle sıralayabiliriz.

1.7.1.1. Çemberde Uyum Çalışması

Bir çember oluşturuyoruz. Herkes bu çember şeklinde yürürken eğitmenin;

---

⁸⁸ Selda Ergün, s.152.

- Bir kere el çırpması ile bulunduğu yerin tersine dönüp yürümek.

- İki kere el çırpması ile yere yatmak.
- Üç kere el çırpması ile olunan yerde zıplamak.
- Dört kere el çırpma ile yere çökmek.

Bu çalışma sırasında gruba uyum sağlayamayan (şaşıran) kişinin oyundan çıkması gerekir. En sona kalan kişi oyunu kazanır.⁸⁹

1.7.1.2. Farklı Alanlarda Yürüme Çalışması

- Grup çember olur. Daha sonra eğitmen bir müzik açar ve bu müzik eşliğinde çamurda, yağmurda, buzlu bir zeminde, kaygan bir zeminde, yaprakların olduğu bir parkta, dikenli bir yolda, ezilmiş domateslerin içinde, cam kırıkları üzerinde yürüme ve daha sonra emekleyerek, koşarak yavaşça yürüyerek bu çalışma devam ettirilmektedir

FOTOĞRAF 1

⁹⁰ Farklı Alanlarda Yürüme Çalışması

⁸⁹ Erhan Tuna, Oyunculuk Çalışması Ders Notu, 2014, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İstanbul.

1.7.1.3. “Arttırarak- Azaltarak Yürüme

- Oyuncular çalışma alanında karışık bir şekilde dururlar. Önce bir kişi yürür. Önce bir kişi, durduğunda iki kişi yürümeye başlar. Daha sonra bu sayı toplam oyuncu sayısı kadar arttırılır ve tekrara bire kadar azaltarak devam edilir. Önce bir kişi, sonra iki kişi yürür ve durur. Daha sonra üç, dört, beş”⁹¹

1.7.1.4. Yüz Isıtma Çalışması

- Dilimizi içten yanaklarımızda on saniye döndürüyoruz.
- Daha sonra tam tersi yönüne döndürüyoruz.
- Dilimizi bir sakız gibi on saniye çiğniyoruz
- Dudaklarımızı ruj sürer gibi ama daha sert şekilde on saniye yapıyoruz.
- Dudaklarımızı “U” “X” yaparak 1 dakika boyunca iyice gerip uzatıyoruz.
- Dudaklarımızı 1 dakika boyunca püskürtüyoruz. Bu çalışmanın temel amaçlarından biri yüzümüzdeki kasların hareket etmesini sağlamaktır. Günlük hayatta ne kadar çok konuşuyor olsak da belli bir kas grubunu kullanıyoruz. Bir oyunculuk öğrencisi için bu çalışmalar en önemli unsurlardan biridir. Çünkü oyuncunun en önemli yerlerinden biri de yüzüdür. Bu çalışmayı yaparken dikkat edilmesi gereken nokta çalışma sırasında yüzümüzdeki kasları kullandıkça bir ağrı olduğu hissetmektir. Bu ağrı kasların çalıştığının göstergesidir.

1.7.1.5. Ses Isıtma Çalışması

- “Ağzımız kapalı bir şekilde iken “mmm” sesisini çıkarıyoruz.

---

⁹⁰ Bu çalışmayı drama sınıfındaki 7-13 yaş arası öğrencilerle birlikte yaptığımızda öğrenciler ilkte çalışmaya uyum sağlayamazken, konsantrasyonları arttırmasıyla birlikte verilen alanlarda yürümeleri daha net olmaya başlamaktadır. Bu çalışmanın temel amacı olarak öğrencinin verilen komuta karşı daha dikkatli ve hayal gücüne inanarak hareket etmesi gerektiğini görmekteyiz. Özata, Hülya, Beykoz Necmettin Erbakan Kültür Merkezi, 30 Kasım 2019, İstanbul.

⁹¹ Koray Tarhan, s.71-73-77.

- “mam, mem, mım, mim, mom, möm, mum, mum” 5 kez bu sesi “U” “X”teki gibi iyice gererek ve dudağımızı uzatarak yapıyoruz.

- Bir çember olarak öğrencilerin öne doğru eğilmeleri istenir ve “AA” diyerek sesi aşağıdan başlatıp dik pozisyona gelene kadar en üstte çıkarmaları istenir. Bu çalışmayı yaparken diyaframı kullanmaları gerekir, boğaza yüklenip seslerine zarar vermemelidirler.

- Diyaframa nefes aldıktan sonra nefesimiz bitene kadar “hah hah hah” diyoruz

- Diyaframa nefes aldıktan sonra belirli uzaklıklar belirleyip “hey” diyerek birini çağırması istenir (kapının önündeki biri, 6. kattaki bir, sokağın başındaki biri...).”

Bu çalışmada oyuncunun sesini nasıl kullanacağını öğrenmesi amaçlanmaktadır. Sahne üzerinde sesini, ses tellerine zarar vermeden nasıl kullanması gerektiğini öğrenmesi amaçlanmaktadır.⁹²

1.7.2. Uygulama Örnekleri

1.7.2.1. Alma Verme Tekniği

İmgesel bir top kullanılarak (deniz topu, cam fanus, balon vb.) oyuncuların birbirleriyle alışverişi gerçekleştirilir. Atılırken ağır olan top yakalanırken değişip hafifleyebilir, buna yakalayanın karar vermesi gerekmektedir.

---

⁹² Kutup Ata Tuncer, Ses Eğitimi Ders Notu, 2014, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İstanbul.

FOTOĞRAF 2

⁹³ Alma Verme Tekniği Çalışması

1.7.2.2. “İmgesel Nesne

Bu çalışmanın nesneye biçim vermeden farkı, ele alınan imgesel nesnenin bir süre kullanılmasıdır. Nesne kullanılarak keşfedilir ve sonra diğerine verilir.”⁹⁴

1.7.2.3. Makina

İlk olarak bir ses ya da hareketler yardımı ile bir makinanın parçasını oluşturulmaktadır. Bu makinanın ise ne olduğunu çözen biri makinanın parçası olarak eklenmektedir. Daha sonra gruptaki diğer kişilerde makinaya birer birer eklenerek bütünü oluşturmaktadırlar. Bu çalışma esnasında dikkat edilmesi gereken bilinmeyen yeni şeyin oluşturulması değil, herkes tarafından bilinmekte olan bir makineyi oluşturmaktır.

⁹³ Selda Ergün hocanın kitabından yararlanarak liselerde yaptığım tiyatro derslerinde imgesel, hayali bir topu taşımaları istediğimde başta zorlanacaklarını düşünen öğrenciler, daha sonra daha rahat oynamaya başlamışlardı. Özata, Hülya, Beykoz Anadolu Lisesi, 8 ocak 2019, İstanbul.

⁹⁴ Selda Ergün, s.152.

FOTOĞRAF 3

⁹⁵ Makineleşme Çalışması

1.7.2.4. Halat Çekme

İki kişi aralarında ip varmışçasına birbirini çekmeye gayret gösterirler. Bu çalışma sırasında iki kişinin de ip, gerçekten varmış gibi hissetmesi gerekmektedir. ⁹⁶

FOTOĞRAF 4

⁹⁷Halat Çekme Tekniğiyle Doğaçlama Çalışması

⁹⁵ Tiyatro derslerinde öğrencilerin yapmaktan zevk aldığı bir çalışma olmuştu. Çünkü bir hocaların ya da eğitmenin yönlendirmesi olmadan kendi kendilerine yapmış oldukları bir çalışmadır. Amaç öğrencilerin yaratıcı fikirlerini ortaya çıkarmaktır. Hülya Özata, Boğaziçi Anadolu İmam Hatip Lisesi, 7 Ocak 2020, İstanbul.

⁹⁶ Selda Ergün, s.152-168.

1.7.2.5. Uyumlandırma

Bir oyuncu sahneye çıkarak basit olan bir harekete başlar. Örnek vermek gerekirse; çitin boyanması, yerleri silmek vb. diğerleri de sıra ile gelip ona katılmaktadırlar. Bu çalışma katılımcıların sahneye ilk çıkmaya başladığında kullanılan bir yöntemdir. Bu çalışma ilk kez yapılırken katılımcılar sahneye alışık değil ise biraz çekinme olabilmektedir. Fakat daha sonraları bu oyun eğlenceli bir hal alarak katılımcıda rahatlamaya sebep olmaktadır. Bu çalışmalardan sonra katılımcıları sahne üzerinde ikili ve daha fazla kişiler olarak çıkarıldığında katılımcıların daha rahat hareket ettiği görülmektedir.

1.7.2.6. İkili Doğaçlama

İki kişi bir nesneye karar vererek o nesne ile harekete başlarlar. Örnek olarak, tohum ekilmesi, battaniye çekme, yastık savaşı vb.

Aynı olan doğaçlamanın ikinci olan kısmında üç veya dört kişinin kullanabilecek olduğu bir nesne belirlenir. Örneğin, ağ çekme, kano kullanma, arızalı arabayı itme vb. yöntemler kullanılarak bu çalışmanın amacı ekiple birlikte hareket etmenin öneminin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Bireysel doğaçlamalarda sahnede oyuncu kendince istediği yönlendirmeleri rahatça yaparken iki ya da daha fazla kişi olunca grupla hareket etmenin önemi ve zorluğunu, bu zorluğu nasıl aşacağını keşfetmiş olmaktadır.

1.7.2.7. Kaç Yaşındayım?

Bir oyuncu kaç yaşında olacağına ilişkin karar verir bunu kağıda yazarak lidere teslim eder. Bunun ardından buna uygun biçimde liderin belirlemiş olduğu bir yere gelmektedir. Diğerleri ise onun yaşının kaç olduğunu çözmeye çalışmaktadır. Burada oyuncunun sahne üzerinde seçtiği yaşın özelliklerini, duruşunun nasıl olması gerektiğini düşünerek hareket etmesi gerekmektedir.

---

⁹⁷ Hülya Özata, Beykoz Tiyatro Akademisi, Aralık 2019, İstanbul.

İkinci kısımda ise yaşının kaç olacağına karar verecek olan oyuncu otobüs durağında oturarak bekler. Lider belirli bir problem iletir. Örnek verecek olursak; trafik sıkışmış, trafiğe müdahale et, oyuncu yaş özelliğini unutmayarak hareket eder ve olaya dahil olur. Burada ise oyuncunun aslında iki olayı bir arada canlandırması istenmektedir. Çünkü oyuncu hem seçtiği yaşı oynayacaktır hem de verilen durumu oynanması gerekmektedir. Burada oyuncunun diğer aşamaya göre daha dikkatli bir şekilde canlandırma yapması gerekmektedir. Örneğin eline verilen bir ağırlık var. Seçtiği yaşın özelliklerini düşünürken nasıl hareket edeceğini, verilen ağırlığı nasıl kaldıracağını aynı anda düşünmesi ve uygulaması gerekmektedir.

1.7.2.8. Mekân

Burası neresi? :

Gereken malzemeler:

- 1. Küçük kara tahta, tebeşir veya kağıt, kalem,*
- 2. Tahtanın konacağı yükselti,*
- 3. Birkaç sandalye*

İki kişiden oluşan takımlar kurulur. Bu takımlar mekânı kararlaştırır ve bu mekân içinde olacak olan şeyleri tahtaya çizmektedirler. Örnek vermek gerekirse oturma odasında, kanepeler, kulluk ve buna benzer şekilleri çizerler, çizimin bitmesinin ardından bu çizimi diğer takıma vermektedirler. Bunun ardından bu mekânda kimin ne sebeple bulunacağı karara bağlanır, bu belirlemelerin ardından doğaçlama yapılmaktadır.

1.7.2.9. Gözler Kapalı

Bu doğaçlama hedef, oyuncuların uzama, sese ve birbirlerine olan duyarlılıklarının gelişiminin sağlanmasıdır. İki ya da üç kişilerde meydana gelen gruplar, kişileri ve olayları belirler ve ardından gözlerini bağlarlar ve doğaçlamaya başlarlar. Burada önemli olan şey gerçek olan aksesuar ve dekor olmasıdır ve bir birerine bir şeyler alınarak verilmesidir. Yapılan bu doğaçlama tecrübeli olan oyuncular ile de yapılmaktadır. Sahnenin planlaması ve gerçekleştirilecek olan

doğaçlama önceden yazılarak izleyicilerin görecektikleri bir noktaya asılır. Gözleri kapalı durumda olan sahne oyuncularını aksesuarlı doğaçlamaya başlarlar. Seyircilerin tarafından izlendiklerini bilmelerinden dolayı birbirlerini markelemeden ve yönlerini karıştırmadan hareket etmektedirler.⁹⁸

1.7.2.10. Alfabe

İki oyuncu tarafından oynanır. Diyaloga ilk başlayacak Diyaloga ilk başlayacak oyuncu için bir harf alınır. Oyuncu alınan harfle başlar, karşıdaki oyuncu peşî sıra gelen harfle sözcük kurabilir. Bütün alfabe sırayla aynı şekilde geçildikten sonra son replik ilk alınan harfle başlar ve oyun biter. Başlangıç için mekan ya da nesne, herhangi bir yönelim kullanılabilir.

Varyasyon: tiyatro sporu gibi takım halinde, müsabakalı gösterilerde iki takımın oyuncuları hata yapan takım arkadaşlarının yerine oyunu devam ettirecek şekilde oynanabilir.”⁹⁹

1.7.2.11. Cıbrca Düet

İki grup oyuncu tarafından gerçekleştirilir. İlk oyuncu cıbrca birkaç cümle söylemektedir. Ardından diğer oyuncu söyleneni dilimize çevirerek konuşmayı devam ettirmektedir. Konu her grup içerisinde ayrı ayrı belirlenir ve tercümanlar tarafından uyumlu bir şekilde tercüme edilmeye çalışılmaktadır. Oyuncu bedenini kullanarak da oyunu desteklemeli ve oyunu çeşitlendirebilmektedir.

---

⁹⁸ Selda Ergün, s.152-168.

⁹⁹ Koray Tarhan, s.102.

FOTOĞRAF 5

¹⁰⁰Cıbrıca Düet Çalışması

1.7.2.12. Gelin ve Damat

Bir gelin ve damat vardır. Alana ilk olarak gelin ve damat girer. Onların arkasından kardeşleri girer. Daha sonra damadın eski sevgilisi gelir. Kız artık damadı sevmiyor, sadece arkadaşlar. Fakat hala geline laf atıp durur. Kamera ve kameraman vardır. (kamerayı da bir kişi oynar) bu konuşulanları çeker. Daha sonra gelinin arkadaşları gelir. Konuşurlar. Biraz zaman geçtikten sonra kızın eski sevgilisi gelir. Eski sevgilinin sinirden gözü dönmüştür. İçeri girer ve bağırmaya başlar. Damatla kavgaya tutuşurlar. Onları ayırmaya çalışırlar. Fakat ayıramazlar bu sırada damat bıçaklar eski sevgiliyi ve oyun biter. Daha sonra bu oyunu sırası aynı olacak şekilde kamerasız oynanır."¹⁰¹

¹⁰⁰ Bu çalışmayı öğrencilere yaptırırken ilk olarak kendilerine yeni bir beden bulmaları istenmektedir. Daha sonra ise o bedendeki kişinin daha önce hiç olmayan bir dil kullanmaları istenmektedir. Burada öğrencilerin iki grup olarak birlikte hareket etmeleri ve birbirlerine uyum sağlamaları gerekmektedir. Hülya Özata, Boğaziçi Anadolu İmam Hatip Lisesi Ocak 2020, İstanbul.

¹⁰¹ Erhan Tuna, 2014, Oyunculuk Çalışması Ders Notu, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İstanbul.

1.7.2.13. 30-60-90 Çalışması

Evin kapısına geliyoruz. Zili çalıyoruz fakat açan yok. Sonra anahtarla kapıyı açıp içeriye giriyoruz. Ev karanlık. (1. Anne deyiş 30) anne diyoruz. Ses yok sonra bir yere çarpıp (2. Anne 60) anne diyoruz ses yok. Daha sonra ışığı yakıyoruz. Bir de bakıyoruz ki annemiz bayılmış yerde yatıyor. O zaman (3. Anne 90) anne diyoruz.

FOTOĞRAF 6

¹⁰² 30-60-90 Çalışması

1.7.2.14. Değiştir

“İki oyuncuyla oynanır. Yönelim olarak belirlenen herhangi bir şey üzerinden doğaçlama başlar. Yönetici, ‘Değiştir,’ dediği anda oyuncu ne yapmış ya da ne söylemişse, hiç beklemeden tamamen farklı bir şey yapar ya da söyler. Beklenen şey aynı şeyin versiyonu değil tamamen farklı bir şey yapılması veya söylenmesidir. ‘Çay içer misin?’ cümlesinden sonra ‘Kola içer misin?’ değil. Farklı ve yeni bir şey istiyoruz sizden.” ¹⁰³

¹⁰² Bu çalışmanın amacı öğrencilerin kendi içinde yaşadığı duyguların artış hızını yaşadıkları ana göre değiştiğini anlamalarını sağlamıştır. Sahnede çeken öğrenciler için bu çalışma daha sonra yaptırılmalıdır. Hülya Özata, Bakırköylü Sanatçılar Derneği, Yaratıcı Drama Dersi, 2017, İstanbul.

¹⁰³ Koray Tarhan, s.105.

Sonuç olarak sylenebiliriz ki; doğaçlamanın birçok çeşidi vardır ve çeşitler kendi içinde tekrar tekrar geliştirebilir. Bu doğaçlamanın zenginliğini göstermektedir. Aynı zamanda sahnede bireysel olarak da kalabalık halde de doğaçlama çalışması yapılabilir. Tiyatronun temelinde yer alan doğaçlama çalışmaları tiyatrodaki oyun öncesinde ve tiyatro yeni başlayanlar için bir ön hazırlık aşaması olarak ele alınabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

YARATICI DRAMA

1. Yaratıcı Drama Nedir?

“Türkçe’de tam olarak karşılığı olmayan “drama” kelimesi Yunanca’da yapılması, eylemek, etmek anlamlarında kullanılmakta olan “dran” kelimesinden oluşturulmuştur. Yine Yunanca bir kelime olan “dramenon”un seyirlik olarak benzetmecisi şeklinde kullanılmakta olan “drama”nın eylem anlamını üstlenmektedir”¹⁰⁴

Yaratıcı drama, bir grubu meydana getiren üyelerin hayat tecrübelerinden yola çıkılarak düşüncelerini tiyatronun doğaçlama, rol oynama tekniklerinden faydalanılarak canlandırma yapılmasıdır. Yapılan bu canlandırma süreçleri tecrübeli olan bir eğitmen eşliğinde yapılırken şimdi ve burada ilkesine bağlı kalınıp çalışmaların -mı gibi yapılmasına dayalıdır.¹⁰⁵ Drama, Türkçe sözlükte bir tiyatro terimi olarak *“Sahnedede oynanmak için yazılmış oyun, drama”* olarak açıklanmaktadır.¹⁰⁶ Ama yaratıcı drama da oyun çıkarma zorunluğu yoktur. ‘Dram’, Fransızca ‘drame’ sözcüğünden gelmektedir. Dilimizde ise acıklı olay anlamında kullanılmaktadır. Drama kavramının kökeninde yatan eylem anlamından yola çıkıldığında insanın her türlü hareketinde ve davranış biçiminde drama ya da

---

¹⁰⁴ Vildan Durdağ, Yaratıcı Drama ve Forum Tiyatro, Oyun Sürecinde Yaratıcı Drama ve Forum Tiyatro ilişkisi, Erzurum: Yök Tez, 2014, S.12, Yök Tez.

¹⁰⁵ Ömer Adıgüzel, Eğitimde Yaratıcı Drama, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2018.

¹⁰⁶ Türk Dil Kurumu Sözlükleri, 2019.

dramatik olan bulunabilmektedir.¹⁰⁷ Yaratıcı drama denilince; grup çalışması, tiatrel tekniklerin kullanımı, bireysel yaşamın, olayların ve düşüncelerin canlanması şeklinde ve bazen de soyut algılar, oyunlar, deneyimler, duygular ve düşünceler şeklinde tanımlanabilmektedir.¹⁰⁸

Yaratıcı drama kendine ait öğeleri olan farklı sanat dalıdır. Eğitimlerde ve özellikle sanat eğitiminde bir yöntem ve aynı zamanda da derstir. Yaratıcı dramanın unsurlarını açıklamak adına bu terimin bütününden faydalanılması gerekmektedir.¹⁰⁹ “*Yaratıcı drama; hedefler, düşünceler, itaat, grupların ve grup üyelerinin yaşamlarına göre rol oynama (rol yapma) tekniği kullanarak iyileşmektir.*”¹¹⁰ Yaratıcı dramada oyun çıkarma amacı bulunmamaktadır. Yaratıcı drama kişinin kendini geliştirmesi ifade etmesi üzerine yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Yaratıcı dramanın en bilinen tanımı, yaşamdaki anların bir grup çalışması içerisinde uzmanlar liderliğinde canlandırılmasıdır. Drama öğretim yöntemleri, disiplin ve sanat eğitiminde farklılık gösterir.¹¹¹ “*Adıgüzel'in (2014) belirttiği gibi, daha geniş anlamda drama, eylemi içeren bir tür faaliyettir ve bir kişi veya daha fazla insanın birbirleriyle, doğa veya diğer nesnelerle etkileşime girdikleri tüm yaşam durumlarıdır*”¹¹²

---

¹⁰⁷ Ayşe Dinçer Aktaş, Jery Grotowski'nin Oyunculuk Yaklaşımı İle Yaratıcı Dramada Oyuncululuğun Karşılaştırılması, Drama Kavramı ve Yaratıcı Dramaya İlişkin Kavramlar, Ankara Yök Tez, 2019, s.29.

¹⁰⁸ İnci San, Yaratıcı Dramanın-Eğitsel Boyutları, İnci San'a Armağan, Yaratıcı Drama 1985-1998 Yazılar, Ed: H.Ömer Adıgüzel, Ankara, Naturel Yayınları, 2.Baskı, 2006, s.113.

¹⁰⁹ Ömer Adıgüzel, Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları, Yaratıcı Drama Dergisi, 1(1), s.23.

¹¹⁰ H. Özlem Onur, Yaratıcı Dramada Forum Tiyatro Tekniği Kullanılmasının Annelerin İletişim Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi, Yaratıcı Drama Ankara: Yök Tez, 2016, s.32.

¹¹¹ Ümmü Hale Hamurculu, Ankarada'ki Müzelerde Yaratıcı Drama Etkinlikleri ve Ankara Resim ve Heykel Müzesinde Yaratıcı Drama Önerisi, 4.Yaratıcı Drama, Ankara: Yök Tez, 2016, s.13-14, Yök Tez.

¹¹² Hasan Emre Çırkan, The Effect Of The Drama Technique “Improvisation” On The Anxiety in English Speaking Skill, Ankara: Yök Tez, 2019, s.5.

Yaratıcı drama, çocukların ve yetişkinlerin düşüncelerini lider önderliğinde, drama teknikleri ile ifade etikleri bir etkinliktir.¹¹³

Yaratıcı drama aynı zamanda çocuklarda yaratıcılık becerilerini geliştirmek, oyun oynama yoluyla hayal dünyalarını harekete geçirebilmek adına yapılan çalışmalara, drama etkinliklerine denilmektedir.¹¹⁴ Yaratıcı drama bilişsel olan davranışları, duygusal özellikleri ve devinışsel becerileri kazandırmada öğretim şekli, duyuların eğitimiyle estetik anlayış oluşturmada sanat eğitimi, yaşanılan anı belirtmede, açıklama ve kontrol edebilme olanaklarıyla disiplin olarak ele alınmaktadır.¹¹⁵

“18. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Semineri’nde John Somers dramayı şu şekilde tanımlamaktadır: “Drama, dram dilini dramatik bir tarzda kullanarak bir gerçeklik modeli yaratır. Oyunun dili benzersiz ve inanılmaz çeşitlidir. Bir mühendisin yapacak olduğu köprüye başlamadan önce buna benzer olan bir modelini yaparak köprüünün tüm kapasitesinin testini yapması gibi, drama da buna benzer biçimde yaşamın bir modelini oluşturarak zorluklarını test eder.”¹¹⁶

Yaratıcı drama, kişinin kendini ifade etmesinin yanı sıra derslerde de öğrencilerin bilgileri daha kalıcı şekilde aklında tutmasını sağlamaktadır. Kısaca yaratıcı drama için eğlenceli yöntemlerle bilgi edinmede diyebilmekteyiz. Çünkü kullanılma şekilleri oyun olarak karşımıza çıkmaktadır.

---

¹¹³ Moses Goldberg, Yaratıcı Drama (1b.), (Funda Özşener, Çev.), İstanbul: Mitos Boyut, 2008, s.11

¹¹⁴ Feyzullah Bilal Emen, Yaratıcı Drama İle Mitoloji Öğretimi, Yaratıcı Drama, Ankara: Yök Tez, 2019, s.14.

¹¹⁵ Ahmet Zeki Orta, Etkili İletişim Sürecinde Kişiler Arası İletişim Becerileri Ve Yaratıcı Drama Uygulama Örneği, Yaratıcı Dramanın Tanımı Ve Temel Kavramlar, Yök Tez 2009, s.130

¹¹⁶ Gülsüm Altındal, İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi, Yaratıcı Drama Nedir?, Yök Tez, 2019, s.17.

1.2. Yaratıcı Dramanın Başlangıcı ve Gelişimi

1.2.1. Dünyada Yaratıcı Drama

Yaratıcı drama İngiltere’de ilk olarak, Finlay-Johnson başöğretmen olduktan sonra 1897 yılında, derslerinde öğrencilere rahat ve özgür olacakları ortam yaratmakla başlamaktadır. Finlay-Johnson 1912 yılında “Dramatik Öğretim Yöntemi” kitabını yayımlamıştır. Dramayı bir ders olmaktan ziyade, bir öğretim yöntemi olarak görmektedir.¹¹⁷ Finlay Jonson’ın dramatik yöntem üzerine yazdığı kitap, bir öğretmenin dramatik eğitim üzerine geniş kapsamlı bilgi verdiği türünün tek örneğidir.¹¹⁸

Drama eğitimdeki yerini, 1898’de Viyana’da Uygulamalı Sanatlar Okulunda ders veren Franz Cizek’e borçludur. Franz Cizek’in deneyleri, eğitimde sanatın yer alması yönündeki düşüncelere uygun örnekler sağlamaktadır.

Caldwell Cook, 1917’de yayınladığı “The Play Way” adlı kitabı ile yöntemini tanıtmıştır. Cook’e göre, öğrenci kendi davranışlarını ve eğitiminin kontrolünü sağlamalıdır. Caldwell Cook’un yaklaşımı Shakespeare ve oyunlarını öğretmeye dayanmaktadır.¹¹⁹

“Viola Spolin, (1963) “tiyatro için doğaçlama” adlı kitabında, tekniklerini ilk defa sadece tiyatro gösterilerine değil, aynı zamanda sınıfta tiyatro öğretmeni için de erişilebilir hale getirmiştir. Ayrıca, 1975’te Spolin Tiyatro Oyunları ’nı kurmuştur.”¹²⁰

¹¹⁷ Cemil Sapmaz,(2010). Harriet Finlay-Johnson’ın Genel Eğitim Anlayışı İçinde Dramaya Yaklaşımının Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara: Ankara Üniversitesi, 2010, s.162-163.

¹¹⁸ Vildan Durdağ, s.20.

¹¹⁹ Tülin Sağlam, Dramatik Eğitim: Amaç mı? Araç mı? , Tiyatro Araştırmaları Dergisi, 2004, s.6

¹²⁰ V Spolin, Theater Games Fort He Classroom. (edt. A. Morey, M. Ann Brandt). Evanston, Illinois, Northwestern University, 1986, s.1-2.

Peter Slade, drama terapi ile iyileştirmeyi geliştirmiş ve eğitimde drama ile okullarda yaratıcı dramanın yer almasını sağlamıştır. Peter Slade (1954), “Çocuk Drama”, 1976’da ise “Çocuk Dramasına Giriş” adlı kitabını yayımlamıştır. Peter Slade geliştirdiği drama ile bireyin kişiliğinin gelişmesini sağlamış, eğitim alanında tiyatrodan ayrı sanat olarak yer alması gerektiğini savunmaktadır.¹²¹

Brian Way, 1967 yılında yaratıcı dramanın amaçlarından ve gelişim yollarını anlattığı “Drama Yoluyla Gelişim” adlı kitabını yayımlamıştır. Dramada “kişiliğin yedi boyutu” ve “olduğun yerden başlamak” yaklaşımları ile özgün geliştirdiği felsefeden de söz etmiştir. İnsan kişiliğinin gelişmesinin önemi üzerinde durmaktadır. Yaşadığı toplumun, psikolojik, siyasi akımları ve tiyatro deneyimlerinden yararlanarak yaratıcı drama yaklaşımını geliştirmiştir. Way, yaratıcı dramanın temeline bireyi alarak, insanlar arasındaki iletişim ve etkileşimin olumlu yönde gelişmesini sağlamayı amaçlamaktadır.¹²²

Dorothy Heathcote, eğitimde yaratıcı drama alanında, öğrenci, öğretmen ve drama ilişkisini yeniden yapılandırarak kendisinden önce gelen drama anlayışlarını eleştirmiş ve bu yönde drama gelişimini sağlamıştır.

“ Dorothy Heathcote, öğretmen ve öğrenciler için, sınıf uygulamaları sadece drama öğretmenin becerilerini geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda drama pedagojisinin kendisini anlamalarını ilerletmek için gerekli bir strateji haline geldi.”¹²³

---

¹²¹ Tülin Sağlam, Dramatik Eğitim: Amaç mı? Araç mı? , Tiyatro Araştırmaları Dergisi, 2004, s.6-11.

¹²² İhsan Metinnam ve Ömer Adıgüzel “Bireyin bireyselliği” Odağında Brian Way’ın Drama Anlayışının İncelenmesi, Yaratıcı Drama Dergisi, 2016, 11(2), 2-28.

¹²³ Bradley C Haseman, Heathcote’s practice-led teaching: Pioneering research as well as pioneering pedagogy. Drama Research, 2014, 5(1), s. 1-9. <http://eprints.qut.edu.au/83798/> 17 Haziran 2019 tarihinde alınmıştır.

Gavin Bolton göre dramanın merkezinde, kişi ile dış dũnya arasındaki ilişki yer almaktadır. Dramanın içeriği, eğitim ve sanattan ortaya çıkan, kurgulanan sũreler olmalıdır. Dramayı etkili biçimde kullanmanın yolu liderin amaçlarına gũre ders konusunu dũzenlemesine bağlıdır. Öğretmenin ve öğrencinin aynı anda aktif olabilmesi için, cisim ile dũřũncelerin oluşturulduğu paralelleri ve dramatik gerilimi bilmelerine bağlıdır şeklinde dramayı yorumlamaktadır.¹²⁴

Winifred Louise Ward, eğitimde yeni bir alanın temellerini atarak, ğretmen adaylarına çocuklara yũnelik ‘Yaratıcı Drama ve ocuk Tiyatrosu’ eğitimi vermiştir. 1924 yılında, Illinois'teki Evanston ilkokulunda yaratıcı dramanın ders olarak okutulmasını sağlamış ve danışmanlık yaptığı bilinmektedir. 1925 senesinden sonra Konuşma Okullarının dekanı olacak olan Ralph Dennis ve Northwestern'daki tiyatronun başkanı olan Alexander Dean ile birlikte Amerika'daki en ũnemli ocuk tiyatrosu olan ‘Evanston ocuk Tiyatrosu’ nu kurduğu bilinmektedir.¹²⁵

1.2.2. Tũrkiye’de Yaratıcı Drama

Tũrkiye’de 1980’li yıllardan ũnce, Ankara’da ilköğretim mũfettiřlerinden Selahattin oruh’un ‘Okullarda Dramatizasyon’ ve Emin zdemir’in ‘Uygulamalı Dramatizasyon’ adlı kitapları yayımlanmıştır. Bu eserlerde okullarda dramatizasyonun daha çok metin odaklı oyunlaştırmalarını içermektedir. 1980’li yıllardan sonra Ankara ũniversitesinden İnci San ve tiyatro sanatçısı Tamer Levent’in Ankara’da birlikte yaptıkları çalışmaları ile yaratıcı drama sadece bir yũntem olarak kalmamış, bağımsız bir ders olarak programlarda yer almaya başlamıştır. Tũrkiye’de ‘eğitimde yaratıcı drama’ olarak

¹²⁴ Tũlin Sağlam, Gavin Bolton Drama- Sanat- ğrenme, Yaratıcı Drama Dergisi, 1(2), 2006, s.57-66.

¹²⁵ W. Ward, 1978, Drama With and For Children., U.s Department Of Health, Education and Welfare, 1978, s.1-4.

ilerlemeye devam etmiştir.¹²⁶ Tamer Levent'in önderliğinde eğitim bilimleri öğrencilerinden grup oluşturup drama eğitimi verilerek ülkemizde drama çalışmalarına ilişkin akademik çalışma başlamıştır. İlerleyen zamanlarda seminerler ve hazırlanan tezlerle birlikte kavramsal donanım geliştirilmiştir. Yaratıcı drama eğitiminin yayınlaşması ise 1990'lı yıllarla birlikte farklı branşlarda öğretmen yetiştiren fakültelerde, dramanın ders olarak verilmeye başlamasıyla ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim ders programlarına seçmeli drama dersini koymasıyla gerçekleşmektedir. 1985'te kurulan Çağdaş Drama Derneği'nin yaratıcı dramanın yaygınlaştırılmasına büyük katkısı olmuştur. Dernek bünyesinde yaratıcı drama liderliği eğitimi dışında engelliler dâhil olmak üzere çocuk, ergen ve yetişkinlere yönelik drama çalışmaları yürütülmektedir ve kadın odaklı çalışmalara ağırlık verilmekte, ev kadınlarına yönelik çalışmalar devam ettiği bilinmektedir.¹²⁷ günümüzde ise üniversitelerdeki kimi bölümlerde yaratıcı drama dersleri verilmektedir.

1.3. Yaratıcı Dramanın Kullanım Alanları

Yaratıcı drama bireyin var olduğu her alanda kendini rahat hissetmesi ve kendine olan güvenini artırmak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemin tercih edilmesinin sebeplerinden biri sıkıcı bir yolla değil de kişinin eğlenerek öğrenmesini sağlamasından dolayıdır. Çünkü yaratıcı drama oyun, doğaçlama ve kişinin yaratıcılığını kullanıldığı bir yöntemdir. Yaratıcı dramayı okul derslerinde kullanmaya başlamadan önce, dramayı öğretecek öğretmeninde öğrenecek öğrencinin de dramanın kurallarını öğrenmesi gerekmektedir. Yaratıcı dramanın öğrenci üzerinde doğaçlama, rol oynama, hayal gücünü geliştirmesi gibi özellikleri vardır. Öğrenci kendini rahat hissettiğinde ve duygularını,

---

¹²⁶ Ömer Adıgüzel, Bir Ders ve Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Alanında Yapılan Çalışma ve Gelişmeler, 24. Eğitimde Drama Kongresi, 24-27 Nisan 2014, Muğla: Ankara Pegem,2016, s.9-14.

¹²⁷ Vildan Durdağ, s.20-23.

düşüncelerini kontrol altına alabildiğinde yaratıcı dramanın oyun ile öğretim yönünü kullanmaya başlayabilmektedir.

Matematik dersi alanında yaratıcı dramanın kullanımına bakacak olursak; soyut olan matematik kavramları, bütün duyu organlarını harekete geçiren yaratıcı drama yöntemi ile somut hale gelebilmektedir. Drama yöntemlerinin öğrencilerin matematiksel düşünme, matematiksel okuryazarlık ve problem çözme becerilerini geliştirmede etkili olduğu bilinmektedir. Yapılan bir uygulama da ilkokul 3. Sınıf öğrencilerinin matematik dersinde yaratıcı drama yöntemiyle matematik kuralları ve soru çözme çalışmaları sonucunda öğrencilerde öğrenilen bilginin daha kalıcı olduğu ortaya çıkmıştır. Yaratıcı dramanın derslerde kullanımının öğrencinin başarısına, öğrenmelerinin kalıcılığına, tutumlarına, problem çözme becerilerine, başarı ve benlik kavramları üzerine etkisinin araştırıldığı görülmektedir. Matematik dersinde çarpma tablosunu öğrenmek üzerine yapılan çalışmadan yaratıcı dramanın oyun ve doğaçlama yöntemi kullanarak çalışma yapıldığında öğrencilerin hem eğlendiği hem de eğlence sırasında daha kalıcı öğrendikleri bilinmektedir.¹²⁸

Sosyal bilimler dersi bireylerin yaşantısını devam ettirirken yararlanacağı bilgilerden oluşmaktadır. İletişim gücünü kuvvetlendirmek, tarihi bilgileri öğrenmek ve bu bilgilerin kalıcılığını arttırmak ve rahatça kendini ifade edebileceği bir ders olduğu bilinmektedir. Sosyal bilimler alanında ise yaratıcı dramanın kullanımı şu şekilde gerçekleşmektedir. Edinilmesi gereken kazanımlar olarak tercih edilen yaratıcı drama yöntemi, somut yaşantıların öğrenilmesi, verilen bilginin öğrenci tarafından algılanması, anlamlandırılması ve konu hakkında düşündüklerini ifade etmesi açısından kolaylaştırıcı olması, kalıcı bir öğrenmenin gerçekleştirilmesi gibi pek çok bilgiyi ve yeteneği öğrenciye kazandırmak amacıyla olduğu bilinmektedir. Yapılan bir deney sonucunda; “ *Birey ve Toplum*” öğrenme alanında

---

¹²⁸ Gülsüm Altındal, s. 30, Aksaray.

yer alan konuların yaratıcı drama tekniğiyle işlenmesinin deney grubundaki öğrenciler üzerinde olumlu sonuçlar ortaya çıkardığı anlaşılmıştır.”¹²⁹

Türkçe dersi, öğrencilerin okuma, yazma, dinleme, gözlem, konuşma ve beden dili kullanımını geliştiren bir ders içeriğine sahiptir. Yaratıcı drama yöntemini kullanarak bu konular daha eğlenceli bir şekilde öğrenilebilmektedir. Yaratıcı dramanın oyun ve doğaçlama yöntemini kullanarak öğrencilerin eğlenerek öğrenmesini sağlamakta olduğu bilinmektedir. Yaratıcı drama yöntemi Türkçe derslerinde okunanı anlama, yeni öğrenimi yapılacak olan konularda hızlı şekilde ilerleme, daha önceden öğrenilmiş olan konuları üst seviyeye taşıma işlevlerini etkin biçimde gerçekleştirir. Yaratıcı drama öğrenme sürecini somutlaştıran, Türkçe dersinde okuduğunu anlama becerisini geliştiren, soru çözme yönteminde de bilginin kalıcılığı ve etkili olan bir yöntemdir. Bu yöntem öğrencileri mutlu eden, eğlendiren bir öğrenme düzenini ortaya çıkarmaktadır.¹³⁰

Yabancı dil öğrenmek toplum olarak ihtiyaç duyduğumuz bir alandır. Hem yazılı olarak hem de sözlü olarak dünyada birbirimizi anlamak ve iletişime geçmek için kullanılmaktadır. Dilin konuşma, okuma, dinleme ve yazma becerilerini öğretirken amaç öğrencilerin daha rahat iletişim kurmasını sağlamaktır. Öğretmenler dili öğretirken ana dil ile hedef olan yabancı dil arasındaki kültürel ve yapısal farklılıklara dikkat etmelidir. Çünkü öğrenecek olan öğrenci o dile tamamı ile adapte olmalı ki dili daha kalıcı bir şekilde öğrenebilsin. Yabancı dilde en önemli nokta tekrar etmezsen öğrendiğin kelimelerin ve kalıpların çabuk unutulmasıdır. Dil öğrenirken yaratıcı dramadan yararlanarak öğrenmenin yöntemi de şöyledir. “*Yabancı dil öğretmenleri özellikle yaratıcı olan drama etkinlikleri ile dört dil*

¹²⁹ Saefadeen Mahmood Ali, Drama Yönteminin Sosyal Bilgiler Öğretimindeki Yeri Ve Önemi, Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Kullanılmasının İletişim Becerilerine Ve Akademik Başarıya Etkisi, Ankara: Yök Tez, 2019 s.42,

¹³⁰ Emine Çöklü Özkan, Türkçe Dersinde Yaratıcı Dramanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi, Özet, Ankara: Yök Tez, 2018,

becerisini ve dil bilgisinin etkili şekilde öğretilmesini sağlayabilirler. Dilin özellikle sözcük, jest ve mimikler ile birlikte somut hale getirilerek kullanımlarını sağlayabilmektedirler. Yabancı dilde olan sözcüklerin bu şekilde kullanılmaları kalıcılıklarını arttırmaktadır.”

¹³¹ Bu yöntemin kullanılmasıyla günlük hayatla ilişkilendirilmesi ve oyun yönteminin kullanılması dil üzerinde öğrenmeyi, konuşmayı kolaylaştırmaktadır. Çünkü jest ve mimikte öğrenmenin içerisine dahil edildiği için akılda kalma olasılığı daha yüksektir. Kişi kendisiyle bütünleştirdiği yöntemi daha kolay aklında tutar.

Mitoloji alanında yaratıcı dramanın kullanımına bakacak olursak, tarih öncesine dayanan mitolojik unsurlar öğrencilere anlatılma aşamasında olayların akışını unutmamaları ve destanları birbirine karıştırmamaları için dramanın ‘hikayeleştirme’ bölümünden yararlanılmaktadır. Hikaye temelli anlatım tekniğinin kullanılması çocuğun anlatım yönünü güçlendirerek kendini ifade etmesini sağlamaktadır. Öğrenci hem burada öğrendiği bilgileri kendisi sözel olarak anlatıyor hem de anlattığı olayı canlandığı için olayları daha kolay akılda tutabilmektedir. Yaratıcı drama yöntemi kullanılarak “Çocuklar gözlem yaparak, keşfederek ezberci ve dayatmacı öğretim yöntemlerinden kurtarılmıştır. Pasif durumdan kurtularak aktif durumda, canlandırma ve oyunla kendini rahat ifade eden çocukların bu yöntemle öğrenmeleri daha hızlı gelişmekte ve verimlilik daha yüksek olmaktadır. Mitolojik unsurların öğretimi için kullanmış olduğumuz yaratıcı drama yöntemiyle bu unsurların çocukların zihinlerinde daha kalıcı olması amaçlanmıştır.” ¹³² Buradaki bilgiden de yararlanarak söyleyebiliriz ki, yaratıcı drama öğrenciler açısından hem soyut hem de somut olarak ele alındığı için daha etkili bir öğretim şekli olduğu gözlemlenmektedir.

---

¹³¹ Özlem Göktürk, Yaratıcı Drama ve Yabancı Dil Öğretimi, Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İngilizce Konuşma Becerisine Etkisi, Konya: Yök Tez, 2019, s.18-19.

¹³² Feyzullah Bilal Emen, s. 50-51.

İletişim, bireylerin hayatta en çok kullandığı alandır. İletişim öğrenme, öğretme süreçlerinin hepsinde kullanılmaktadır. İletişim olmadan yaşamak çok zordur. Bebeklikten ölene kadar iletişim içerisindeyiz. Bu durum sözlü iletişim başlayana kadar da kullanılmaktadır. İnsanlar mağara duvarlarına resimler çizerek ya da birbirlerine yaşadıklarını canlandırarak da iletişimi kullanmıştır. Bu nedenle iletişim bizim en çok ihtiyaç duyduğumuz alandır. Fakat iletişim bozukluğu yaşayan bireylerin olduğu bilinmektedir. Bununla ilgili çalışmalar öncelikle psikologlar eşliğinde başlayıp daha sonra yaratıcı dramadan yararlanarak çalışmalar yapılmaktadır. Yaratıcı drama tekniklerini kullanarak yapılan çalışmalarda öncelikle liderin çalıştıracağı konu hakkında bir hazırlık yapmasıyla başlamaktadır. Bunun için öncelikle grup içerisinde bir iletişim ortamı oluşturarak katılımcıların birbirine alışması sağlaması gerekmektedir. Bu iletişim olduktan sonra verilen komutlar ve çalışmalardan verim elde edilebilmektedir. Verilen çalışmalarda kişiler birbirleriyle fikir alışverişi içinde olduklarından dolayı iletişim ilk adımı atılmış olmaktadır. Bu çalışmalarda birlikte hareket etme, canlandırma, anlatma ve rol oynama ile grup içerisinde rahatça konuşabilen bireyler bunu gün geçtikçe yaşamlarına dahil etmektedirler. *“Aynı zamanda yaratıcı olan drama etkinliklerinin sonlarında yapılan tartışmalarda iletişim unsurunun önemliliği bir defa daha ortaya çıkmıştır. yapılmakta olan çalışmaların doğru biçimde algılanıyor olması, gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında çalışma boyunca iletişim unsurunun sağlıklı biçimde yürütülmesine bağlıdır.”*¹³³ Yaratıcı drama katılım sağlayanların zaman veya mekân açısından ulaşamayacakları farklı olay ve durumları incelemesi, yaratıcılık özelliklerinin farkına vararak gelişimini sağlamaları, konuşma şeklinde iletişime dönük yeteneklerini geliştirmelerini sağlamaktadır. Yaratıcı drama kapsamında iletişim kurmakta olan kişiler toplumsal yönünü kuvvetlendirerek iş ortamında, okul ortamında ve özel yaşamlarında uyumlu bir birey haline gelebilmektedirler.

---

¹³³ Ahmet Zeki Orta, s.185.

Yaratıcı dramının bir diğerk kullanım alanı tiyatrodur. Tiyatronun ögelerinde yararlanarak yaratıcı drama her yaştan insanın kullandığı bir alan haline gelmektedir. Drama da tiyatronun ısınma çalışmaları, rol oynama ve doğaçlama bölümlerini kullanmaktadır.

Isınma çalışması, o gün yapılacak olan dersin konusuna ilişkin olarak seçilmelidir. Isınma çalışması yapılmasının amacı dışarıdaki yaşamımızı unutmamız, tamamı ile oraya adapte olabilmemizi sağlamak amacıyla kullanılmaktadır. Örneğin o gün ki dersin konusu tanışmak üzerine ise şu çalışma yapılabilir; Katılımcıların çalışma yapılan alanda müzik eşliğinde, müziğin ritmine uyarak yürümesi istenir. Müzik durduğunda yakınındaki ilk kişiyle tokalaşarak merhaba der, daha sonra yürümeye devam eder ikinci defa müzik durduğunda en yakınındaki farklı bir kişiyle iki kere ‘merhaba’ der ve bu çalışma liderin bitirmeye karar verdiği ana kadar devam edebilir.

Doğaçlama çalışması ise verilen konunun kişinin kendi yaratıcılığını, ekip ile birlikte geliştirerek sahne de gösterdiği andır. Üzerine bir metin yazılmadan, ders esnasında işlenen dersin konusuna göre liderin verdiği konu ya da konuyu da katılımcının kendisinin seçtiği bir aşamadır. Doğaçlamaya şöyle bir örnek verebiliriz; ‘Tanışma’ konulu olan dersimizde, ilk kez bir araya gelinen bir ortam olarak ‘sınıf’ verilebilir. Sınıfa ilk girdiğimizde neler yaparız, diğerk kişilerle nasıl iletişime geçeriz, sınıftaki konumumuz ne, biz kimiz ve diğerk katılımcıların kim olduğuna karar verdikten sonra doğaçlama çalışmasını başlatabilmekteyiz.

Rol oynama; katılımcının karar verdiği çalışmaların sonunda sahnede kendinin kim olduğuna karar verdikten sonra ki aşamasıdır. Yukarıdaki örneklerden devam ederek örneğin, sınıfa yeni bir öğrenci olarak katılan biriyim ve biraz çekingen bir karaktere sahibim, insanlarla iletişime kolay geçemiyorum. Sınıfa gelip bu şekilde boş

bulduğum bir yere oturuyorum ve sessizce etrafı izlemeye başlıyorum. Bu kişiyi sahnede göstermemiz ‘rol oynama’ olarak geçmektedir.¹³⁴

Bu aşamaları karar verdiğimiz bir oyun üzerinde kullandığımızda ise şu şekilde ilerlemektedir. İlk kez bir araya gelen grup için hem de uzun zamandır bir arada çalışan kişiler içinde ısınma çalışması önemli bir yere sahiptir. Çünkü bu çalışma sırasında hem dışarıda yaşadıklarımızı unutuyoruz hem de diğer oyuncularla iletişime geçmiş oluruz. Rol oynamak tiyatronun vazgeçilmez bir unsurudur. Ama oynayacağımız yazılı olan bir metin için, metnin konusuna ilişkin doğaçlamalar ve ısınma çalışmaları yapmak karakter yaratmada bizim için kolaylık sağlamaktadır. Hemen metin üzerinden çalışmak oyuncunun hayal dünyasını kısıtlayabilmektedir. Fakat öncesinde bir oyun ile o karakteri bulması oyun çalışması sırasında da oyuncuya yardım edebilmektedir. Ve oynanan karakterin gerçekliğini arttırmaktadır.

1.4.Yaratıcı Dramanın Aşamaları

Yaratıcı drama 5 aşamadan oluşmaktadır. İletişim, ısınma çalışması, oynama, doğaçlama ve değerlendirme olarak ayrılmaktadır.

Dersin ilk aşaması olarak drama dersine başlarken iletişim kurmak için katılan öğrencilerle ilk olarak haftalık yapılan bir çalışma ise haftalarının, aylık yapılan bir çalışma ise aylarının nasıl geçtiğini neler yaptıklarını sorarız. Bunun amacı ise katılımcının kendini ifade etmesini sağlamak ve grup içerisinde konuşma yapmasını kolay iletişim kurabilmesini sağlamaktır.

İkinci aşaması ise ısınma çalışmasıdır. Bu çalışmada yine liderin o gün için belirlediği derse ilişkin bir çalışma olabilir ya da

---

¹³⁴ Gülbahar Beggi, Yaratıcı Drama Eğitimine Yönelik Uzman Görüşleri, Eğitimde Dramanın Yapısını Oluşturan Öğeler, Ankara. Yök Tez, 2019, s.14-25.

liderin isteğine göre spor alanındaki ısınma çalışması da yapılabilmektedir.

Üçüncü aşama olarak oynama dediğimiz çalışma yer almaktadır. Katılımcıların yine derse ilişkin olarak belirlediği bir oyun oynanabilir. Fakat bu oyunda en önemlisi dersin konusunun da anlaşılması ve anlatılmasıdır. Oyun çalışmasında da bu göz önünde bulundurularak oynanmalıdır.

Dördüncü aşama olarak da doğaçlama yer almaktadır. Doğaçlama dersin konusuyla birebir aynı olacak şekilde seçilmelidir. İşlenen konuya hitaben konular belirlenip katılımcıların hayal dünyalarını engellemeden sadece başlangıç fikri verilip gelişim aşaması katılımcıya bırakılmalıdır.

Beşinci aşama ise dersin değerlendirilmesi aşamadır. Burada ki amaç derste anlatılan konunun anlaşılıp anlaşılmadığını anlamaktır. Eğer ders anlaşılmadıysa bu dersin başka çalışmalarla tekrar yapılmasında yarar vardır. Buradaki bir diğer amaç ise katılımcıların dersten anladıklarının neler olduğunu anlamak ve konuşmalarını, fikirlerini sunmalarını sağlamaktır.¹³⁵

1.5.Yaratıcı Dramanın Hedefleri

Yaratıcı dramanın hedeflerini şu başlıklar altında toplayabiliriz.

1. Kendini tanımak ve yeteneklerini keşfetmek
2. Arkadaşlarıyla ve çevrendeki diğer toplulukla rahat iletişim kurmak
3. Topluluk önünde konuşabilmek
4. Kişinin yaratıcılığı ön plana çıkarmak
5. Demokratik tutum ve davranış geliştirmek

---

¹³⁵ Tülin Üstündağ, Yaratıcı Drama Öğretmeninin Günlüğü, Ankara: Pegem, 2011, s.42-45.

6. Eleştirel ve bağımsız düşünebilme becerisini geliştirmek.
7. Empati yeteneğini geliştirmek
8. İş birliği yapabilmek ve grupla hareket etmek
9. Sorunları çözme ve karşılaşılmış olan sorunları yeni bir bakış açısı ile incelemeye almak
10. Kazanılmış olan, kesilen veya düzeltilmiş olan davranışlara ilişkin kişilere bilgi vermek
11. Hoşlanılmamakta olan durumlar, olay ya da olgulara ile ne şekilde baş edileceğini göstermek,
12. İçerisinde yaşanmakta olan dünyayı daha somut biçimde görmeyi sağlamak
13. Soyut olan kavramları veya düşünceleri somut hale getirmek
14. Kişiler arasında bulunan farklılıklara hoşgörü içinde bakılmasının sağlanması
15. Yeni durumlara uyum sağlama
16. Değişik olmaktan ve değişiklik yapmaktan korkmama
17. Eleştirel düşünme becerisi
18. Kendine güven duygusu geliştirme
19. Çocuk ve ergen katılımcılar için meslek seçiminde yol gösterme
20. Bir konu hakkında yorum yapabilme yeteneği geliştirmek denilebilmektedir. ¹³⁶ Yukarıdaki bilgilerden yararlanarak, yaratıcı drama genel olarak hangi alanda kullanılırsa kullanılsın bireyin kendisini geliştirmesi üzerine yapılan bir çalışmadır diyebiliriz. Bireyin oyun ile yaşamın gerçeklerini somut olarak görmesini sağlamaktadır. Tiyatro alanında ise oyun çıkarma sürecinde oyuncunun kendini rolü açısından geliştirmesine ve grup içerisinde uyum sağlamasına yardımcı olmaktadır.

---

136 Tülin Üstündağ, Yaratıcı Öğretmeninim Günlüğü, s.2-3-4.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. DOĞAÇLAMA VE YARATICI DRAMA BAĞLAMINDA ÇAĞDAŞ TİYATRODA OYUN KURMA SÜRECİ

Oyun kurma sürecine geçtiğimizde ise yaratıcı drama ve doğaçlamanın oyun, oyuncu ve yönetmen üzerinde ki etkisini inceleyeceğiz. Doğaçlama yaratıcı drama ile derslerde kullanılan. Tiyatro dersi verilen okullarda ve özel kurslarda doğaçlama dersi yer almaktadır.¹³⁷ Doğaçlama tiyatronun temel unsurlarından biridir. Yaratıcı drama ise her yaştan bireyin kendi yaşlılarıyla ve farklı yaşlardan bireylerin birlikte var olduğu bir alandır.

Yaratıcı drama, oyuncunun sahne üzerinde kendini rahat hissetmesi için yapılan bir çalışma sürecidir. Oyun çıkarma sürecinde yaratıcı dramaya hem yönetmenin hem de oyuncunun katılması ile birlikte oyun daha farklı bir bakış açısıyla çıkarılabilmektedir. Çünkü bir oyun metni belirlendikten sonra yaratıcı dramadan faydalandığında oyuncunun hayal dünyası daha çok genişleyebilmektedir. Kendini özgür hisseden oyuncu hayal dünyasındaki verileri daha rahat bedeniyle, sesiyle ifade edebilmektedir. Bu anlamda yaratıcı drama tıpkı doğaçlama gibi oyuncuyu zenginleştirmektedir. Oyuncu küçük resmi görmek dışında büyük olan resme odaklanabilmektedir. Yaratıcı drama çalışmalarını sahne çalışmalarından önce kullanmak daha faydalı olmaktadır. Çünkü tasarlanan bir karakter üzerinden çalışma yapıldığında oyuncu kendini daha kısıtlanmış hissetmektedir. Bu yüzden ilk olarak yaratıcı

---

¹³⁷ Ayrıntılı bilgi için EK 1'e bakınız. S.85.

drama çalışması yapmak oyuncunun kendisini daha özgür hissetmesini sağlamaktadır. Bu çalışmalara sadece oyuncu değil yönetmenin de dahil olması gerekmektedir. Oyunu dışarıdan izleyen kişi yönetmendir. Oyunu yönlendiren yapılandıran kişidir. Bu yüzden yönetmenin hayal dünyasında yaşanan değişiklik oyuna daha çok etki etmektedir. Burada temel amaçlardan biri oyuncunun dışarıdaki yaşamını bir kenara bırakması ve kendini tamamı ile bu ortama adapte etmesini sağlamaktır. Yaratıcı drama yaptığımız oyun yöntemi ile ısınma çalışmaları oyuncu ve yönetmenin bu ortama adapte olmasını kolaylaştırmaktadır. Bu çalışmalar oyun şeklinde olduğundan dolayı oyuncu çalışmaya eğlenerek başladığında, enerjisini yükseltebileceği oyunlar oynadığında kendini bulunduğu ruh halinden kurtarabilmektedir. Çünkü sahneye günlük hayatımızda yaşadıklarımızın yansıtılmaması gerekir. Birinci bölümdeki Isınma Çalışmaları yapıldıktan sonra oyuncu kendini hazır hissettiğinde doğaçlama çalışmalarına geçilebilmektedir.

Doğaçlama çalışmaları oyun metninin konusuna hitap etmelidir. Oyunun konusuna bağlı olarak yapılan çalışmalarda oyuncunun kendi karakteri için daha geniş bir yelpazeye sahip olduğu bilinmektedir.

Bu çalışmaların rol dağılımından önce yapılmaya başlanmasında yarar vardır. Bu durum hem yönetmen hem de oyuncu için gereklidir. Oyuncu yaptığı çalışmalarla kendi yeni yönlerini keşfedebilir, bu da yönetmen için oyuncu seçimini kolaylaştırabilmektedir. Bu çalışmalar sırasında bir yönlendiren olmaması en önemli etkidir. Yaratıcı drama ve doğaçlama da en iyi olan nokta grup çalışması olması, yönlendiren olmaması ve yapılacak olan çalışmanın ucunun açık olmasıdır. Bu çalışmalarda hiçbir kısıtlama yoktur. Tamamen kendini keşfetmek üzerine yapılmaktadır.

Bu yapılan çalışmalar sayesinde yönetmen de oyuncu da kendinin yeni yönlerini keşfetmektedir. Buradaki amaç bireylerin

kendi özelliklerini keşfetmesidir. Yaratıcı drama çalışmasının başlanmasıyla birlikte oyuncular yaptıkları çalışmalarla rahat edecekleri bir ortamı oluşturmaktadırlar. En önemli noktalarından biride birbirleri ile iletişime geçerek ortak hareket edebilmeleridir. Birlikte bir fikir ortaya koymaları ve oyuna yönelik çalışmalar yapmalarının oyun çıkarma sürecinde oyun üzerine etkisinin büyük olduğu gözlemlenebilmektedir. Oyuncuların yaptığı çalışmalardan oyuna katkı sağlayabileceğini düşündüğü yerleri not etmelidir. Yönetmen izlediği çalışmalar sayesinde oyunu sahneye koyma aşamasında bu verilerden yararlanarak daha farklı bakış açısıyla oyunlar ortaya koyabilmektedir. Oyuncularla birlikte çalışmalar yaparak oyunu çıkarması ortak bir çalışmanın ürünü olacaktır. Bu da oyunun farklı perspektiflere sahip olduğunu göstermektedir. Günümüzdeki oyunlarda klasik oyun çıkarma yöntemleri dışında yaratıcı drama ve doğaçlamanın kullanıldığı oyunlar dikkat çekici görülmektedir. Çünkü bir fikir dışında birçok fikrin bir araya gelerek oluşturulması, oyunun daha farklı bir şekilde ortaya çıkmasını sağlamaktadır.

Doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarını yaptıktan sonra, elimizde belli bir veri oluşmaktadır. Bu zamana kadar yapılan çalışmalar sadece yönetmenin yönlendirmesiyle yapılan bir çalışma değildi. Yönetmenin de oyuncunun da birlikte hareket ettiği bir çalışmaydı. Sonuç Yönetmenin, oyuncuların da fikrini alarak oluşturduğu oyun için kafasında tasarladığı dünyayı sahneye aşamasına geçilmektedir. Oyun ne anlatmak istiyor, oyuncu bunu nasıl aktarmalı, yönetmen nasıl yönlendirmeli bu konular belirlendikten sonra sahneleme süreci başlamış bulunmaktadır. Bu aşamada yapılması gereken, yönetmenin yapılan çalışmalardan da yararlanarak oyunun çıkardığı karakterleri incelemesidir. Bu aşamada yönetmen yapılan çalışmalardan da yararlanarak oyuncuların çıkardığı karakterleri incelemelidir. Oyuncu ise yapılan doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarını kullanarak oluşturacağı karaktere tam olarak

adapte olmalıdır. Bütün çalışmalar yapıldıktan sonra sahne üzerinde yönetmenin yönlendirmeleri ile oyun çalışılmaya başlanabilmektedir.

Buradaki temel unsurlardan biri yönetmenin katı bir şekilde, emir kipiyle yönlendiren değil de oyun akışı içinde oyuncunun da fikrini alarak yönlendiren kişi olmasıdır.

Doğaçlama ve yaratıcı dramayı kullanarak oyun çıkarma sürecinin oluşturulması, yaratıcılığın ve fikir alışverişinin olduğu, farklı bakış açılarına sahip olan bir oyun çıkarma şekli olarak bilinmektedir. Fikir alışverişinin bol olduğu, ortak bir çalışma ile ortaya çıkan bir süreçtir. Bu çalışma sayesinde yönetmenin de oyuncunun da daha yaratıcı fikirlere sahip olduğu gözlemlenmektedir.

Tüm bu araştırma ve incelemelerimiz sonucunda doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarını üç ana başlık altına toplamayı uygun gördük.

- a. Oyuncunun çalışma yöntemi olarak yaratıcı drama ve doğaçlama
- b. Yönetmenin çalışma yöntemi olarak yaratıcı drama ve doğaçlama
- c. Oyunun ortaya çıkış sürecinde yaratıcı drama ve doğaçlamada

1.1.Oyuncunun Çalışma Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama ve Doğaçlama

Oyunculuk sanatı ilk başladığı noktadan itibaren kendini sürekli geliştiren bir alandır. Her dönemde farklı oyunculuk türleri görmektediriz. Profesyonel oyunculuga geçiş aşamasına bakıldığında Antik Yunan'da sahneye oyuncunun sonradan dahil olduğu bilinmektedir. Daha sonra oyuna ikinci ve üçüncü oyuncunun da alınması ile birlikte oyuncunun önemi artmaya başlamıştı. Sofokles dönemi ile birlikte oyunculuk, yazarlıktan ayrılıp, oyuncunun insan

doğası hakkında araştırma yapmaya başladığı bilinmektedir. Komedya ve tragedya oyunlarında aynı kişilerin oynamadığı bilinmektedir. Fakat “ *İÖ 106 yılında Praksiteles, Delfos’ta komedya oyuncusu olarak sahneye çıkmasından dokuz yıl kadar sonra, tragedya oyuncusu olarak sahnede görülmüştür.*”¹³⁸ Bu gelişmelerle birlikte oyunculara daha sonraları, İÖ 432 yılları itibariyle yarışmalara katılmaya başlamamışlardı. Bu gelişmeler neticesinde oyunculuk sanatında, oyuncunun insan psikolojisine yoğunlaşması, oyunlarda gerçek duyguların yansıtılması oyunculuk için en önemli gelişmeler arasındadır. Oyuncuların artık çıkardığı oyunlarda profesyonel şekilde psikolojik araştırmalar yapmaya başladıkları bilinmektedir.¹³⁹ Bu gelişmelerden yola çıkarak yaratıcı dramanın ve doğaçlamanın oyuncunun oyun çalışması üzerinde etkisini inceleyeceğiz.

Yaratıcı drama kişinin kendini rahat hissetmesini sağladığı bir ortamdır. Yaratıcı dramanın kişilik ve kimlik geliştirme, sosyal uyuma ve ekip çalışmasına ilişkin amaçları vardır. Tiyatro ile ilişkisi ise oyuncuların bu yöntemlerden yararlanarak oyun çıkarma sürecinde ortaya çıkmaktadır. Yaratıcı drama tiyatro demek değildir. İkisi birbirine karıştırılmaktadır. “*Tiyatro kendisini var eden çeşitli öğelerden oluşur. Bu öğeler oyuncu, oyun metni, sahne, dekor, giysi-makyaj, ışık, müzik ve ses, donatımcı ve yönetmen-rejisördür.*”¹⁴⁰ Yaratıcı drama ise tiyatronun tüm donanımlarını, tekniklerini kullanarak çeşitli eğitimlerde kullanılabilir. Oyun çıkarma sürecinde ise tiyatronun tüm etkinliklerini kullanarak ısınma, doğaçlama, metin okuma sürecini oyunlaştırma ile kullanılmaktadır. Oyuncunun canlandıracağı karakter üzerine çalışmaya başlamadan önce yaratıcı drama çalışmalarını yapmasında yarar vardır. Oyuncular belirlendikten sonra bütün oyuncular bir araya gelerek yaratıcı drama

¹³⁸ Özdemir Nutku, Oyunculuk Tarihi 1, Profesyonel Oyuncunun Dördüncü Aşaması, Ankara: Dost Kitabevi Yayınları. 2002, s.31.

¹³⁹ Özdemir Nutku, Oyunculuk Tarihi 1, s.28-35.

¹⁴⁰ Ömer Adıgüzel, Eğitimde Yaratıcı Drama , 6.1.Tiyatronun Öğeleri (Bileşenleri), S.268, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2020, s.268.

alışmaları yapılmaya başlanmalıdır. İlk olarak oyuncular ortama ve diğ er oyunculara adapte olabilmesi için ısınma çalışması dediğimiz bölüm gerçekleştirmelidir. Bu bölümde eğlenceli oyunlar tercih edilmelidir. Örneğin; mendil kapmaca, don-ateş, köşe kapmaca, sıcak patates vb. gibi oyunlar olabilir. Bu oyunların kişinin dışarı ile olan ilişkisini kesmesine yardımcı olduğu gözlemlenmiştir. Oyunlarda belli bir amaç olması, oyuncunun dikkatini o alana vermesini sağlamaktadır. Bu da oyuncunun hayal dünyasının gelişmesi için bir başlangıç olmaktadır. Bu alışma yaklaşık 15- 20 dakika yapıldıktan sonra yaratıcı dramının ikinci ders bölümüne geçilebilir. Bu süre dersin başındaki eğitmen ya da yönetmenin isteği ve katılımcıların hazır hissetmelerine bağlıdır.

Yaratıcı dramının ikinci bölümünde ise henüz rol dağılımı yapılmamış olan oyuncuların oyun metnin konusuna yönelik doğaçlama yapmaları ile gerçekleşecektir. Buradaki doğaçlamanın amacı rolü belirlenmeyen oyuncunun aslında sadece kendi rolüne değil oyunun tümüne hakim olmasını sağlamaktadır. Çünkü bu çalışmalar sırasında kendine hangi rolün geleceğini bilmeyen oyuncu oynadığı her doğaçlamada farklı karakterler çıkarmak zorunda kalacaktır. Bu durumda diğ er oyuncuların da katkılarıyla farklı çeşitlerde oyunculukların ve karakterlerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Oyuncu için en iyi ortam fikir alışverişinin yapılmasıdır. Doğaçlamalarda ise grupların olması bu ortamı sağlamaktadır. Oyuncu her doğaçlamada farklı gruplarda olacağı için sürekli farklı bir fikir duyacak ve bu gelişme sayesinde her oyuncu kendisi için sürekli bir değişime gitmek zorunda kalacaktır. Aklında belli bir karaktere takılı kalmadan yenilenen fikirlerle kendinin yeni özelliklerini keşfetme fırsatları bulabilmektedir. Doğaçlamalar tek bir türde olmadığı için kişinin düşünceleri dışında fiziksel değişimlerine de neden olmaktadır. Örneğin, yaşlı bir karakter denildiğinde beyaz saçlı-sakallı, kambur, bastonlu bir tip aklımıza gelirken bu çalışmaları yaparken o yaşlı kişisini başka fiziksel duruşlarda da görebilmekteyiz. Oyuncu sahne üzerinde kendini, en iyi yarattığı karakterin sesi,

bedeniyle gösterebilmektedir. Bu yüzden oyuncuların en çok çekindiği an tekrarlayan karakterde kalmaktır. Bir oyuncu birden fazla aynı karakterde görünürse, seyirci sıkılmaya başlar ve o oyuncunun kalitesi düşer. İşte bu yüzden bu doğaçlama çalışmaları oyuncular için çok önemlidir. Oyuncu, yaratıcı dramının doğaçlama bölümünde dilediği gibi doğaçlamanın konusu uygun karakteri üzerinde çalışabilmektedir. Bu aşamada kendine çok özel bir tip yaratabilir. Ama rol dağılımı yapılmadan yine de o tipe bağlı kalmamasında yarar vardır. Bu yaratıcı drama dönemi en az 4 hafta sürmelidir. Bu süre prova alınma sürelerine göre azaltılıp ya da çoğaltılabilmektedir. Rol dağılımı yapılmadan doğaçlama çalışmaları en az 2 hafta devam ettikten sonra 2 hafta da rol belirlendikten sonra yapılmalıdır. Buradaki amaç oyuncu aldığı role de uygun karakter çalışması yapabilmesini sağlamaktır. Doğaçlama çalışması yapıldıktan sonra oyuncuların o gün ile ilgili duygu ve düşüncelerini de ifade etmeleri istenmelidir. Oyuncu aklındakileri söyleyerek ve sorarak kendini ortamda daha rahat hissedecektir. Bu fikir bildirisinden sonra oyuncular birbirlerinin de fikrini bildikleri için bir sonraki derste o söylenenlere dikkat etme imkanına sahip olacaktır.¹⁴¹

Oyuncular belli bir süre bu dersleri işledikten sonra rol dağılımı yapılmalıdır. Rol dağılımı yapılan oyuncular artık kendilerinin hangi rolde oynadığını bilecektir ve karşısında ki partneri de belli olacaktır. Bu süreçte artık yapılan dersler sayesinde bütün oyuncular birbirine alışmıştır. Artık yapılacak olan herkesin kendi rolüne çalışmasıdır. Bu çalışmalar yine yaratıcı dramının oyun aşamasıyla ve doğaçlamayla devam etmektedir. İlk olarak yine oyunlarla başlanmalıdır. Oyunlar her zaman eğlenceli olmalıdır. Oyuncunun önce enerjisini yükseltmesi gerekmektedir. Daha sonra doğaçlama çalışmalarına geçilmelidir. Ama bu çalışmalar artık karakterlerini yaratmak üzerine olmalıdır. Çalışmaları öncelikle

---

¹⁴¹ D. W. Dymkowski, Tiyatro Tarihi, Oyunculuk Sanatı. D. W. DYMKOWSKI içinde, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019, s.234-250.

herkes kendi rol karakterleri üzerine yapmalıdır. İlk olarak bireysel doğaçlamalar, daha sonra ikili ve üçlü doğaçlamalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar yapıldıktan sonra hayvan doğaçlamalarına geçilebilmektedir. Hayvan doğaçlamalarının amacı oyuncuların fiziksel olarak farklılıklar bulmasını sağlamaktır. Bulunan bu farklıları sayesinde oyuncu oyun çıkarma aşamasında kendi çalışmasını tamamlamış olmaktadır.

1.2. Yönetmenin Çalışma Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama ve Doğaçlama

Kavram olarak yönetmen, Antik Yunan tiyatrosundan 19.yy'a kadar zaman zaman varlığını hissettirmiştir. İlkel toplulukların, avlanma sırasında başlarına gelenleri anlattıkları bilinmektedir. Avlanma sırasında başından geçen olayları, birlikte yaşadıkları topluluklara avladıkları hayvanların kostümlerini giyerek taklit etmekteydiler. Bu durum zamanla tiyatronun doğuşuna da için zemin oluşturmaktadır. Daha sonra dini törenlerde büyücülerin törenleri yönlendirmeleri yönetmenliğin başlangıç noktalarından birini oluşturmuştur. Dini törenlerdeki Antik Yunan tiyatrosunda koroyu eğiten ve çalıştıran "Choregeus", bugünkü yönetmen kavramına en yakın kişi olarak bilinmektedir. Burada Choregeus sadece dans tekniklerini ve koroyu yönetmek değil aynı zamanda yazılı olan metnin düzenlemesini yapması gerekmektedir. Yönetmenliğin ilk olarak oyuncular üzerinden değil, korolar üzerinde başladığı bilinmektedir.¹⁴²

Aiskhylos'un oyuna ikinci oyuncuyu katarak sözlü bir çatışma başlatmış olur. Bu durum çatışma ortamı olması ile birlikte ilk yönetmenlik denemeleri olarak kabul edilebilir. Antik Roma tiyatrosunda oyuncu yönetmenler ön plandadır. M.S 500-900 yılları arasında batı Avrupa kilisesinde yapılan ayinlerde oyun şeklinde olduğu için onu da yönlendiren kişiler ise rahiplerdi. Yönetmen

---

¹⁴² Sevda Şener, s.13-21.

kavramı tam olarak bir kalıp halini alana kadar çeşitli kişiler tarafından yönetilen törenler ve oyunların yönetmenlerinin farklı statüden kişilerden oluştuğu bilinmektedir.¹⁴³

“Yönetmenin görevi oyunu yorumlamak, sahneler üzerinde oyuncu ile çalışmak, oyuncuların konuşma, vurgu, tonlamasına dikkat etmek, sahne üzerinde duruşları üzerinde çalışmak, oyuncunun seyirci üzerinde ki etkisinin nasıl olacağını ve oyunu oynayacağı alan üzerindeki seyirciler hakkında bilgisi olması gerekmektedir.”¹⁴⁴ Bu bilgiler doğrultusunda bakıldığında yönetmenin en önemli görevi oyuna tam hakimiyet sağlayabilmektir. Dançenko, yönetmenin sorumluluğunu dar anlamıyla ele almıştır; ona göre “Yönetmen üç yüzü olan bir varlıktır:

1. *Yönetmen- Yorumcu: nasıl oynanacağını öğretir; bunun için ona yönetmen-oyuncu ya da yönetmen-psikolog diyebiliriz;*
2. *Yönetmen- Ayna: oyuncunun kişisel niteliklerini yansıtır;*
3. *Yönetmen-Organizatör: tüm uygulamayı yönetir denetler.”¹⁴⁵*

Yönetmen oyunu çıkarırken dikkat edeceği önemli noktalardan biri rol dağılımıdır. Hangi oyuncunun hangi rolde daha iyi olacağını bilmesi gerekmektedir. Çünkü yanlış bir seçim tüm oyunu etkilemektedir. Bu yüzden oyuncu seçimi yaparken aslında oyuncunun tüm yönlerini görmesi gerekmektedir. Bunu da direkt rol dağılımı yaparak ya da okuma provasıyla anlamak yönetmeni zorlamaktadır. Bir oyuncu en iyi sahne üzerinde görülebilir. Bunu oynadığı bir oyunla anlamak zordur. Tek bir role mi bağlı kalıyor yoksa her oyunda farklı karakterler yaratabiliyor mu anlamak için yaratıcı drama ve doğaçlama tekniklerinden yararlanmak yönetmenin işini

¹⁴³ Özdemir Nutku, Dünya Tiyatrosu Tarihi, s.17.

¹⁴⁴ Özdemir Nutku, Tiyatro Yönetmenin Eğitimi. Ankara Araştırma Dergisi, 2013, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/13/1160/13636.pdf>

¹⁴⁵ Özdemir Nutku, Tiyatro Yönetmenin Çalışması, İstanbul: Eksik Parça Yayınları, 2017, s.24.

kolaylaştırabilmektedir. Çünkü ikisinde de oyuncunun kendini tamamen serbest bıraktığı görülmektedir.

Yaratıcı dramadan yönetmen oyuncuların kendilerine ifade ediş tarzına bakarak oyuncunun konuşma şeklini ve yapılan çalışmalardan ne anladığını, hayal dünyasının ne kadar geniş olup olmadığını anlayabilmektedir. Yönetmenin burada rolü bu çalışmalar sırasında ekibin yanında olup yapılan çalışmaları gözlemlemesi ve oyuncular hakkında bilgi sahibi olmasıdır. Yaratıcı dramanın her bireyin farklı alanlarda kendini göstermesini sağladığı bilinmektedir. Oyuncular çalışmalar sırasında, ısınma çalışmalarıyla birlikte kendini dışarıdan izlemeyi bırakmaktadır. Sahnede rahat hareket eden oyuncu, yönetmenin oyuncu seçimine fayda sağlamaktadır. Örneğin, olmayan bir mekanda yürümesi istendiğinde o mekana uygun en iyi hareket eden kim, o mekanı gerçekten yaşayabiliyor mu yoksa –mış gibi mi yapıyor, bu yönetmen için bir karar verme anı olabilmektedir. Çünkü sahnede oynanan oyunda gerçeklik aranmaktadır. Yaratıcı drama içindeki bu ısınma çalışması yapıldıktan sonra doğaçlama çalışmasına geçilmektedir. *“Yaratıcı drama, yetişkinlere drama öğretme tekniği olarak da kullanılabilir; bu durumda doğaçlamaya benzer.”* ¹⁴⁶ Bu aşama aslında oyuncunun kendini en çok gösterdiği alandır. Doğaçlama çalışmasında hem hayal dünyasını hem de oyunculuk yeteneği görülebilmektedir. Tüm bunlar bize gösteriyor ki doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarının birçok ortak yönü bulunmaktadır. Özellikle ısınma çalışmalarında ve oyuncunun yaratıcılığını ortaya koyması gerektiği durumlarda her iki teknikten de faydalanılabilmektedir.

Doğaçlama çalışmaları ilk olarak yukarıda bahsettiğiniz gibi oyunla direkt olarak bağlantılı olmayan çalışmalardan oluşabilir. Buradaki amaç yönetmenin oyun dışında da oyuncunun farklı yönlerini görebilmesini sağlamaktır. Her türlü doğaçlamada oyuncuyu

---

¹⁴⁶ Moses Goldberg, Tiyatro ve Çocuk, İstanbul: Mitos-Boyut Yayınlar, 2008, s.11.

gören yönetmen kimin, hangi rolü daha iyi çıkarabileceğine karar verebilmektedir.

Doğaçlama çalışmalarının bir katkısı da yönetmenin her oyuncunun oyunda ki tüm rolleri oynamasına izin vererek oyuncuyu seyredip kimin hangi role daha uygun olabileceğini görmesidir. Yönetmen bu aşamayla birlikte kafasında rolleri belirlemeye başlamış olacaktır. Rol dağılımı yapıldıktan sonra bir oyuncunun rolünü değiştirmek tüm oyuncuların enerjisini etkileyeceği için bu aşamada doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarından faydalanmak yönetmen için oyuncu seçimine büyük katkı sağlayacaktır.

Oyuncu seçimi yapıldıktan sonra yönetmenin oyunu çıkarmasında yardımcı olacak yöntem bu oyuna yönelik yaratıcı drama ve doğaçlama çalışmalarını oyunculara yaptırmasıdır. Artık tüm roller belli olduğu için ısınma aşamasında da kişinin oyun karakteri için bulacağı fiziksel pozisyonlara da uygun çalışmalar yaptırılabilir. Bu aşama da yaratıcı drama ve doğaçlama çalışmalarından faydalanılabilir. Örneğin: Hayvan isimleri söylenerek oyuncunun söylenilen hayvan gibi yürümesi, yemesi, içmesi istenilebilir ya da oyunculara belli bir yaş grubu söylenip oyuncuların o yaştakiler gibi yürümeleri, koşmaları, yemeleri, içmeleri istenilebilir. Bu oyuncunun kendine farklı bir duruş bulmasına yardımcı olacaktır. Doğaçlama aşamasında da yine bu yöntemler kullanılarak çalışmalar yapılabilir. Bir oyuncu karakterine uygun bir hayvan bularak hareket ettiğinde, o oyuncuyu diğer oyuncularından ayıran bir özellik ortaya çıkmış olacaktır. Yönetmen oyun çıkarma aşamasında bu çalışmalar dahilinde hangi oyuncunun neyi düzeltmesi ya da kendine yeni bir hareket bulması gerektiğini fark edip uyarabilmektedir.

Yönetmen çalışma yöntemi olarak yaratıcı dramadan ve doğaçlamadan faydalanırken yaratıcı drama çalışmalarında oyuncunun yaratıcılığını, doğaçlama çalışmalarında ise oyuncunun oyunculuk

yeteneğini fark edecektir. Yönetmen tüm bu aşamada oyuncu ile birebir iletişim içerisinde olacağı için oyun çıkarma aşamasına geçtiğinde oyun için tüm teferruatlı bölümü bu çalışmalar sayesinde kolaylıkla çözüme ulaştırmış olacaktır. Yönetmen sıradan bir oyun provası yapmak yerine bu tekniklerden faydalandığında oyuncularında katkısıyla oyuna farklı bir bakış açısıyla yaklaşmış olacaktır.

1.3. Oyunun Ortaya Çıkış Sürecinde Yaratıcı Drama ve Doğaçlamadan Faydalanma

Oyuncu ve yönetmen oyunu çıkarmaya başlamadan önce tüm yaratıcı drama ve doğaçlama çalışmalarını yaptıktan sonra yönetmenin rol dağılımını yapmasıyla birlikte oyun çıkarma aşaması başlamaktadır. Yönetmen oyuncu üzerinde tüm çalışmaları oyuncu seçimi aşamasında yapmıştır. Bu aşamada yapacağı, oyunun gidişatını beğenmediği veya enerjisini düşük bulduğu durumlarda yaratıcı dramadan yararlanabilmesidir. Oyuncunun ve yönetmenin çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte her oyuncu kendine bir duruş, ses bulduktan sonra yönetmen artık oyunu sahneleme aşamasına geçebilmektedir. Oyunu sahnelemede yaratıcı dramadan ve doğaçlamadan oyuncuların zorlandığı ve takıldığı yerlerde faydalanılabilir. Oyunda belli bir yere gelinip devamında oyuncu içine sinen bir çalışma yapamadığında, o sahneye özel doğaçlama çalışması yapıp oyuncunun çalışmasına katkıda bulunulur. Yönetmen prova sırasında olumsuz durumu fark ettiği anda durdurup belli bir konu verip, oyuncunun o sahne hakkında yeni bakış açısı keşfetmesini sağlamalıdır. Bu durum yönetmen sahnenin gidişatını beğenmezse de yapılabilir. Dışarıdan izleyen ve yönlendiren olduğu için yönetmen istediği an oyunu durdurabilmektedir.

Bu çalışmalar aşamasında yaratıcı dramanın oyun aşamasından, her oyun provası öncesinde yararlanılıp oyuncunun mekana adapte olması sağlanabilir. Yaratıcı drama bireyin kendini rahat hissetmesini sağladığı için oyun çıkarma aşamasında

faydalanmakta yarar vardır. Çünkü dışarıdan yeni bir ortama girildiğinde bazen o ortama uyum sağlamakta zorlanılabilir. Yaratıcı dramadan yararlanılarak hem ısınma çalışmasını yapmış hem de oyuncunun kendini sahneye hazırlamasına yardımcı olmuş olunacaktır. Yönetmen de ısınma çalışmaları aşasında oyuncularla birlikte olabilir. Yönetmenin bu çalışmada olmasının amacı oyuncuları yakından incelemek onlarla birlikte hareket etmek ve düşüncelerini öğrenmektir. Ama yönetmen oyunu yönlendiren kişi olarak oyuncuların davranışını inceleyebilmek için özellikle doğaçlama çalışmalarında dışarıdan izleyen olmalıdır. Doğaçlama çalışmalarında oyuncunun tüm gizli yönleri keşfedilebilmektedir. Çünkü doğaçlamada belli bir kısıtlama yoktur ve oyuncu rahattır. Rahat hareket eden oyuncu ise daha iyi performans ortaya koyabilmektedir.

Oyun çıkarma sırasında ve öncesinde *“Yönetmen, oyunun ana gelişim çizgisini yorum yöntemiyle ortaya çıkardıktan sonra yapacağı ikinci iş her sahnenin yapısını incelemektir. Yönetmen, bu incelemede her sahnenin egemen olan tartımını, varsa yardımcı tartımlarını ve oyunun devingen bütünlüğü içinde, her sahnedeki tartım değişikliklerini ele alır. Böyle bir çalışma oyuncular için ilk temel incelemedir; çünkü oyuncuların her sahnede ne yapacaklarının saptanması ve yorumun doğruluğu, sahneye çıkmadan önce yapılması gerekli olan çalışmaya bağlıdır.”*¹⁴⁷ Bu bilgiden de yola çıkacak olursak yönetmenin görevi oyunun tamamına hakim olmasını gerektirmektedir. Bu aşamada yönetmen oyunculuk üzerindeki çalışmaları tamamlamasıyla birlikte oyunun tartımını bulabilmektedir.

Hem yönetmenin hem de oyuncunun bir arada hareket etmesi, oyun üzerindeki çalışmalarda hepsinin hakim olmasını sağlamaktadır. Yönetmen, yardımcı yönetmen ve asistanlarıyla birlikte çalışmaktadır. Bu ekiple birlikte sahne üzerindeki çalışmalarını yapan yönetmen

---

¹⁴⁷ Özdemir Nutku, Sahne Bilgisi, İstanbul: Kabalcı Yayıncılık, 2013, s.104-105.

oyuncuların da fikirlerini alarak oyun için farklı yönelişlerde bulunabilecektir.

Tüm bu çalışmalar oyun çıkarma ve oyuncu seçme aşamasında kullanılarak hem yönetmenin hem de oyuncunun kendini geliştirerek oyunu daha sağlıklı çıkartılmasını sağlamaktadır. Kendini geliştiren oyuncu ve yönetmen, oyun çıkarma aşamasında hataları daha net görebilmektedir. Yönetmenin yönlendirmeleriyle birlikte oyuncu da kendi fikrini rahatça ifade edebildiği için çoğunlukla yine yönetmenin çizdiği resim dahilinde ilerleyen oyunda bazı değişiklikler de yapılabilmektedir. *“Rejisör, kağıt üzerindeki yazılardan, başka bir deyişle okuma metni olan bir oyun metninden ya da bir sözsüz oyundan, bir fikirden canlı bir performans var edilmesini sağlayan kişidir.”*¹⁴⁸ Bu yüzden yönetmenin oyun üzerindeki görüşleri daha ön plandadır. Oyuncu fikrini söylerken yönetmenin fikirlerine saygı göstermelidir.

Yaratıcı drama ve doğaçlamayı oyun çıkarma aşamasında kullanmanın amacı oyunu farklılaştırmaktır. Oyunun konusuna hitap edecek şekilde farklı duruşlar, sesler, mimikler ve nidalar kullanılması gerekmektedir. Bir oyunu diğer oyundan ayıran özellikler arasında metin dışında oyunculuklar da olmalıdır. Ama bunun yanı sıra sahnelemede de farklılıklar olmalıdır. Seçilen oyuna uygun yapılabilecek sahne düzenlemelerine bakılmalıdır. Bu düzenlemeler oyunun sahneleme çalışmaları aşamasında bulunmaktadır. Çalışmalar başlayana kadar yönetmenin aklında bir fikir vardır. Fakat oyuncunun gösterdiği performans oyunun şeklini değiştirebilmektedir. Bu yüzden yaratıcı drama ve doğaçlama çalışmalarında yönetmen ve oyuncu bir arada yer almalıdır. Yönetmenin yaratıcı dramadan faydalanacağı bölüm, oyuncunun yorumlamalarını dinlemesidir. Her prova bittikten sonra oyuncunun o günle alakalı düşüncelerinin alınmasında yarar vardır. Oyuncunun oyunun ilerleyiş hakkında ne düşündüğünü

---

¹⁴⁸Erhan Gökgücü, *Reji Sanat*, İstanbul: Mitos-Boyut Yayınları, 2010, s.38.

yönetmen dinlemelidir. Bunun amacı oyuncunun kendini o oyuna daha içtenlikle katılmasını sağlamaktır. Oyuncu kendini ne kadar oyuna dahil hissederse o kadar oyunu benimsediği bilinmektedir. Yaratıcı dramının insanlar üzerindeki etkisi bu yöndedir. Kişinin rahatlıkla fikirlerini söylemesi amaçlamaktadır. Yaratıcı dramının bu özelliği oyun çıkana kadar devam ettirilmelidir. Bunun yanı sıra doğaçlama çalışmaları da oyun provası bitene kadar devam ettirilmelidir.

Doğaçlama kişinin fikirlerinin açığa çıkmasını sağlamaktadır. Doğaçlama, herhangi bir planlama yapılmadan o an içinden geldiği gibi oynamaktır. Örnek olarak seçilen oyunun sahneleri oyuncuları arasında metne bağlı kalmadan oynanabilmelidir. Bu doğaçlama sırasında elde edilen veriler göz önünde bulundurularak yönetmenin beğendiği bir hareket ya da ses oyunda kullanılabilir. Oyuncu da beğendiği bir duruş ya da ses varsa oyun provası sırasında bunu kullanarak yönetmenin görmesini sağlayabilmektedir. Bu çalışmalar oyun provası bitene kadar devam ettirilebilir. Yönetmenin ya da oyuncunun takıldığında yerlerde sorunun çözülmesine yardımcı olabilecektir.

Oyun çıkarma aşamasında yaratıcı drama ve doğaçlamadan, yaratıcı dramının oyun aşamasını, doğaçlamanın hayal gücü ve yaratıcılık öğelerini kullanarak oyunun sahneye konmasında faydalanılabilecektir.

SONUÇ

Tiyatronun geçmişten bugüne kadar pek çok evreden geçtiği bilinmektedir. Tiyatronun ilk ortaya çıkışındaki ihtiyaçlarından biri olan insanların birbiriyle iletişim kurması bu sanat dalının günümüze kadar devam etmesine de temel oluşturmaktadır. İlkel insanlar avlanmaya gittiklerinde başlarından geçen olayları özellikle avladıkları hayvanların taklidini yaparak anlatmaya çalışmaktadırlar. İnsanlar ilk olarak sadece kendi vücudunu kullanarak taklit ederken daha sonraları avladıkları hayvanların postlarını giyerek gerçeğe daha yakın taklitler ortaya çıkarmaya başlamışlardır. Bu taklitler bir ritüel haline dönüştükten sonra kabile arasından seçilen büyücü tarafından yönlendirilmeye başlanmaktadır. Bu yönlendirmeler tiyatronun gelişim aşamaları içinde önemli rol oynamaktadır. Antik Yunan'da yapılan törenlerin içinde yer alan tiyatrolar bir süre sonra yarışmaların da katkılarıyla yazılı hale dönüşmüştür. Bu metinlerde ilk başlarda bir oyuncu yer alırken zaman içerisinde oyuncu sayısında da artış olmuştur. İlk olarak koronun ön planda olduğu oyunlar zamanla oyuncu odaklı olmaya başlamıştır. Tiyatronun gelişimi Roma dönemi ile ilerlemeye devam ederken tiyatro ortaçağ döneminde ise gerilemeye başlamıştır. Rönesans döneminde yeniden eski gücüne kavuştuğu görülen tiyatro, ilerleyen yüzyıllardaki farklı akımlarla gelişimini sürdürerek günümüze kadar gelmiştir.

Bu gelişim doğrultusunda ilkelden beri devam eden doğaçlamada günümüze kadar tiyatro sanatında yerini korumaktadır. Doğaçlama tiyatronun temel yapı taşlarından biridir. Tiyatro eğitimi verilen kurumlarda doğaçlama dersinin yapıldığı bilinmektedir. Doğaçlama üniversitelerin tiyatro bölümlerinde de ders olarak okutulmaktadır. Doğaçlamada yazılı bir metin olmaması ve

sınırlarının belli olmamasından dolayı oyunculuk öğrencilerinin kendilerini keşfetmelerini sağlayacağı bir yöntemdir. Sadece eğitim aşamasında değil oyun çıkarma sürecinde de doğaçlama yöntemi kullanılmaktadır. Oyuncular bir tiyatro metnine çalışmaya başlamadan önce doğaçlama yöntemini kullanabilirler. Aynı zaman doğaçlama karakter yaratmada da kullanılabilecek bir yöntemdir. Sadece okuma provası yaparak bir karakter yaratmaya çalışmak yaratıcılık sınırlarını küçültmektedir. Doğaçlama yaparak hem grup içinde bir uyum sağlanabilmekte hem de tiyatro metninin anlaşılması kolaylaşmaktadır. Sadece doğaçlama değil yaratıcı drama da tiyatro da kullanıldığında oyuna katkısı olan bir yöntemdir.

Yaratıcı drama bireyin öncelikle kendini tanıması, bilmediği özelliklerini keşfetmesi, yaratıcılığını arttırmasına ve sosyalleşmesine katkı sağlamaktadır. Yaratıcı drama pek çok alanda yerini almaktadır. Okul öncesi dönemde ve okul derslerinde yaratıcı dramayı görürken yeni dönemle birlikte üniversitelerin tiyatro bölümlerinde de ders olarak okutulmaya başlatıldığı bilinmektedir. Yaratıcı dramanın tiyatro eğitimi alan öğrencilere katkılarında biri de daha yeni oyunculuğu öğrenmeye başlayan öğrencilerin kendini rahat ifade etmesini sağlamasıdır. Bunun yanı sıra yaratıcı dramanın tanımında da bahsedildiği gibi yaratıcı drama kişinin hayal dünyasını genişletmek üzere kullanılan bir yöntemdir. Oyunculukta da hayal dünyası ön plandadır. Sahnede oynanan bir oyunda gerçeklik aranmaktadır. Bu da oyuncunun hayal kurarak o mekandaymış ve o duyguya sahipmiş gibi davranmasına bağlıdır. Hayal kurmak bir oyuncu için en önemli öğelerden biridir. Sadece öğrenciler için değil amatör ve profesyonel oyuncular için de hayal kurmak, yaratıcı yönlerini keşfetmek önemlidir.

Oyuncu ve yönetmen için doğaçlama ve yaratıcı drama oyun çıkarma sürecinde ise farklı yöntemlerle kullanılmaktadır. Oyuncu için yaratıcı drama kendini keşfetmesine de yardımcı olmaktadır. Oyun sahneleme provaları başlamadan önce yaratıcı drama

alışmasının yapılması hem oyuncuya hem de yönetmene katkı sağlamaktadır. Çünkü oyuncu yeni yönlerini keşfederken yönetmen de oyuncunun hangi role daha uygun, yaratıcılığını ne kadar kullanabileceğini anlamaktadır. Sadece tek bir çalışma ile oyuncunun yaratıcılığı anlaşılamayacağı için belli bir süre bu çalışmaların yapılmasında yarar grlmektedir. İlk çalışmalarda gruptaki oyuncuların birbirine alışmaları ve birbirlerini tanımaları daha önemlidir. Fakat sonraları oyuncunun bulunduğu ortama daha kolay uyum sağlaması ve çalışmaya daha çok konsantre olmasına da katkı sağlamaktadır. Yaratıcı drama tekniğiyle çalışmalar yapan oyuncunun çok daha kısa süre de kendini oyuna verdiği gözlemlemektedir.

Oyuncuların bu süreç içerisinde yaptıkları çalışmaları izleyen yönetmen, hangi oyuncunun sahnede daha rahat olduğunu, hangisinin daha iyi yaratıcılığını kullandığını anlamaktadır. Yönetmen bu çalışma sırasında zaman zaman oyuncularla birlikte oyuna katılabilmektedir. Yönetmenin oyun oynama sırasında oyuncularla birlikte olması oyuncuları yakından izlemesine ve tanınmasına katkı sağlamaktadır. Bu nedenle yönetmenin tüm bu çalışmalar sırasında oyuncularla birlikte olmasında yarar vardır. Çünkü yönetmenin oyunu yönlendiren bir kişi olması nedeniyle dışarıdan oyuncuları gözlemlemesi önemlidir. Oyuncuyu bu aşamada tanıyan yönetmen için bu yaratıcı drama çalışmaları rol dağılımında da kendisinin doğru kararlar almasına yarar sağlayacaktır.

Yaratıcı drama çalışmalarındaki kimi oyunlar sayesinde oyuncu hem ısınmakta hem de enerėisi yükseldiği için daha kolay doğaçlama çalışmalarına geçebilmektedir. Doğaçlama çalışmalarının da oyuncunun gelişimine katkısı olduğu bilinmektedir. Doğaçlama ilk oyunculuk dersleriyle birlikte başlamaktadır. Oyunculuk dersleri sayesinde tüm doğaçlama tekniklerini öğrenen oyuncu, oyun provalarında da bu yöntemleri kullanarak oyuna katkı sağlamaktadır. Bu nedenle yaratıcı drama çalışmalarından sonra doğaçlama çalışmalarının yapılması daha yararlı olacaktır. Ortama uyum sağlayan

oyuncu daha rahat hareket edecektir. Doğaçlama alışmaları yine oyuncuların kendini keşfetmelerini, fiziksel özelliklerini kullanmalarını sağlamaktadır. Doğalamalarda bir konu verilip o konu üzerine çalışma yapılması istendiğinde farklı düşüncelerin ortaya çıktığı grlmektedir. Bu da yaratıcılığı arttırmaktadır. Bu doğaçlamalar sayesinde oyuncu farklı düşüncelerini ortaya koyabilmekte ve fiziksel özelliklerini daha iyi keşfedebilmektedir.

Doğaçlama alışmaları sırasında yönetmen ise oyuncuların oynadıkları oyunların konusunu belirlemekte ve oyuncuları gruplara ayırmaktadır. Her doğaçlamada farklı gruplarla eş olan oyuncular böylece herkesle iletişim kurmuş olmaktadır. Doğaçlama için belli bir çalışma sürecine ihtiyaç bulunmaktadır. Doğaçlama alışmaları için de tıpkı yaratıcı drama çalışmalarında olduğu gibi belirli bir yaratıcılık süresine ihtiyaç vardır. Bu süre çok uzun değildir. Bu çalışmalardan sonra oyuncuların doğalamalarını sahnelemesi istenmektedir. Doğalamalarını yapan gruplara yönetmen yorumlarda bulanarak doğru ve yanlış yönlerini söyleyerek onları yönlendirmelidir. Yönetmen hem çalışmalar sırasında hem de provalar sırasında kullanacağı fikirleri keşfetmiş olmaktadır. Bu alışmalar belli bir süre devam ettikten sonra yönetmen rol dağılımına geçmektedir.

Yönetmenin doğaçlama ve yaratıcı drama çalışmalarındaki gözlemleri, rol dağılımı yaparken de önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmalarda gözlemlediklerini ve oyuna katkısı bulunacağını düşündüğü fikirleri artık oyun çıkarma sürecinde kullanmaya başlamaktadır. Bu alışmalar sırasında ortaya çıkan yeni düşünsel ve bedensel yenilikler yönetmenin oyunun sahneleme aşamasında yarar sağlamaktadır. Tek bir bakış açısına bağlı kalmadan, bir kişinin hakimiyetinde değil bir grup halinde yönetilen çalışmaların daha etkili olduğu gözlenmektedir. Yönetmenin ya da oyuncunun zorlandığı sahnelerde yaratıcı drama ya da doğaçlamadan faydalanarak yeni bir yol çizilebilmektedir. Yeni bir yol çizilebilir. Bu da farklı görüşlerin

sayesinde oyunları daha yaratıcı ve dikkat çekici olmasını sağlamaktadır.

Sonuç olarak yaratıcı drama ve doğaçlama çalışma yöntemleri olarak her ne kadar iç içe geçmiş olarak görülse de oyunun hem çıkarılma aşamasında hem de oynama aşamasında birinci bölümde ve ikinci bölümlerde verdiğimiz bilgiler doğrultusunda birçok farklılık olduğu görülmektedir. Bunlardan en önemlisi yaratıcı dramada mutlaka bir oyun çıkarılması ya da bir amaca yönelik olması zorunluluğunun bulunmamasıdır. Kişinin kendini daha iyi ifade etmesi, yaratıcı yönünü keşfetmesi ön plandadır. Doğaçlama çalışmaları ise oyun çıkarma aşamasına hizmet eden çalışmalar olarak ön plandadır. Biri kişisel yaratıcılığı arttırırken diğeri oyunun farklı düşüncelerle şekillenerek ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Tüm bunlar gösteriyor ki hem yaratıcı drama hem de doğaçlama özellikle çağdaş tiyatrodaki oyun çıkarma sürecinde kullanılmakta ve bu sürece büyük katkılar sağlamaktadır.

KAYNAKÇA

ADIGÜZEL, H. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 23.

ADIGÜZEL, İ. M. (2016). "Bireyin Bireyselliği" Odağında Brian Way'in Drama Anlayışının İncelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*(11(2)).

ADIGÜZEL, Ö. (2016, Nisan 24-27). Bir Ders ve Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Alanında Yapılan Çalışma ve Gelişmeler. 24. *Eğitimde Drama Kongresi 24-27 NİSAN 2014*. Muğla: Ankara Pegem.

ADIGÜZEL, Ö. (2018). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

ADIGÜZEL, Ö. (2020). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

AGDAM, Y. S. (2018). Bölüm 1: Doğaçlama. *Resim ve Müzik İlişkisinde Doğaçlama ve Renk*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Ana Sanat Dalı - Yök Tez.

AKTAŞ, A. D. (2019). Drama Kavramı ve Yaratıcı Drama'ya İlişkin Önemli Kavramlar. *Jery Grotowski'nin Oyunculuk Yaklaşımı*

İle Yaratıcı Dramada Oyuncululuğun Karşılaştırılması. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ali, S. M. (2019). Drama Yönteminin Sosyal Bilimlerde Yeri ve Önemi. *Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Kullanılmasının İletişim Becerilerine ve Akademik Başarıya Etkisi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı Yök Tez.

ALTINDAL, G. (2019). Yaratıcı Drama Nedir? *İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi*. Aksaray: Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı.

ALTINDAL, G. (2019). Yaratıcı Dramanın Matematik Öğretiminde Kullanımı. *İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi*. Aksaray: Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yök Tez.

AY, C. (2012). Tiyatro Bilgileri - Batı Tiyatrosu.

BEGGİ, G. (2019). Eğitimde Dramanın Yapısını Oluşturan Öğeler. *Yaratıcı Drama Eğitime Yönelik Uzaman Görüşleri*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Drama ve Eğitim Anabilim Dalı Yök Tez.

BROCKETT, O. G. (tarih yok). *Tiyatro Tarihi*. Dost Yayınevi.

ÇELİK, D. (2010). 1.1. Doğaçlama Kavramı. *Modern Doğaçlama Tiyatrosunda Gelenek ve Baltacioğlu'nun Öz Tiyatrosu*. İstanbul: T.C İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü.

ÇEVİK, K. (2008). Tiyatroda Yeni Eğilimler: Doğaçlama Tiyatro. 38.

ÇİFTÇİ, S. E. (2019). Giriş. *Geç Ortaçağ'da İtalyanın Siyasal Durumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Tarih Anabilim Dalı - Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı - Yök Tez.

ÇIRKAN, H. E. (2019). *The Effects Of The Drama Technique "Imporevisation" On The Anxiety In English Speaking Skill*. Ankara: Ufuk Universit - Graduate School Of Social Sciences - Department Of English Language Teaching - English Language Education Programme.

DEMİRAL, S. (tarih yok). İki Beden Tek Devinim : Kontak Doğaçlama. *Mimesis Tiyatro/Çeviri Araştırma Dergisi*(13), 341-345.

DURDAĞ, V. (2014). Yaratıcı Drama ve Forum Tiyatro. *Oyun Sürecinde Yaratıcı Drama ve Forum Tiyatro İlişkisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne Sanatları Ana Sanat Dalı.

DYMKOWSKI, D. W. (2019). Oyunculuk Sanatı. D. W. DYMKOWSKI içinde, *Tiyatro Tarihi* (S. Sertabiboğlu, Çev., s. 234-250). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

EMEN, F. B. (2019). Sonuç. *Yaratıcı Drama İle Mitoloji Öğretimi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Drama ve Eğitim Anabilim Dalı Yök Tez.

EMEN, F. B. (2019). YARATICI DRAMA. *YARATICI DRAMA İLE MITOLOJİ ÖĞRETİMİ*. ANKARA: GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ.

ERGÜN, S. (2013). *Çağdaş Doğaçlama*. Mitos Boyut.

FUAT, M. (2010). Tiyatronun İlk İnsanla Başlayışı. M. FUAT içinde, *Tiyatro Tarihi* (s. 9-15). İstanbul: MSM.

GOLDBEG, M. (2008). *Yaratıcı Drama* (1 b.). (F. ÖZŞENER, Çev.) İstanbul: Mitos Boyut.

Goldberg, M. (2008). *Tiyatro ve Çocuk*. (F. Özşener, Çev.) İstanbul: Mitos-Boyut Yayınları.

GÖKGÜCÜ, E. (2010). *Reji Sanatı*. İstanbul: Mitos-Boyut Yayınları.

GÖKTÜRK, Ö. (2019). Yaratıcı Drama ve Yabancı Dil Öğretimi. *Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İngilizce Konuşma Becerisine Etkisi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yök Tez.

GÜNŞİRAY, M. (1990). Oyun. *Tiyatroda Devrim - Oyun - Doğaçlama*. İstanbul: T.C Yükseköğretim Kurulu Döküasyon Merkezi.

HABİF, V. (2008). *Antik Yunanda Oyunculuk ve Çağdaş Uygulamalar*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü.

HAMURCULU, Ü. H. (2016). 4. Yaratıcı Drama. *Ankarada'ki Müzelerde Yaratıcı Drama Etkinlikleri ve Ankara Resim ve Heykel Müzesinde Yaratıcı Drama Önerisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Disiplinlerarası Müze Eğitimi Anabilim Dalı.

HARRİS, W. (tarih yok). What Is Improvisation. *The New Spirit In The Arts*. [www. middlebury.edu/](http://www.middlebury.edu/).

HASTARHANI, M. (2020). Geleneksel İran Oyunlarında Nakkallıkile Antik Yunan Tiyatrosunda Koro Karşılaştırılması. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Anabilim Dalı Yök Tez.

HATİPOĞLU, Ş. (2012). Doğaçlama Duygu ve Kurgu Sorunları - Doğaçlama Teknikleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi Art-e Kasım'12*, 152-153.

KILIÇ, Ç. (2014). Tiyatro Tarihi Ders Notları. *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi - Güzel Sanatlar Fakültesi - Sahne Sanatları Bölümü*. İstanbul.

KILIÇ, Ç. (2017). *Mistisizm*. İstanbul: Karma Kitaplar.

Nutku, Ö. (2002). *Oyunculuk Tarihi 1*. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

NUTKU, Ö. (2008). Polonyada İlkel Tiyatroda Dönüş : Grotowski. Ö. NUTKU içinde, *Dünya Tiyatrosu Tarihi 1* (s. 276). İstanbul: Mitos - Boyut Yayınları.

NUTKU, Ö. (2011). Dünya Tiyatrosu Tarihi. Ö. NUTKU içinde, *Dünya Tiyatrosu Tarihi 1* (s. 17). İstanbul: Mitos Boyut .

NUTKU, Ö. (2013). *Sahne Bilgisi*. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık .

NUTKU, Ö. (2013). Tiyatro Yönetmenin Eğitimi. *Ankara Araştırma Dergisi*.

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/13/1160/13636.pdf> adresinden alındı

NUTKU, Ö. (2017). *Tiyatro Yönetmeninin Çalışması*. İstanbul: Eksik Parça Yayınları.

OKAR, O. (2011). Doğaçlama ve Oyunculuk. *Doğaçlama ve Oyunculuk*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı.

ONUR, H. Ö. (2016). Yaratıcı Drama. *Yaratıcı Dramada Forum Tiyatro Tekniği Kullanılmasının Annelerin İletişim Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi* . Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

ÖZKAN, E. Ç. (2018). Özet. *Türkçe Dersinde Yaratıcı Dramanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi*. Ankara: Gazi Üniversitesi-Eğitim Bilimleri Enstitüsü Drama ve Eğitimi Anabilim Dalı-Yök Tez.

SAĞLAM, T. (2004). Tiyatro Araştırmaları Dergisi. *Dramatik Eğitim: Amaç mı? Araç mı? Tiyatro Araştırmaları Dergisi*.

SAĞLAM, T. (2006). Gavin Bolton Drama-Sanat-Öğrenme. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2), 57-66.

SAN, İ. (1991). Eğitimde Yaratıcı Drama. *Ankara Üniversitesi Eğiti Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2).

SAN, İ. (2006). *Yaratıcı Drama 1985-1998 Yazılar İnci Sana Armağan* (2 b.). (H. ADIGÜZEL, Dü.) Ankara: Naturel Yayıncılık.

SAN, P. D. (tarih yok). Çağdaş Drama Derneği: http://www.istanbuldrama.org.tr/?page_id=267 adresinden alındı.

SAPMAZ, C. (2010). *Harriet Finlay-Johnson'ın Genel Eğitim Anlayışı İçinde Dramaya Yaklaşımının Değerlendirilmesi*. Ankara.

SOY, H. B. (2015). *Antik Yunan Kent-devleti "Polis" in Özellikleri, İlgili Araştırmalar Ve Batı Anadolu'dan Örnekler*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi-Fen Bilimleri Enstitüsü-Mimarlık Anasanat Dalı-Yök Tez.

ŞENER, S. (2012). Antik Yunan'da Tiyatro Düşüncesi. S. ŞENER içinde, *Dünden Bugüne Tiyatro Düşüncesi* (s. 13-21). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

TARHAN, K. (2013). *Doğaçlama İçin Elkitabı*. Mitos-Boyut Yayınları.

TEMEL, S. (2016). Tiyatro Mimarisinin Tiyatro Anlayışıyla Birlikte Gelişimi. Kırgızistan.

TUNA, P. D. (2014, 9-12). OYUNCULUK 1 DERS NOTU-ÇALIŞMALARI. İSTANBUL: İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ.

TUNCER, K. A. (2014). SES EĞİTİMİ DERS NOTU. İSTANBUL: İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ.

TUZCUOĞLU, S. (2019). YARATICI DRAMA EĞİTMENİ VE FORUM TİYATRODA JOKER-KOLAYLAŞTIRICI. *FORUM TİYATRONUN YARATICI DRAMA BİLEŞENLERİ (EĞİTMEN-KONU-GRUP-MEKÂN) AÇISINDAN İNCELENMESİ*. ANKARA: ANKARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI EĞİTİMDE YARATICI DRAMA PROGRAMI YÖK TEZ.

ÜSTÜNDAĞ, T. (2018). *Yaratıcı Drama Öğretmenimin Günlüğü*. Ankara: Pegem Akademi.

ÜSTÜNDAĞ, T. (tarih yok). Yaratıcı Drama Eğitim Programının Öğeleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*.

WARD, W. L. (1978). Drama With And For Children,U.S Department Of Healths. *Education And Welfare* , 1-4.

ZAPORAH, R. (2012). *Doğaçlama Tiyatro Yöntemi*. İstanbul: Mitos-Boyut Yayınları.

ZekiOrta, A. (2009). Yaratıcı Dramanın Tanımı ve Temel Kavramlar. *Etkili İletişim Sürecinde Kişilerarası İletişim Becereleri ve Yaratıcı Drama Uygulama Örneği*. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EK:1**Tiyatro eğitimi veren Üniversite ve Kursların Ders Programı****Yeni Yüzyıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları
Bölümü Ders Programı**

GÜZ					BAHAR						
I. YIL											
KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AK TS	KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AK TS
TİY 101	Oyunculuk I	0	4	2	5	TİY 102	Oyunculuk II	0	4	2	5
TİY 103	Ses ve Konuşma I	1	2	2	3	TİY 104	Ses ve Konuşma II	1	2	2	3
TİY 105	Hareket I	0	3	2	2	TİY 106	Hareket II	0	3	2	2
TİY 107	Drama Tarihi I	2	0	2	2	TİY 108	Drama TarihiII	2	0	2	2
TİY 109	Mitoloji I	2	0	2	2	TİY 110	MitolojiII	2	0	2	2
TİY 111	Ses ve Eğitimi I	1	2	2	3	TİY 112	Ses Eğitimi II	1	2	2	2
TIY 115	Müzik Teori I	2	0	2	2	TIY 116	Müzik Teori II	2	0	2	2
TIY 113	Doğaçlama I	0	2	1	2	TIY 114	Doğaçlama II	0	2	1	2
ATA 151	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	2	ATA152	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	2
ENG 151	İngilizce I	3	0	3	3	ENG 152	İngilizce II	3	0	3	3

TRD 151	Türk Dili I	2	0	2	2	TRD 151	Türk Dili II	2	0	2	2
BMH 150	Bilgisayar Uygulamal arı	1	2	2	2	TOPL AM		1 8	13	25	27
TOPL AM		1 6	1 4	2 4	30	TİY 184	Yaratıcı Drama (Alan İçi Seçmeli)	0	3	3	5
II. YIL											
KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AKT S	KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AKT S
TİY 217	Oyunculuk Klasik Metinler I	0	3	2	2	TİY 218	Oyunculuk Klasik Metinler II	0	3	2	2
TİY 219	Oyunculuk Çağdaş Metinler I	0	3	2	2	TİY 220	Oyunculuk Çağdaş Metinler II	0	3	2	2
TİY 203	Ses ve Konuşma III	1	2	2	4	TİY 204	Ses ve Konuşma IV	1	2	2	4
TİY 213	Doğaçlama III	0	3	2	3	TİY 214	Doğaçlama IV	0	3	2	3
TİY 205	Hareket III	2	2	3	5	TİY 206	Hareket IV	2	2	3	5
TİY 209	Drama Tarihi III	2	0	2	3	TİY 210	Drama Tarihi IV	2	0	2	3
TİY 215	Ses Eğitimi III	0	2	1	3	TİY 216	Ses Eğitimi IV	0	2	1	3
TİY 271	Oyun Okuma ve Analizi I	3	0	3	5	TİY 272	Oyun Okuma ve Analizi II	3	0	3	5

	(Alan İçi Seçmeli)						(AlanİçiSeçmeli)				
TOPLAM		10	17	20	27		TOPLAM	10	17	20	27
	Alan Dışı Seçmeliler						Alan Dışı Seçmeliler				
GRA 215	Ses, Nefes, Beden Koordinasyonu	3	0	3	5			3	0	3	5
III. YIL											
KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AKT S	KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AKT S
TİY 301	Oyun Çalışması I	0	8	4	9	TİY 302	Oyun Çalışması II	0	8	4	9
TİY 313	Tiyatro Düşüncesi I	3	0	3	3	TİY 314	Tiyatro Düşüncesi II	3	0	3	3
TİY 305	Müzikal Repertuarı I	1	2	2	3	TİY 306	Müzikal Repertuarı I	1	2	2	3
TİY 315	Oyunculuk Atölyesi I	0	4	2	5	TİY 316	Oyunculuk Atölyesi II	0	4	2	5
TİY 309	Dramaturji I	2	0	2	2	TİY 312	Dramaturji II	2	0	2	2
TİY 381	Kamera Önü Oyunculuk I (Alan İçi Seçmeli)	3	0	3	5	TİY 382	Kamera Önü Oyunculuk II (AlanİçiSeçmeli)	3	0	3	5
TOPL		9	1	1	27	TOPL		9	16	19	27

AM		6	9		AM					
	Alan Dışı Seçmeliler					AlanDışı Seçmeliler				
IV.YIL										
KOD	DERSİN ADI	T	U	K	AK TS	KOD	DERSİN ADI	T	K	AK TS
TİY 401	Oyun Çalışması III	2	6	5	7	TİY 402	Oyun ÇalışmasıIV	2	6	5 7
TİY 403	Modern Tiyatro I	2	0	2	4	TİY 404	Modern Tiyatro II	2	0	2 4
TİY 409	Muzikal Tiyatro I	0	2	1	2	TİY 410	Muzikal Tiyatro II	0	2	1 2
TİY 405	Bireysel Proje I	0	4	2	5	TİY 406	Bireysel ProjeII	0	4	2 5
TİY 407	Geleneksel Türk Tiyatrosu I	2	0	2	4	TİY 408 T	Geleneksel Türk Tiyatrosu II	2	0	2 4
TİY 481	Dekor Kostüm ve Makyaj I (Alan İçi Seçmeli)	1	2	3	5	TİY 482	Dekor Kostüm ve Makyaj II (Alan İçi Seçmeli)	1	2	2 5
TOPL AM		1 2	1 2	1 8	27	TOPL AM		1 0	14	18 27

Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü

2019/2020 Ders Listesi								
1. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
YDB103	<u>İngilizce I (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	4	0	0	4	4
ENF105	<u>Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	3	0	0	3	3
TOY101	<u>Hareket I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	4
TOY107	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	4
SSB111	<u>Oyun İncelemesi I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY109	<u>Oyunculuk I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
TOY105	<u>Şan ve Solfej</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	1	2	2
SSB113	<u>Tiyatroya Giriş I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								27
SSB119	<u>Temel</u>	Alan	Türkçe	1	0	2	3	3

	<u>Tasarım I</u>	Seçmeli I	e					
SSB116	<u>Yazarlık I</u>	Alan Seçmeli I	Türkçe	1	0	2	3	3
En Az 3 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli I AKTS Toplamı						3
1. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
2. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
YDB118	<u>İngilizce II (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	4	0	0	4	4
ENF120	<u>Temel Bilgisayar Bilimleri (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	4	0	0	4	4
TOY116	<u>Hareket II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	4
TOY102	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB106	<u>Oyun İncelemesi II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY104	<u>Oyunculuk II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
TOY114	<u>Şan I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	1	2	2

SSB110	<u>Tiyatroya Giriş II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								27
SSB121	<u>Temel Tasarım II</u>	Alan Seçmeli II	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB112	<u>Yazarlık II</u>	Alan Seçmeli II	Türkçe	1	0	2	3	3
En Az 3 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli II AKTS Toplamı						3
2. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
3. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
YDB201	<u>İngilizce III (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	4	0	0	4	4
TOY215	<u>Dans I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	1	2	2
TOY205	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği III</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB207	<u>Oyun İncelemesi III</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY209	<u>Oyunculuk III</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6

SSB211	<u>Sahne Uygulamasına Giriş I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB213	<u>Tiyatro Tarihi ve Kuramları I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								22
SSB225	<u>Geleneksel Türk Tiyatrosu I</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY203	<u>Hareket III</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	0	0	3	3	3
TOY219	<u>Şan II</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB221	<u>Temel Tasarım III</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB223	<u>Yaratıcı Drama I</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB227	<u>Yazarlık III</u>	Alan Seçmeli III	Türkçe	1	0	2	3	4
En Az 4 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli III AKTS Toplamı						4
☐ Üniversite Seçmeli I								4

3. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
4. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
YDB202	<u>İngilizce IV (ue)</u>	Zorunlu Ders	Diğer	4	0	0	4	4
TOY216	<u>Dans II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	1	2	2
TOY206	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği IV</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB208	<u>Oyun İncelemesi IV</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY210	<u>Oyunculuk IV</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
SSB212	<u>Sahne Uygulamasına Giriş II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	2	3	3
SSB214	<u>Tiyatro Tarihi ve Kuramları II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								22
SSB226	<u>Geleneksel Türk Tiyatrosu II</u>	Alan Seçmeli IV	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY20	<u>Hareket IV</u>	Alan	Türkçe	0	0	3	3	4

4		Seçmeli i IV	e					
TOY220	<u>San III</u>	Alan Seçmeli i IV	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB222	<u>Temel Tasarım IV</u>	Alan Seçmeli i IV	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB224	<u>Yaratıcı Drama II</u>	Alan Seçmeli i IV	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB228	<u>Yazarlık IV</u>	Alan Seçmeli i IV	Türkçe	1	0	2	3	4
En Az 4 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli IV AKTS Toplamı						4
☐ Üniversite Seçmeli II								4
4. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
5. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Se ç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saat i	AKT S
AIT301	<u>Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (ue)</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TDB303	<u>Türk Dili I (ue)</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2

SSB305	<u>Mesleki Deneyim I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	0	0	0	0	3
TOY307	<u>Oyunculuk V</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
SSB309	<u>Sahne Uygulaması I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	5
SSB311	<u>Tiyatro Tarihi ve Kuramları III</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
SSB313	<u>Türk Tiyatrosu I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								22
SSB411	<u>Çocuk Tiyatrosu I</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY315	<u>Dans III</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB317	<u>Film Atölyesi I</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY325	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği V</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY319	<u>Pantomim I</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY32	<u>Sahne Dövüş</u>	Alan	Türkçe	0	0	3	3	4

1	<u>Teknikleri</u>	Seçmeli V	e					
SSB323	<u>Sahnelemeye Giriş I</u>	Alan Seçmeli V	Türkçe	1	0	2	3	4
En Az 8 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli V AKTS Toplamı						8
5. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
6. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
AIT302	<u>Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (ue)</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TDB304	<u>Türk Dili II (ue)</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
SSB306	<u>Mesleki Deneyim II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	0	0	0	0	3
TOY308	<u>Oyunculuk VI</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
SSB310	<u>Sahne Uygulaması II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	5
SSB312	<u>Tiyatro Tarihi ve Kuramları IV</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2

SSB314	<u>Türk Tiyatrosu II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								22
TOY322	<u>Akrobasi</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	0	0	3	3	4
SSB412	<u>Çocuk Tiyatrosu II</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY316	<u>Dans IV</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB318	<u>Film Atölyesi II</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB326	<u>Film Çözümleme</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	2	0	0	2	4
TOY326	<u>Konuşma Sanatı ve Tekniği VI</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY320	<u>Pantomim II</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB330	<u>Reklam Prodüksiyonu</u>	Alan Seçmeli VI	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB324	<u>Sahnelemeye Giriş II</u>	Alan Seçmeli	Türkçe	1	0	2	3	4

		i VI						
En Az 8 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli VI AKTS Toplamı						8
6. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
7. Yarıyıl								
Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
SSB401	<u>Çağdaş Tiyatro Metinleri I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY405	<u>Oyunculuk VII</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
SSB407	<u>Sahne Uygulaması III</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	1	0	3	4	6
SSB409	<u>Tiyatroda Yeni Yönelişler I</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								16
GSF401	<u>Disiplinlerarası Sanat Atölyesi-i</u>	GSF Seçmeli I	Türkçe	1	0	3	4	4
GSF403	<u>Modernizm Sonrası Sanat</u>	GSF Seçmeli I	Türkçe	2	0	0	2	2
GSF407	<u>Sanat</u>	GSF	Türkçe	2	0	0	2	2

	<u>Felsefesi-i</u>	Seçmel i I	e					
GSF409	<u>Sanat Toplum Bilimi I</u>	GSF Seçmel i I	Türkç e	2	0	0	2	2
En Az 4 AKTS Ders Seçilebilir		GSF Seçmeli I AKTS Toplamı						4
SSB413	<u>Film Atölyesi III</u>	Alan Seçmel i VII	Türkç e	1	0	2	3	4
TOY41 5	<u>Kamera Oyunculuğu I</u>	Alan Seçmel i VII	Türkç e	1	0	2	3	4
SSB403	<u>Makyaj</u>	Alan Seçmel i VII	Türkç e	1	0	1	2	2
TOY41 7	<u>Pandomim III</u>	Alan Seçmel i VII	Türkç e	1	0	2	3	4
SSB419	<u>Sahneleme I</u>	Alan Seçmel i VII	Türkç e	1	0	2	3	4
En Az 10 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli VII AKTS Toplamı						10
7. Yarıyıl AKTS Toplamı								30
8. Yarıyıl								

Ders Kodu	Ders Adı	Zor/Seç	Ders Dili	T	L	U	Ders Saati	AKTS
SSB404	<u>Bitirme Çalışması</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	8
SSB402	<u>Çağdaş Tiyatro Metinleri II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
TOY406	<u>Oyunculuk VIII</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	4	6	6
SSB400	<u>Proje</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	0	0	0	0	4
SSB410	<u>Tiyatroda Yeni Yönelişler II</u>	Zorunlu Ders	Türkçe	2	0	0	2	2
Zorunlu Ders AKTS Toplamı								22
TOY422	<u>Binicilik</u>	Alan Seçmeli VIII	Türkçe	1	0	2	3	4
SSB414	<u>Film Atölyesi IV</u>	Alan Seçmeli VIII	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY406	<u>Kamera Oyunculuğu II</u>	Alan Seçmeli VIII	Türkçe	1	0	2	3	4
TOY418	<u>Pantomim IV</u>	Alan Seçmeli VIII	Türkçe	1	0	2	3	4

SSB402	<u>Sahneleme II</u>	Alan Seçmeli i VIII	Türkçe	1	0	2	3	4
En Az 8 AKTS Ders Seçilebilir		Alan Seçmeli VIII AKTS Toplamı						8
8. Yarıyıl AKTS Toplamı								30

Mimar Sinan Üniversitesi

Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı

TIY: TİYATRO ANASANAT DALI

MİMİK

DERS KODU: TIY 101

1. Yıl

Lisans I sınıfında görülen “Mimik” dersi sahneye uyum sağlamayı ve yaratıcı düşünmeyi geliştirmeyi, obje, durum, duygu doğaçlamaları ve metinlerle yapılan çeşitli çalışmalarla role hazırlamayı hedefler.

ROL

DERS

KODU:

TIY

202

2. Yıl

Rol çalışmaları, seçilen eserlerin incelenmesiyle, bu eserlerden seçilen monolog ve sahnelerin çalışılmasıyla ilerler.. Lisans III ve IV. Sınıflarda yapılan sahne derslerine hazırlık niteliğinde bir derstir.

SAHNE

DERS

KODU:TIY

303-403

3.4. Yıl			
Bu derste , ilk iki sene boyunca oyunculuğun temelini alan öğrenciler, Lisans III ve IV . sınıfta bunları uygulamaya yönelik çalışmalarda bulunurlar. Bazen tüm eseri görüntüleyip yayınlayarak, bazen de farklı görüntüler kullanarak devam eder. Araştırılan çalışmalar yıl sonunda üretime açılacak ve halka açık olacak.			
DİKSİYON			
DERS	KODU:TIY	104-204-304-404	
1.2.3.4.Yıl			
Temel derslerden biri olan diksiyon, iyi söz söyleme teknikleri konulu bir derstir. Ses ve ses egzersizleri, nefes ve nefes egzersizleri, konuşma, tonlama, açıklama, konuşma hızı, artikülasyon egzersizleri, tonlama ve diyafram kontrolü ana konulardır. Daha sonraki bir aşamada, öğrenci bu teknikleri örnek metinde doğru kullanmayı öğrenir.			
FONETİK			
DERS	KODU:	TIY	105-205
1.2. Yıl			
Konuşma organlarının anatomisi ile sesin oluşumunda görevli organ ve fonksiyonlar hakkında bilgi veren, solunum ve artikülasyon organlarını, seslerin kullanımının konuşulan dili nasıl etkilediğini inceleyen bir derstir.			
RİTMİK			
DERS	KODU:TIY	108-208	
1.2. Yıl			
Ritmik bilgisinin sağlamlığı, öğrencide bilinçsiz davranışın bilinçli hale gelmesini sağlar. Öğrencinin vücut koordinasyonunu, duymayı, duyduğunu doğru yorumlamayı, vücudun kendi ritmini oluşturabilmesini ve bu sayede çevresine, rol arkadaşlarına rahat uyum sağlayabilmesini mümkün kılar.			

DRAMATURJİ			
DERS	KODU:TIY	110	-210-410
1.2.4. Yıl			
Dramaturji, öğrencinin metin üzerindeki konumunu ölçmeyi amaçlayan bir derstir. Teorik ve pratik olarak 4 yıl boyunca teatral metinleri inceledikten sonra, öğrenci metnin söyledikleri, mevcut iletişim ve metnin uygulanması sırasında nasıl sahneleneceği hakkında bilgi geliştirir.			
SOLFEJ			
DERS	KODU:	TIY	111-211
1.2. Yıl			
Müziğin temel ilkelerinin nota okuma, duyma, ölçü, deşifre, dikte ana konuları çerçevesinde öğrenciye öğretilmesi amaçlanır.			
SES		EĞİTİMİ	
DERS	KODU:	TIY	112-212-312-412
1.2.3.4. Yıl			
Oyunculuk eğitiminde doğru ses kullanımını sağlama amaçlı bir başka ders de ses eğitimidir. Sesi renklendirmek ve netliği arttırmak için çeşitli egzersizler içeren eğitim, klasik ve modern müzikaller, fonogramlar, Fransız chanson ve İngiliz balladlarının basit masallarını açıklayan bu tekniklerin tanıtılmasıyla devam ediyor.			
SAHNE			TEKNİĞİ
DERS	KODU:	TIY	214
2. Yıl			
Bu, adayın yapısını, yapıyı oluşturan malzemeleri ve teknik öğeleri bilmenizi sağlayan bir derstir. Sahneye ilişkin teknik unsurları bilen bir oyuncu, bu altyapının sahnenin yapımında ne kadar yardımcı olduğunu anlayabilir.			
METİNLERLE		DÜNYA	TİYATRO
DERS	KODU:	TIY	115-215-315-415
1.2.3.4. Yıl			

Dünya tiyatrosunun tarihsel süreç içindeki gelişiminin incelenmesi ve metinlerle bu sürecin gelişiminin örneklendirilmesi bu dersin ana amacıdır.			
METİNLERLE	TÜRK	TİYATRO	TARİHİ
DERS	KODU:	TIY	316-416
3.4. Yıl			
Türk tiyatrosunun tarihsel süreç içindeki gelişiminin incelenmesi ve metinlerle bu sürecin gelişiminin örneklendirilmesi bu dersin ana amacıdır.			
KOSTÜM			TARİHİ
DERS	KODU:	TIY	317
3. Yıl			
Sahne sanatlarının tamamlayıcı bir unsur olan kostüm, tarih boyunca hızla değişen toplum yapısını yansıtan bir özelliğe sahip olduğundan yola çıkarak, tiyatro öğrencisine kostümün, tarih içindeki yerini anlatan bir derstir.			
KLASİK			DANSLAR
DERS	KODU:TIY		318-418
3. 4. Yıl			
Sahnede bir oyuncuya gerekli olan esnekliğin sağlanabilmesi bu dersin temel amacıdır. Güçlendirme ve germe egzersizleri ile başlayan ders, salon dansları (minuet, vals, cha-cha, rumba) yapmayı ve farklı dans rejimleriyle sahneye uyum sağlamayı amaçlamaktadır.			
HAREKET			
DERS	KODU:	TIY	106-206-306-406
1.2.3.4. Yıl			
Beden dilini anlamaya ve tanımaya yönelik uygulamalı olarak işlenen bu ders, hareketin önemi ve tekniği, duruş bozukluklarını düzeltme ve doğru duruşu sağlamaya çalışma ile nefesin önemi ve doğru kullanılmasını sağlama çalışmalarını içerir. Bedenin esnemesi, nefes egzersizleri ve meditasyon tekniği 4 sene boyunca öğrenciye bedenini tanıma fırsatı verir.			
ENSTRÜMAN			

DERS	KODU:TIY	120-220-320-420
1.2.3.4. Yıl		
Bu derste öğrenci, gitarı doğru bir şekilde çalmayı öğrenmektedir. Öğrenciye nota ve müzik bilgisi ile repertuvar oluşturabilmeyi amaçlar.		
MÜZİK		TARİHİ
DERS	KODU:	TIY 219-319
2.3. Yıl		
Bu dersin amacı, öğrencilerin sanat hakkındaki bakış açılarını genişletmek ve ilk müzik örnekleri, insanlık tarihinin en eski sanatlarından biri ve tarihsel süreçlerde tiyatronun gelişimindeki evrimi ve paralellik ile başlayarak sürece ilişkin anlayış kazanmaktır.		
MİTOLOJİ		
DERS	KODU:	TIY 123
1. Yıl		
Dünya mitolojisinden örneklerle geniş bir yelpazesi olan bu ders, mitolojilerin doğuşu ve yayılışıyla başlayan tek tanrılı dinlerin ortaya çıkışına değin uzanan bir sürecin anlatımını hedefler.		
TİYATRO		ESTETİĞİ
DERS	KODU:	TIY 321-421
3.4. Yıl		
Bu dersin amacı, genel estetik / sanat felsefesine dayanan tiyatro sanatının kurallarını tartışmak ve örneklerle odaklanarak tiyatro estetiğini elde etmenin yollarını araştırmaktır.		
GÜZEL		SANATLAR
DERS	KODU:TIY	134-234
1.2.Yıl		
Güzel sanatlar adı altında toplanan sanat dallarının tarihsel süreç içindeki gelişimini örneklerle anlatan derstir.		
SAHNE	IŞIĞI	TEKNİĞİ
DERS	KODU:	TIY 307
3. Yıl		
İlk tiyatro örneklerinden bu zamana ışık kullanımının tarihçesini		

incelemek, günümüze tiyatro rejisinde ışığın yeri ve önemini anlamak, tiyatro ışığı için gerekli malzemeleri öğrenmek bu dersin amacıdır.			
SAHNE SANATLARI BÖLÜMÜ OPERA ANASANAT DALI			
OPE: OPERA ANASANAT DALI			
ŞAN			
DERS	KODU:	OPE	101-201-301-401
1.2.3.4. Yıl			
Bu eğitimin amacı öğrencilere opera şarkıları için gerekli olan vokal ve solunum becerilerini öğretmek, bir şarkıcı-öğretmenin rehberliğinde öğretilen teknikleri müfredatta belirtilen repertuarda kullanmak ve öğrenci opera kültürünü geliştirmektir.			
KORREPETİSYON			
DERS	KODU:	OPE	102-202-302-402
1.2.3.4. Yıl			
Müfredat programında öngörülen repertuvarın piyano eşlikli olarak öğrenilmesi ve böylelikle öğrencinin yeteneklerini eşlikle uyumlu ve koordineli olarak geliştirilmesini sağlamak hedef olarak alınır.			
MÜZİK		FORMLARI	
DERS	KODU:	OPE	205-305-405
1.2.3. Yıl			
Bu eğitimin temel amacı, polifonik müziğin gelişim aşamalarından seçilen çalışmaları, özellikle yapısal özelliklerini yansıtan müzikal analiz yöntemleriyle karşılaştırmak ve sonuçların enstrümantal çevirisi (çeviri) için bir ortam yaratmaktır. Müzik repertuarından seçilen eserler, bir müzik analizi yöntemi kullanılarak analitik yöntemlerle karşılaştırılır ve bölümün veya C.D.'nin farklı yorumları duyulur. Uygulanan bu yöntemle , çalgı öğrencileri yapılan analizleri çalgısal yoruma taşımış , kompozisyon – teori - ritmik öğrencileri ise teorik olarak analiz edilmiş olan müziklerin aynı zamanda uygulamalı sonuçlarını da görmüş olur.			
MÜZİK		TARİHİ	
DERS	KODU:	OPE	107-207

1.2.Yıl			
İnsanlık tarihinin en eski sanatlarından biri olan müziğin ilk örneklerinden, tarihsel süreçlerin evriminin yanı sıra insanlığın teknik ve sosyal gelişimini incelemeyi hedeflemektedir. Bu inceleme” homofoni”den “ polifonik” yapıya geçiş sürecinden enstrümanların gelişimine , müzik formlarından dönemlerine göre önemli imzaları bulunan bestecilere kadar kronolojik bir sıralama yapar.			
MÜZİK		BİLGİSİ	
DERS	KODU:	OPE	111
1. Yıl			
Müzik stillerinin, dönemlerin ve teknik gelişimleri ile enstrümanlar hakkında genel bilgiler içerir.			
SAHNE			
DERS	KODU:OPE	209-309-409	
2.3.4. Yıl			
Bu ders öğrencinin teknik gelişimine paralel olarak, sahne üzerindeki disiplin ,davranış, koordinasyon ve performansının seyirciye sunulur hale getirilebilmesi için uygulamalı ve etkileşimli olarak yapılan sahne çalışmalarıyla yürütülür.			
ANSAMBL			
DERS	KODU:OPE	110-210-310-410	
1.2.3.4. Yıl			
Sahne üzerine çıkmadan, öğrencilerin birlikte veya yalnız seslendirecekleri eserlerin çalışılması amaçlanır.			
SOLFEJ			
DERS	KODU:	OPE	103-203
1.2. Yıl			
Öğrencilere temel okuma, dinleme, ölçme, deşifre etme ve bastırma konularında müziğin temel ilkelerini öğretmeyi amaçlamaktadır. İleri solfej kurslarında özel eğitim programları kullanılır.			
İLERİ		SOLFEJ	
DERS	KODU:	OPE	312-412

3.4. Yıl			
Müzik teorisi olarak bilinen solfejın daha çağdaş bir yapısalılıkta ele alınışının öğretisidir.			
ARMONİ			
DERS	KODU:	OPE	106-206-306-406
1.2.3.4. Yıl			
Çok sesliliğin temel ilkeleri ve farklı müzik formları öğrenciye tanıtılarak, repertuvarındaki eserlerin yorumu ve analizini bu temeller üzerine inşa etmesi sağlanır.			
PIYANO			
DERS	KODU:OPE		108-208-308-408
1.2.3.4. Yıl			
Repertuvarındaki eseleri eşlik açısından incelemek ve eşlikle sesin uyum, örtüşme ve aykırılıklarını öğretmek ve öğrencinin kendi kendisine eşlik edebilme becerisine sahip olmasını sağlamak bu dersin amacını oluşturur.			
KORO			
DERS	KODU:	OPE	121-221-321
1.2.3. Yıl			
Farklı zamanlarda yazılmış korolar oluşturarak, farklı teknikler kullanarak ve şarkı söyleyerek işbirliği alışkanlıklarını ve sezgileri geliştirmeyi amaçlamaktadır.			
KLASİK		DANSLAR	
DERS	KODU:OPE		320-420
3. 4. Yıl			
Bu eğitimin temel amacı, sahnede gerekli esnekliği sağlamaktır. Güç ve germe egzersizleri ile başlayan sınıf, kapalı mekan dansını (minuet, waltz, cha-cha, rumba) uygulamayı hedefler.			
HAREKET		VE	DOĞAÇLAMA
DERS	KODU:	OPE	104-204
1.2. Yıl			
Bu ders, sanatçıların sahnede başrol oynaması için gerekli fiziksel uygunluğu artırmak ve belirli, sınırlı, kontrollü ve planlanmış			

hareketleri gerçekleştirme yeteneğini geliştirmek için egzersizleri içerir.			
OPERA		TARİHİ	
DERS	KODU:OPE	114-214-314	
1.2.3. Yıl			
Opera, müzikal ve operetin tarihsel gelişimini, değişik ülkelerde gelişen akımları, opera eserlerinin bestecileri, teks yazarları, konuları ve roller açısından incelenmesini amaçlar.			
MİMİK-ROL			
DERS	KODU:	OPE	120
1. Yıl			
Öğrenciye sesini sahne üzerinde kullanacak teknik beceriye ulaşmasından önce, sahnede hareket edebilme ve vücut dilini kullanma yeteneği kazandırmayı amaçlar.			
TÜRKÇE VE YABANCI DİLDE MÜZİKLİ DİKSİYON			
DERS	KODU:	OPE	115-215-314-415
1.2.3.4. Yıl			
Bu dersin amacı; şarkı söyleme sırasında kullanılan değişik dillerin diksiyonlarını, ritimlerini, vurgularının anlamlarını ve özelliklerini incelemektir.			
OPERA		REPERTUVARI	VE STİL BİLGİSİ
DERS	KODU:	OPE	316
3.Yıl			
Değişik opera stillerinin ve tekniklerinin incelenmesini içerir.			
İTALYANCA		DİKSİYON	
DERS	KODU:OPE	117-217-317-417	
1.2.3.4. Yıl			
İtalyanca repertuvarının öğrenci tarafından kolay öğrenilmesini, doğru yorumlanmasını sağlamak ve genel dil yeteneğinin artırılması amacıyla verilir			
ALMANCA		DİKSİYON	
DERS	KODU:	OPE	118-218-318-418
1.2.3.4. Yıl			

Almanca repertuvarının öğrenci tarafından kolay öğrenilmesini, doğru yorumlanmasını sağlamak ve genel dil yeteneğinin artırılması amacıyla verilir			
DEKOR	VE	KOSTÜM	TARİHİ
DERS	KODU:	OPE	213-313
2.3. Yıl			
Opera temsilleri sırasında kullanılan dekor, kostüm ve aksesuarların tarihsel gelişme içinde incelenmesini içerir.			
MAKYAJ			
DERS	KODU:	OPE	422
4. Yıl			
Bu derste sahne makyajının öğretilmesi amaçlanır.			
ÇALGI			BİLGİSİ
DERS	KODU:	OPE	423
4. Yıl			
Orkestra enstrümanlarının yapısal özellikleri, ses sınırları ile müzikal yönden anlatımının bilgisidir.			
SAHNE	SANATLARI	BÖLÜMÜ	
BALE / MODERN DANS SANAT DALI			
BAL: BALE	SANAT	DALI	
MOD: MODERN DANS SANAT DALI			
KLASİK			BALE
DERS	KODU:	BAL 101-201-301-401	1.2.3.4. Yıl
MOD 102-202-302-402 1.2. 3.4. Yıl			
Müfredatı uygulamaya ek olarak, bu eğitimin temel amacı öğrencilerin en yüksek teknik ve sanatsal seviyeye ulaşmalarını ve üst düzey araştırmalarla profesyonel bir kariyere devam etmelerini sağlamaktır.			
REPERTUVAR			
DERS	KODU:	BAL	102-202-302-402
1.2.3.4. Yıl			
Bu derste öğrencilerin profesyonel sanatçı olarak gelişmelerini sağlamak amacıyla klasik bale repertuvarının en ünlü eserleri,			

öğrencilerin kişiliklerine uygun olarak seçilmekte ve tüm detaylarıyla öğretilmektedir.				
POINT				
DERS	KODU: BAL	103-203-303-403		
1.2.3. 4. Yıl				
Klasik bale kadın dansçıları için en önemli unsur olan point tekniğinin en yüksek seviyeye getirilmesi dersin amacıdır.				
PAS	DE	DEUX		
DERS	KODU: BAL	104-204-304-404		
1.2.3.4. Yıl				
Kız ve erkek öğrencilerin birlikte uyum içinde dans etmeyi öğrendikleri bu derste, Klasik bale repertuarından seçilen pas de deux parçalarıyla öğrencilerin teknik ve artistik seviyeleri geliştirilir.				
KARAKTER				
DERS	KODU:	BAL	105	
1. Yıl				
Klasik bale eserlerinin içinde önemli yer tutan karakter dansları, öğrencinin artistik ve teknik seviyesinin ilerlemesine yardımcı olmaktır. Ayrıca öğrenci bu derslerde kostüm ve müzik karakterleri hakkında da bilgilendirilir.				
DOĞAÇLAMA				
DERS	KODU: BAL	307-407	3.4.	Yıl
MOD 103 1. Yıl				
Doğaçlama derslerinde öğrencilerin belli yönlendirmelerle kendilerini ve çevrelerini daha iyi algılamaları, hareket kapasitelerini genişletmeleri ve kendileri farklı şekillerde ifade edebilmeleri amaçlanır.				
BALE				TARİHİ
DERS	KODU: BAL	108		
1. Yıl				
Rönesans ve aydınlanma döneminden 20 y.y. sonuna dek bale salon danslarında gelişen tüm evreler incelenmekte, en önemli koreograf ve dansçıların hayatları öğrencilere aktarılmaktadır.				

SOLFEJ				
DERS	KODU:	MOD	207	
2. Yıl				
Müziğin temel ilkelerinin nota okuma, duyma, ölçü, deşifre, dikte ana konuları çerçevesinde öğrenciye öğretilmesi amaçlanır.				
MÜZİK	VE	OPERA	TARİHİ	
DERS	KODU:	BAL	109-209-309-409	
1.2.3.4. Yıl				
Osmanlı döneminden Cumhuriyet'e geçiş esas alınarak ağırlıklı olarak Türk Beşleri başta olmak üzere günümüze kadar gelen Türk bestecileri ayrıntılı ve örnekli olarak incelenmekte , dünyadaki diğer benzerleri ile karşılaştırılmaktadır.				
SAHNE				
DERS	KODU:	BAL	111-211-311-411	
1.2.3.4. Yıl				
Klasik, Romantik ve çağdaş repertuvardan alınan eserlerin veya bölümlerinin uygulamalı olarak incelenmesi dersin içeriğini oluşturur.				
ANATOMİ				
DERS	KODU: BAL,	MOD	112-212	
1.2. Yıl				
Vücuttaki ana eklemler ve kasların yerleri, işleyişleri ve hareket bağlantıları öğretilir. Temel kavramlar iskelet ve kas sistemi, eklemler, hareket kasları ve kuvvet sistemleri incelenir.				
MODERN			DANS	
DERS	KODU:	BAL	206-306-406	2.3.4. Yıl
MOD	101-201-301-401	1.2.3.4. Yıl		
Laban hareket analizi teorisi, Graham, Limon, Cunningham prensipleri üzerine kurulu olan temel teknik uygulanmaktadır. Bu methodlar beden eksen ve düzlemleri üzerine hareket patenleri sağlayarak tüm kas gruplarını kuvvetlendirmeyi amaçlar.				
HAREKET	YOLUYLA	FARKINA	VARMA	
DERS	KODU:	MOD	415	
4. Yıl				

Dersin amacı sözlü talimatlar vererek öğrencilerden belli hareketleri yapmaları ve bu sırada hem vücut ile ilgili yaşantılarını, hem de duygularının farkına varmaları sağlanmaktadır. Kaygılara yer vermeden herkesin kendine özgü durmadan değişen vücut ve bilinç eğilimlerine yoğunlaşmaları ön planda tutulur.			
DANS		KOMPOZİSYONU	
DERS	KODU:	204-304-404	
2.3.4. Yıl			
Kompozisyon derslerinde mekan, zaman, enerji gibi dansın temel kavramları araştırılır, incelenir ve haftalık ödevlerle öğrencilerin bu kavramları uygulamaya geçirmeleri istenir.			
MODERN		REPERTUVAR	
DERS	KODU:	MOD	105-205-305-405
1.2.3.4. Yıl			
Öğretmenlerin öğrencilere yaptığı özgün koreografileri daha önce yapılmış modern dans koreografilerinin öğrenciye uygulatılmasını içerir. Öğrencinin koreografla ve grupla çalışma alışkanlığının kazandırılması, sahne deneyiminin arttırılması hedeflenir.			
IŞIK		DEKOR	TASARIMI
DERS	KODU:	MOD	213
2. Yıl			
Öğrencilerin kendi koreografilerinin, projelerinin sunumuna uygun ışık ve dekorun tasarlanmasına katkıda bulunmak ve karşılaşılabilecekleri teknik sorunların incelenmesidir.			
20.Y.Y.		MÜZİĞİ	
DERS	KODU:	MOD	310
3. Yıl			
Bu derste esas olarak, 20. yy müziğinin Cumhuriyet Türkiye’sinin kültür yapısıyla, 20yy’ın global kültürleri açısından karşılaştırılması ve değerlendirilmesi amaçlanır.			
DANS		TARİHİ	
DERS	KODU:	MOD	111-211-
1.2. Yıl			

Bu derste dansın ilkel ve sosyal kaynakları ve 20. yy modern dans tarihi incelenir.			
FARKLI DERS	DİSİPLİNLERİN KODU:	DANSLA MOD	BULUŞMASI 318
3.Yıl			
Öğrencilerin kendi yaratıcılıklarını daha iyi kullanmalarını sağlayarak farklı disiplinlerle tanışıp, onlara farklı branşlardaki kişilerden Workshop’ lar almalarını sağlayarak aldıkları bilgiler sonucunda projeler ortaya çıkarmalarını sağlamak. Kendilerine ait bir gösterinin tüm sorumluluğunu taşımak farklı bir bakış açısı artı bir kazanç olacaktır.			
TEMEL DERS	SANAT KODU:MOD	EĞİTİMİ 116	
1. Yıl			
Uzaman kavramsal kullanımını sağlayacak materyallerin vücutla birleşimi ve algısal olgunlukları kullanarak bireysellikten çoğula yönelen anlatım biçimlerinin bir arada herhangi bir biçimsel veya estetik değerlendirmeye sıkıştırmadan serbestçe uygulanmasıdır.			
RİTMİK DERS	KODU:	MOD	108
1. Yıl			
Öğrencinin deneyerek sınayarak keşfederek ritmi ve müziği bedeninde birleştirmesini sağlayan öğretim yöntemidir. Tüm teorik bilgilerin müzik ve hareket aracılığıyla uygulamadan kurama gidilerek bedene aktarıldığı bir derstir.			
PRODÜKSİYONDA DERS	SAHNE KODU:	ARKASI MOD	114
1. Yıl			
Yapılan kompozisyonları sahnede gerçekleştirme aşamasında kullanılacak teknik ve pratik çözümlerin, bilgilerin öğrenciye aktarılmasıdır.			
MÜZİK DERS	KODU:	TARİHİ 209	
2. Yıl			

Dansın ayrılmaz parçası olan müziğin zaman içindeki gelişimi ve dansla birlikte etkileşimler, akımlar kısaca bilgi olarak sunulur.

Anadolu Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Sanat Dalı Ders Programı

DERSLER – AKTS KREDİLERİ				
I.YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
BİL150	<u>Temel Bilgi Teknolojisi</u>	Zorunlu Dersler	4	5.0
İNG187	<u>İngilizce I (ENG)</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY101	<u>Eskrim</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5
TİY107	<u>Hareket I</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY125	<u>Tiyatro Tarihi ve Teorisi I</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY127	<u>Şan-Solfej I</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY131	<u>Doğaçlama I</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY133	<u>Mimik-Rol I</u>	Zorunlu Dersler	4	4.5
TİY135	<u>Ses-Konuşma I</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY137	<u>Mimik-Rol I</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY139	<u>Yoga I</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5

TİY141	<u>Sahne Dövüşü I</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5
TÜR125	<u>Türk Dili I</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0

II. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TİY102	<u>Akrobasi</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5
TİY108	<u>Hareket II</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY124	<u>Sahne Bilgisi</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY126	<u>Tiyatro Tarihi ve Teorisi II</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY128	<u>Şan-Solfej II</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY132	<u>Doğaçlama II</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY134	<u>Mimik-Rol II</u>	Zorunlu Dersler	4	4.5
TİY136	<u>Ses-Konuşma II</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY138	<u>Mimik-Rol II</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY140	<u>Yoga II</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5
TİY142	<u>Sahne Dövüşü II</u>	Zorunlu Dersler	2	1.5
TÜR126	<u>Türk Dili II</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
	Seçmeli Ders (1)			3.0

III. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TAR165	<u>Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY201	<u>Dramaturji I</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY209	<u>Hareket III</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY217	<u>Şan-Solfej III</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY219	<u>Teknik Tasarım I</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY223	<u>Role Hazırlık I</u>	Zorunlu Dersler	4	5.0
TİY227	<u>Tiyatro Tarihi ve Teorisi III</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY233	<u>Doğaçlama III</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY237	<u>Ses-Konuşma III</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
	Seçmeli Ders (1)			3.0

IV. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TAR166	<u>Atatürk</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0

	<u>İlkeleri ve İnkılap Tarihi II</u>			
TİY202	<u>Dramaturji II</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY210	<u>Hareket IV</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY218	<u>Şan-Solfej IV</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY220	<u>Teknik Tasarım II</u>	Zorunlu Dersler	2	2.0
TİY224	<u>Role Hazırlık II</u>	Zorunlu Dersler	4	5.0
TİY228	<u>Tiyatro Tarihi ve Teorisi IV</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY234	<u>Doğaçlama IV</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
TİY238	<u>Ses-Konuşma IV</u>	Zorunlu Dersler	4	3.0
	Seçmeli Ders (1)			3.0

V. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TİY301	<u>Dramaturji III</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY313	<u>Dans I</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY325	<u>Ses-Konuşma Sahne Uygulaması I</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0

TİY329	<u>Tiyatro Tarihi</u> <u>ve Teorisi V</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY333	<u>Oyunculuk I</u>	Zorunlu Dersler	6	4.5
TİY335	<u>Sahne</u> <u>Çalışması I</u>	Zorunlu Dersler	10	7.5
	Seçmeli Dersler (2)			6.0

VI. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TİY302	<u>Dramaturji IV</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY314	<u>Dans II</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY326	<u>Ses-Konuşma</u> <u>Sahne</u> <u>Uygulaması II</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY330	<u>Tiyatro Tarihi</u> <u>ve Teorisi VI</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY334	<u>Oyunculuk II</u>	Zorunlu Dersler	6	4.5
TİY336	<u>Sahne</u> <u>Çalışması II</u>	Zorunlu Dersler	10	7.5
	Seçmeli Dersler (2)			6.0

VII. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS

TİY409	<u>Dans III</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY421	<u>Cumhuriyet Öncesi Türk Tiyatrosu</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY435	<u>Oyunculuk III</u>	Zorunlu Dersler	6	5.0
TİY437	<u>Sahne Çalışması III</u>	Zorunlu Dersler	10	13.0
	Seçmeli Dersler (2)			6.0

VIII. YARIYIL				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
TİY308	<u>Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu</u>	Zorunlu Dersler	2	3.0
TİY410	<u>Dans IV</u>	Zorunlu Dersler	3	3.0
TİY436	<u>Oyunculuk IV</u>	Zorunlu Dersler	6	5.0
TİY438	<u>Sahne Çalışması IV</u>	Zorunlu Dersler	10	13.0
	Seçmeli Dersler (2)			6.0

Seçmeli Dersler				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
KÜL197	<u>Kampüste</u>	Seçmeli Dersler	2	4.0

	<u>Yaşam (TR)</u>			
MİT302	<u>Tiyatro ve Mitoloji I (TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
MİT303	<u>Tiyatro ve Mitoloji II (TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
TİY112	<u>Oyun Okuma II (TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
TİY404	<u>Türk Müzikalleri (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY413	<u>Proje-Oyun I (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY408	<u>Günümüz Tiyatrosunda Arayışlar II (TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
TİY414	<u>Proje-Oyun II (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY315	<u>Geleneksel Türk Tiyatrosu Uygulaması (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY403	<u>Batı Müzikalleri (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY405	<u>Bireysel Proje I (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY406	<u>Bireysel Proje</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0

	<u>II (TR)</u>			
STV151	<u>Sinema (TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
TİY319	<u>Müzikli</u> <u>Tiyatro I (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY417	<u>Sinema</u> <u>Televizyon</u> <u>Oyunculuğu</u> <u>Uygulaması</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY419	<u>Proje-Oyun III</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY231	<u>Yoga ve</u> <u>Bedensel</u> <u>Farkındalık</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY320	<u>Müzikli</u> <u>Tiyatro II (TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0
TİY402	<u>Dramatik</u> <u>Edebiyat II</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Dersler	2	3.0
TİY420	<u>Proje-Oyun IV</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Dersler	3	3.0

Seçmeli Ders				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
KÜL199	<u>Kültürel</u> <u>Etkinlikler</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	2	2.0

TİY111	<u>Oyun Okuma</u> <u>I (TR)</u>	Seçmeli Ders	2	3.0
TİY225	<u>Oyun</u> <u>Kavramına</u> <u>Giriş (TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0
TİY229	<u>Hareket</u> <u>Tiyatrosu I</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0
TİY311	<u>Çocuk</u> <u>Tiyatrosu I</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0
TİY230	<u>Hareket</u> <u>Tiyatrosu II</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0
TİY312	<u>Çocuk</u> <u>Tiyatrosu II</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0
TİY328	<u>Teknik</u> <u>Tasarım</u> <u>Uygulaması II</u> <u>(TR)</u>	Seçmeli Ders	3	3.0

Yabancı Dil Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu/Seçmeli	Teori + Uygulama	AKTS
İNG188	<u>İngilizce II</u> <u>(ENG)</u> <u>(ENG)</u>	Yabancı Dil Dersleri	3	3.0

BEYKOZ BELEDİYESİ TİYATRO AKADEMİSİ

03.12.2019	DERS KONUSU: TANIŞMA VE ÇALIŞMALARA ISINMA
DERSİN AMACI	İlk kez tanışan bireylerin biri ile iletişime geçmesini ve birbirine alışmasını sağlamak.
İÇERİK	Isınma ve Ses Isıtma Egzersizi: Esneme hareketleri yaparken artikülasyon çalışması istenir. Bu ısınma hareketlerinden sonra birini seçerek artikülasyon hecelerini (ba,be,bı,bi,bo,bö,bu,bü) söylemeleri katılımcılardan istenir. Sıralı Enerji Aktarımı: Katılımcılardan tek sıra halinde 2 ayrı bir grup olarak dizilmesini istenir. El ele arkadan elini sıkarak Öne enerji verir. En öne enerji geldiğinde öndeki oyuncu elini kaldırır. Önce elini kaldıran grup oyunu kazanır. Daha sonra a, e, ı, i, o, ö, u, ü – f, s, t, k, ç, ş, h, p harflerini söylemelerini istenir. İsim Heceleme Oyunu: Katılımcıların bir çember oluşturmaları istenir. Sırası ile katılımcıların ismini hecelere bölerek uzuvlarını kullanarak ismini söylemesi istenir. Bir sonra ki katılımcıya geçtiğinde kendinden önceki katılımcının ismini ve hareketini de yaparak oyunu devam ettiririz. Bütün katılımcılar ismini söyledikten sonra oyun biter.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların birbirine alışması ve uyum sağlaması.

16.12.2019	DERS KONUSU: SÖZSÜZ EYLEM GRUP ÇALIŞMASININ DEVAMI

DERSİN AMACI	Katılımcıların konuşmadan grup içinde hareket edebilmesi ve gruba adapte olabilməsi.
İÇERİK	Ritmik Yürüme: Katılımcıların alanda serbestçe yürümeleri istenir. Öğretmenin verdiği komutlar ile yürüme hızları değiştirilir. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) Bir süre bu alanda yürüdükten sonra hızlarına bir de mekan söyleyerek yürümeleri istenir. (Yağmurlu havada, çamurda, soğukta vb. komutlar vererek yürümesi istenir.) Olmayan Obje Çalışması: Katılımcılardan hayali bir ip atlamaları istenir. 2 kişi karşılıklı geçerler. Elllerinde bir ip varmış gibi sallarlar, diğer katılımcılar ise sırası ile ipte 2-4 kere atlar ve kenara geçerler. Katılımcılardan olmayan ipi çekmeleri istenir. 2 kişi karşılıklı olarak ip çekmeleri istenir. İp çekme yarışı oynarlar. Daha sonra aynı oyunu 2 ayrı grup olarak oynamaları istenir. Karışık Çözülme Oyunu: Katılımcıların bir çember olmasını istenir. El ele tutuşurlar. Daha sonra ellerini bırakmadan iç içe geçerler. Bir düğüm oluştururlar. Ve daha sonra tekrar çözümleri istenir.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların gruba uyum sağlaması ve gruba alışmasını sağlamak.

23.12.2019	DERS KONUSU: GÜVEN ÇALIŞMASI
DERSİN AMACI	Katılımcıların grup içerisinde birbirlerine güvenmelerini sağlamak
İÇERİK	Güven oyunu: katılımcıların 3 erli grup oluşturması istenir. 1 kişi ortada 2 kişi önünde ve arkasında durur. Ortadaki kişi kendini arkaya ve öne atar. Daha sonra sırasıyla gruptaki diğer katılımcılarda bu çalışmayı yaparlar. Eşini gezdirme oyunu: katılımcılardan 2'li eş olmaları

	istenir. 2'li eş olanlardan kendi aralarında A ve B olmaları istenir. İlk olarak A olanlar gözlerini kapatır. B olanlar onları alan içerisinde gezdirirler. A'ları gezdirdikten sonra A grubu B grubunu gezdirmeye başlar. Ses yönelimi: Ekip güvenli bir alanda 1 lider eşliğinde farklı yerlerde seslerden gelen sesi grup olarak yönelmesi istenir lider alanda farklı yerlerde farklı sesler çıkartarak grubun farkındalığını arttırmaya çalışır.
DERSİN KAZANIMI	Bireylerin gruba karşı ve dış etmenlere karşı güven kazanması sağlamak

30.12.2019	DERS KONUSU: EKİP ÇALIŞMASI
DERSİN AMACI	Ritim duygularını geliştirmek ve sahnede var olmak.
İÇERİK	Ritim çalışması: bir arkadaş bir ritim başlatır ve bunu çalışmanın sonuna kadar devam ettirir. Diğer katılımcılarda sıra ile eklenerek bütünlüklü bir müzik oluştururlar. (Ses, beden, nefes vb. kullanılmalıdır) Makine çalışması: 1 katılımcı bir makinenin hareketli bir parçasını oluşturur. Diğer katılımcılarda sıra ile bu ilk hareketi uygun kendisi bir hareket ekleyerek oyuna katılır ve makinenin bütün dişlileriyle(parçalarıyla) bir bütün oluşturmaları istenir Mekanda obje çalışması: katılımcılara bir mekan verilir ve o mekanı anlayabileceğimiz şekilde o mekandaki objeler olmaları istenir. (Mutfak, salon, banyo vb.) son katılan katılımcı bu alanı kullanarak bütün objelerle ilişki kurması istenir.
DERSİN KAZANIMI	Sahne birliktedir var olabilmek.

06.01.2020	DERS KONUSU: SAHNE BİLGİSİ VE SES KULLANIMI
DERSİN AMACI	Belli bir seviyeye gelmiş katılımcıların sahneyi doğru kullanmalarını sağlamak.
İÇERİK	Sahnenin bölümleri: sahnenin kaç bölümden oluştuğunu, hangi alanın neyi ifade ettiğini, sahnede konumlandığı noktanın ne öneme sahip olduğunu anlatır. Diyafram çalışması: Diyafram kullanımı ve önemi hakkında uygulamalı bir şekilde katılımcıları bilgi verilir. Ve bu konu hakkında çalışmalar yaptırılır. Sahnede obje duruşları: sahneye koyulan iki objeyle (sandalye, insan, koltuk, masa vb.) ve bunları farklı şekillerde, yönlerde konumlandırılarak objelerin birbirine ilişkisi, statüsü ve durumları seyirci tarafından yorumlanması istenir.
DERSİN KAZANIMI	Bilinçli bir şekilde sahnede var olabilmek ve sahne kullanımı hakkında bilgi sahibi olmak.

13.01.2020	DERS KONUSU: BEDEN FARKINDALIĞI
DERSİN AMACI	Bedensel farkındalığı sağlamak.
İÇERİK	Katılımcıların bedenlerini ve uzuvlarını kullanarak uzam içinde hareket etmeleri istenir. Buradaki temel amaç bedenin alışılmışın dışında ağırlık merkezlerini değiştirerek hareket ettiklerinde bedenlerin fark etmeleri ve duyularını dilemeleri istenir. Hayvan çalışması: Katılımcıların bir hayvan seçmeleri istenir. Daha sonra bu hayvanı taklit ederken seçilen hayvana özgü ince detayları araştırmaları istenir. Element çalışması: Doğadaki dört ana elementin (Ateş, su, toprak ve hava) beden ve ses artımları araştırılması

	istenir. Daha sonra farklı iki veya üç elementin sahnede karşılaştıkları doğaçlamalar yapılır. Katılımcılara bir mekan ve bir çatışma konusu verilir.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların bedenlerini tanımaları ve bir iskeletin ağırlık dengesi bozulmadan yeniden farklı bir biçimde nasıl inşa edilir bunun farkındalığı sağlanır.

20.01.2020	DERS KONUSU: YARI YIL TATİLİ
DERSİN AMACI	Yeni bir beden ve ses oluşturma.
İÇERİK	Katılımcılar toplu halde birbirlerinden bağımsız olarak sahnede çalışırlar. Bilmedikleri bir gezegende uyanmaları istenir. Yeni bir yürüme yeni bir birey olarak kendi zamanlarında bir oluşum sürecine girerler. Daha sonra birbirleriyle söz kullanmadan cıbrıcayla iletişim kurmaya çalışırlar. Kabile oyunu: İki grup oluşturulur. Bu grup üyeleri üçer kişidir. Bu kabileler cıbrıca konuştukları için birer tanede tercümanları vardır. İki grup arasında bir çatışma ve tartışma sebebi belirlenir. Bu tartışmayı nihai kararı verecek bir de kurul üyeleri bulunur bu durumda tarafların kendilerini ifade etmeleri istenir. Dublaj çalışması: Sahnedeki her katılımcının sözsüz oyunlarını seslendirecek bir de onların hareketlerini görebilecek bir yerde konumlanıp olay kişilerini seslendirmeleri istenir. Sahnede görev alan katılımcılara bir mekan bir ilişki ve bir konu verilir bu durumu doğaçlamaları istenir.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların sözsüz doğaçlamalardan söze geçişi sağlanır. Ve sahnede sözün değeri kavratılır.

27.01.2020	DERS KONUSU: YARIYIL TATİLİ
DERSİN	Sözlü doğaçlama çalışma ve eylem çalışmaları.

AMACI	
İÇERİK	Katılımcıların sözlü doğaçlama çalışmalarını sağlayan oyunlar oynatılır. Ne yapıyorsun? çalışması: Sahnede bir katılımcı bir eylem yapar bu eylem süren bir eylem olabilir daha sonra yeni bir katılımcı dahil olur ve diğer arkadaşına ne yaptığını sorar. Eylem yapan ilk katılımcı yaptığı eylemden çok farklı bir eylem söyler ve dahil olan katılımcı o eylemi yapmaya başlar. Buna eklenen diğer katılımcı bir önceki katılımcıya aynı soruyu sorar ve gelen cevaptaki eylemi yapmaya başlar böyle eklenerek devam eder. Evet/ hayır çalışması: İkişerli gruplar oluşturulur. Bu ikili sadece evet veya hayır kelimesini kullanarak ve tonlayarak giriş, gelişme ve sonucu olan doğaçlamalar istenir. Kapı çalma çalışması: Katılımcılar tekli olarak bir kapının önüne bir amaçla gelir kapıyı çalarlar. Burada dikkat edilmesi gereken gelen kişinin varsa bir mesleği, kişiliğine dair özellikler ve kapıya atfettikleri ne kapısı olduğunu detaylarla göstermeleri gerekir.
DERSİN KAZANIMI	Sahnede birden fazla katılımcıyla aynı anda var olmak.

03.02.2020	DERS KONUSU: SÖZLÜ DOĞAMLAMA ÇALIŞMALARI DEVAM
DERSİN AMACI	Sahnede sözle bir olay ve bir durum yaratmak.
İÇERİK	Katılımcıların kısıtlanarak yaratıcılıklarını kullanacakları belirli kullanabilecekleri kelimeler verilerek doğaçlamaları istenir. Dört kelime çalışması: Bu çalışmada ikili gruplar oluşturulur. Karakterlere toplam dört kelime verilir.

	Bunlar “ -selam, -selam, ne haber?, ve -gidelim” dir. Gruplar sahneye çıkmadan önce bu kelimeleri kullanarak bir ilişki, ve bir durum tasarımları istenir. Örneğin; katılımcılardan biri kantinde arkadaşını beklemektedir diğeri yanına gelir ve kütüphaneye giderler. Cümle kullanma çalışması: “Bu gün harika bir şey oldu.” Cümlesini kullanarak katılımcılardan ortalama uzunlukta bir hikaye anlatmaları istenir. Büfe çalışması: Büfede çalışan bir katılımcı vardır. Diğer katılımcılar da büfeye farklı şekillerde gelirler. Büfeye gelen her katılımcı en az iki farklı şekilde büfeye gelmek zorundadır. Daha sonra büfedeki katılımcıda değişerek çalışma tamamlanır.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların sınırlı koşullardaki yaratıcılık ve üretkenliklerini sağlamak.

10.02.2020	DERS KONUSU: SAHNEDE AMAÇ
DERSİN AMACI	Katılımcıların yönelim ve tercihlerinde bir amaca hizmet etmelerini araştırmalarını sağlamak.
İÇERİK	Sahne iki çalışmacı vardır. Biri dışardan gelir biri sahnededir. Dışardan gelenin bir nedeni içerdeki oyuncunun da farklı bir orda olma nedeni olmalıdır. Bu karakterler karşılaşır ve bir sonuca bağlanır.
DERSİN KAZANIMI	

17.02.2020	DERS KONUSU: SKEÇ'E GİRİŞ
DERSİN AMACI	Katılımcıların yazım konusunda kendilerini geliştirmeleri için kısa metinler yazmalarına yardımcı olmak.

İÇERİK	Katılımcılardan başlarından geçen bir olayı bir paragraf olarak yazmaları istenir. Yazılan örnekler dersin yöneticisi tarafından incelenir. Daha sonra bu edebi türün tiyatroya uygun olabilmesi için yazılan hikayelere çatışma, engel nihayete ermek isteyen bir amaç olması gerektiği açıklanır. Sonra örnek bir metin alınarak bunun eksiklikleri katılımcılar ve yöneticisiyle birlikte düzenlemeler yapılır. Hikayenin ilk ve son hali iki ayrı oyun formatında canlandırılarak oynanır ve aradaki fark analiz edilir. Daha sonra bütün yazılan öykülerin bu düzenlenme doğrultusunda tekrar yazılmaları istenir. Birkaç örnek daha ilk ve son hali olarak sahnede uygulanarak çalışılır.
DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların kendi hikayelerini edebi hale getirip, tiyatro metninin nasıl olması gerektiği anlamalarını sağlamak.

24.02.2020	DERS KONUSU: DİYALOG ÇALIŞMASI
DERSİN AMACI	Katılımcıların diyalog oluşturma yetilerini geliştirmek.
İÇERİK	Katılımcılardan bir öykü tasarımları istenir. Tasarladıkları öyküyü anlatırken diğer katılımcılara replikleri söyleyebilecekleri şekilde düzenlemesi istenir. Öyküsünde geçen karakterler kadar sahneye katılımcı alınır ve rolleri dağıtılır. Öykü anlatıcısı replikleri gelen karakterleri yönlendirerek birlikte karşılıklı diyalog yazmaları sağlanır. Bir başka çalışma da katılımcılardan bildikleri masalları kullanarak iç iç geçirebilirler yer zaman ve olağan masal sonlarını değiştirerek yeniden sahnede kurmaları istenir. Bu çalışma katılımcılar gruplara bölünerek beşer dakika süre verilerek hazırlık yapmaları istenebilir.

DERSİN KAZANIMI	Katılımcıların kendi diyaloglarını kurmalarındaki yaratıcılıklarını sağlamak.

02.03.2020	DERS KONUSU: DOĞAÇLAMA SPORU
DERSİN AMACI	Katılımcılara o an doğaçlayabilecekleri durum ve farklı mekanlar verilerek beyin jimnastiği yaptırmak.
İÇERİK	Katılımcılardan iki kişi sahneye çıkarılır. Bunlara bir ilişki ve bir durum verilir. Diğer katılımcılar aktif olarak doğaçlamayı izlerken sahnede olan doğaçlamayı dondurup kendilerinin müdahil ederek konu mekan ve anı değiştirebilecekleri yeni bir an oluştururlar. Katılımcılar en az dörderli gruplar halinde oluşturulur. Her gruba bir mekan verilir. Bununla ilgili gruplardan bir giriş, gelişme, sonuç olan doğaçlama hazırlamaları için 5 dakika süre verilir. Sahneye çıkan gruba eğitmen oynanan doğaçlamanın belirli yerlerinde değiştir komutu verir. Bu komut karakterin söylediği son cümleyi değiştirmesi gerekir. Ve aynı cümle için birden fazla değiştir komutu gelebilir.
DERSİN KAZANIMI	Bu çalışma sonrasında katılımcıların kelime zenginlikleri sağlamış olurlar.

09.03.2020	DERS KONUSU: DOĞAÇLAMA SPORU 2
DERSİN AMACI	Katılımcılara o an doğaçlayabilecekleri durum ve farklı mekanlar verilerek beyin jimnastiği yaptırmak.
İÇERİK	Katılımcılardan ikili grup oluşturulur. Çalışmadaki tek kuralı cümlelerin ilk harfleri alfabetik sıra ile ilerlemek zorundadır. Katılımcılardan dörderli gruplar olmaları istenir. Gruptaki dört üye sahnede bir kare oluşturur. Önde kalan her ilk ikili için bir mekan belirlenir, ikinci ikiliye bir ilişki verilir, üçüncü ikiliye çatışma nedeni verilir,

	dördüncü ikiliye ise bir eylem verilir. Sonra eğitmen sırayla bu dörtlüyü kendi içinde döndürerek doğaçlamayı “döndür” diyerek yönlendirir.
DERSİN KAZANIMI	Bu çalışma sonrasında katılımcıların kelime zenginlikleri sağlamış olurlar.

16.03.2020	DERS KONUSU: DERSİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ
DERSİN AMACI	15 haftalık süreçte katılımcıların fikirleri ve düşünceleri değerlendirilir. Ve istek analizi yapılır.
İÇERİK	Katılımcıların kendi dünyayı algılayış şekilleri ve dile getirmek istedikleri sorunlara yönelik çalışma yapılır. Birlikte beyin fırtınası yapılarak gençlerin karşılaştıkları sorunlar ve bunlara çözüm önerileri değerlendirilir. Ortak başlıklar adı altında maddeler oluşturulur. Ve skeç için gündemler belirlenir.
DERSİN KAZANIMI	Geçmişe dönük durumların ve yaşantıların analizinin yapılabilmesi yetisinin kazandırılması.

23.03.2020	DERS KONUSU: SKEÇLERİN BELİRLENMESİ
DERSİN AMACI	Toplanan konu başlıklarının detaylarının komedi unsurlarını da dahil ederek katılımcıların icra edebilmesine olanak sağlamak.
İÇERİK	Katılımcılar gruplara ayrılır. Ve her bir grup belirlenen başlıklardan birini seçer. Bu konu başlığı ile alakalı giriş, gelişme ve sonucu olan doğaçlamalar oluşturmaları istenir. Her bir gruba 10 dakika süre verilir. Gruplar sırası ile doğaçlamalarını sergilerler. Sergilenen çalışmalar eğitmen ve diğer katılımcılarla düzenlenir. Eksikleri veya fazlalıkları tartışılır. Grupta bu yönlendirmelere dair notlarını alır. Ve aynı skeci düzenlenmiş haliyle tekrar sergilerler.

DERSİN KAZANIMI	Bir fikrin pratiğe dökülme aşamalarının deneyimlenmesi.

30.03.2020	DERS KONUSU: SKEÇ YAZIMI
DERSİN AMACI	Belirlenen skeçlerin son değerlendirmeleri yapılır.
İÇERİK	Bir önceki hafta eksikleri giderilen skeçler son halini alır. Gruplar yazarlık alanında kendini geliştirmek isteyen katılımcılar seçilerek her bir skeçte ana görevli oluşturulur. Burada sayının durumuna göre her bir gruba bir görevlide düşebilir. İkişer görevlide düşebilir. Skeç tamamlandıktan sonra oluşan karakterler üzerine eğitmenin yönlendirdiği 5 soruyu her bir katılımcı kendi karakteri için cevaplar. (5N 1K)
DERSİN KAZANIMI	Birlikte edebi bir yazım sürecini paylaşmak.

06.04.2020	DERS KONUSU: SKEÇLERİN ROL DAĞILIMI (ARA YIL TATİLİ)
DERSİN AMACI	Katılımcının bir karakter yaratması ve rol yapması amaçlanır.
İÇERİK	Katılımcıların fiziksel görünüşleri, ses tonları ve kullanımları, bedensel yeterliliklerine göre oyunlarda bulunan rollere en uygun bir biçimde eğitmen tarafından atanması. Eğitmenin rol dağılımında verdiği kararların kesinliğini kanıtlayabilmek veya verdiği kararları değiştirebilmesi adına katılımcıların birkaç rolle kendini göstermesine olanak vermek.
DERSİN KAZANIMI	Artık oyun oynama güdüsünü bilinçli olarak tekrar tecrübe etmiş, bir öykü ve olay örgüsünü kurmayı deneyimlemiş olan katılımcıların yavaş yavaş bir rolü oynayabilme yetisi kazanması.

13.04.2020	DERS KONUSU: SKEÇ PROVASI VE KARAKTER ÇALIŞMASI
DERSİN AMACI	Oyunun masa başı çalışmasını gerçekleştirerek, oyunun sağlam bir temelini atmak.
İÇERİK	Önceden rol dağılımı yapılan katılımcılar(oyuncular) rollerinin yaşayabilir bir nitelikte olması için karakter üzerine düşünürler. Bu düşünme psikolojik, fiziksel, toplumsal ve coğrafi olarak karakteri düşlemektir. Karakterlerinin üzerine düşünmüş olarak provaya gelen katılımcılar bunu masa başı çalışması sırasında dile getirirler, grupça üzerine düşünürler ve eksik yanlarını tartışır.
DERSİN KAZANIMI	Bir role kapsamlı ve farklı açılardan bakabilme yetisi kazanmak.

20.04.2020	DERS KONUSU: KARAKTER ÇALIŞMASI DEVAMI
DERSİN AMACI	Masa başında kararlaştırılan özelliklerin prova edilmesi.
İÇERİK	Oyuncular önce karakterlerini düşünmeden kendileri olarak birbirlerine tepki verirler. Bu bir duyuş yani duyduğuna tepki verme çalışmasıdır. Oyuncular önce göz kontağı kurarak daha sonra kurmadan eylem ve sözlerini gerçekleştirirler. Sonra aynı çalışmalar karakter göz önüne getirilerek denir.
DERSİN KAZANIMI	Karakterleri sergilerken gerçeğe yaklaştırmak ve inandırıcı kılmak.

27.04.2020	DERS KONUSU: MEKAN ÇALIŞMASI PROVALARI
DERSİN	Karaktere tesir eden “mekan etkisi” çıkarımlarının

AMACI	yapılması.
İÇERİK	Bir karakter kendi başına var olamaz ve onu belirleyen ve davranışlarını yönlendiren içerisinde bulunduğu mekanlardır. Mekan tasvirlerinin yapılması gerekir. Karakter önce oyundan bağımsız sonra bağımlı olacak şekilde farklı mekanlarda var edilir. Karakterin bulunduğu mekanlarla ilişkisi ve farklı mekanlarda verdiği tepkiler denenir.
DERSİN KAZANIMI	Oyuncunun içinde bulunduğu mekan ve ortamların role nasıl etki ettiğinin farkına varması sağlanır.

04.05.2020	DERS KONUSU: OYUN İÇİNDEKİ DURUM ÇALIŞMALARI
DERSİN AMACI	Durumların tek tek çözümlenmesi.
İÇERİK	Oyun içerisinde bulunan durumlar çözümlenir, konuşulur ve tartışılır. Durumların birbirlerine, karakterlere ve mekana etkisi açığa çıkarılır. Bir ana durumdan doğan diğer alt durumlar kategorize edilir. Bir durum eksik oynandığında nasıl bir hal aldığına bakılır.
DERSİN KAZANIMI	Olay ve durumlara neden-sonuç ilişkisi içerisinde bakabilme yetisi geliştirilir.

11.05.2020	DERS KONUSU: OYUNUN BÜTÜNLÜK ÇALIŞMASI
DERSİN AMACI	Parça parça işlenen oyunun bir bütün gibi görünmesini sağlamak.
İÇERİK	Karakterler üzerine ilişki çalışmaları yapılır, oyunun hangi zamanda, hangi toplumsal ve coğrafi ortamda geçtiği son kez değerlendirilir. Oyun çalışmaları sırasında ayrıntılara inildiğinden lokal

	olarak güzel görünen ancak geniş çerçevede ele alındığında bütüne uymayan parçalar eğitmen yahut yönetmen tarafından düzeltilir.
DERSİN KAZANIMI	Oyuncular böylece bütün süreçlere hakim olmuş ve bütünü görebilecek duruma gelmiştir.

18.05.2020	DERS KONUSU: DEKOR VE KOSTÜM ÇALIŞMALARI
DERSİN AMACI	Oyunculukta fiziksel etmenlerin role katkısını deneyimlemek.
İÇERİK	Her karakterin kendine has bir yürüyüşü, konuşması ve davranışı olduğu gibi bir giyim tarzı da olacaktır. Ve kostüm oyuncunun onunla kurduğu ilişkiye göre önem kazanacaktır. Aynı zamanda sahne üzerinde bir dekor bulunması oyuncuya onunla ilişki kurabilme ve tepki verebilme şansı tanır.
DERSİN KAZANIMI	Daha önce soyut olarak düşünülmüş kostüm ve dekor tasarımlarının gerçekten sahnede olması ile oyuncuya bir özgürlük alanı sağlamak.

25.05.2020	DERS KONUSU: RAMAZAN BAYRAMI TATİLİ
DERSİN AMACI	
İÇERİK	
DERSİN KAZANIMI	

01.06.2020	DERS KONUSU: OYUN ÇALIŞMASI - GENEL PROVA
DERSİN AMACI	Skeçlerin birbirine bağlanması ve kompakt hale getirilmesi.
İÇERİK	Kabaca denenmiş, çalışılmış oyunun ayrıntılarına

	inmek ve motiflerini güzelleştirmek için uğraşılır. Ayrı ayrı çalışılmış bölümler bir bütün haline getirilir ve aralarındaki ilişkiler daha görünür ve sağlam kılınır.
DERSİN KAZANIMI	Oyunun bir gösteri biçimine getirilmesi.

08.06.2020	DERS KONUSU: OYUN ÇALIŞMASI - GENEL PROVA
DERSİN AMACI	Bir bütüne ulaşmak adına bütün pürüzlerin ortadan kaldırılması.
İÇERİK	Kabaca denenmiş, çalışılmış oyunun ayrıntılarına inmek ve motiflerini güzelleştirmek için uğraşılır. Ayrı ayrı çalışılmış bölümler bir bütün haline getirilir ve aralarındaki ilişkiler daha görünür ve sağlam kılınır. Provalar sayesinde oyunun randımanlı olması ve sürdürülebilir yanı üzerine yoğunlaşılır.
DERSİN KAZANIMI	Oyunun bir gösteri biçimine getirilmesi.

15.06.2020	DERS KONUSU: OYUN ÇALIŞMASI - GENEL PROVA
DERSİN AMACI	Bu zamana kadar bir çalışma olan skeç ve oyunun izlenebilir duruma getirilmesi.
İÇERİK	Oyuncular (katılımcılar) artık sahne üzerinde bütün olarak oyunu icra ederler ve sonrasında yönetmen tarafından alınan notları dikkate alarak oyunu tekrar baştan sona oynarlar. Yönetmen gerekli görürse genel prova sonraları bazı sahneleri lokal olarak tekrar çalışır.
DERSİN KAZANIMI	Seyirci karşısına hazır, donanımlı ve özgüvenli bir şekilde çıkabilmek.

19.06.2020	DERS KONUSU: OYUN ÇALIŞMASI - GENEL

	PROVA
DERSİN AMACI	Seyirci karşısına çıkmadan önceki son provadır ve seyirci varmış gibi sahnelenmesi beklenir.
İÇERİK	Oyuncular bütün bir sezon öğrendikleri ile geldikleri bu noktada artık hata yapmak lüksünden yoksundurlar. Süreçte kazandıkları bütün bilgileri geliştirip üstüne katarak sahnede var olmaya çalışırlar. Eğer aksi bir durum yaşanırsa bunu çözmek ve inisiyatif almak yetkisi oyuncu ve oyuncularadadır. Bunu da süreçte öğrendikleri ile başarabilecektir.
DERSİN KAZANIMI	Özgüvenli, inandırıcı, konsantrasyonu yüksek ve karakter yaratabilen bir oyuncu olmak.

2019-2020 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EYÜP SULTAN TİYATRO AKADEMİSİ

DRAMA KURS PLANI

SÜRE			BAŞLAMA TARİHİ: 03.11.2019 BİTİŞ TARİHİ: 31.05.2020
AY	GÜN	SAAT	DERSİN KONUSU
KASIM	03.11.2019	2	DRAMANIN ÖZELLİKLERİ VE TANIŞMA
KASIM	10.11.2019	2	TANIMA VE TANIŞMA
KASIM	17.11.2019	2	TANIŞMA VE BİREYSEL ÖZELLİKLERİN TANINMASI
KASIM	24.11.2019	2	BİREYLER ARASI İLETİŞİM VE ETKİLEŞİM (ALGI-UYUM)

ARALIK	01.12.2019	2	GRUPLAR ARASI İLETİŞİM-DOĞAÇLAMA KAVRAMI
ARALIK	08.12.2019	2	GÜVEN ÇALIŞMASI - ODAK ÇALIŞMASI
ARALIK	15.12.2019	2	ÖĞRENME VE DUYGULAR ARASI İLİŞKİ (GÖRE KAVRAMI)
ARALIK	22.12.2019	2	DUYU-DUYGU ÇALIŞMALARI (GÖRME) – GÖZLEM ÇALIŞMASI
ARALIK	29.12.2019	2	DUYU-DUYGU ÇALIŞMALARI (TATMA)
OCAK	05.01.2020	2	DUYU-DUYGU ÇALIŞMALARI (DUYMA)
OCAK	12.01.2020	2	DUYU-DUYGU ÇALIŞMALARI (DOKUNMA)
OCAK	19.01.2020	2	DUYU-DUYGU ÇALIŞMALARI (KOKLAMA)
OCAK	26.01.2020	2	SAHNE DURUŞLARI VE SAHNENİN BÖLÜMLERİ

ŞUBAT	02.02.2020	2	MEKAN-ATMOSFER ÇALIŞMASI

ŞUBAT	09.02.2020	2	SOSYAL MESAFE KAVRAMI (SES KULLANIMI)
ŞUBAT	16.02.2020	2	DRAMANIN OYUNLA İLİŞKİSİ
ŞUBAT	23.02.2020	2	DRAMANIN TOPLUMSAL BOYUTU
MART	01.03.2020	2	DRAMANIN PSİKOLOJİK DURUMU
MART	08.03.2020	2	DRAMADA ANILARDAN YARARLANMA-(ZİTLİK- ETKİ TEPKİ)
MART	15.03.2020	2	ROL ÜSTLENME
MART	22.03.2020	2	JEST VE MİMİKLER
MART	29.03.2020	2	DRAMA ÇATIŞMA KAVRAMININ ÖNEMİ
NİSAN	05.04.2020	2	BÜYÜK OLAY NEDİR? KÜÇÜK OLAY NEDİR?
NİSAN	12.04.2020	2	İMGELEM NEDİR? DRAMADA İMGELEM KAVRAMI (DONUK İMGE)

NİSAN	19.04.2020	2	EMPATİ ÇALIŞMASI
NİSAN	26.04.2020	2	DRAMADA ENGEL ÇALIŞMASI
MAYIS	03.05.2020	2	DRAMADA EDEBİYATTAN YARARLANMA (HİKAYE,ŞİİR,MASAL)
MAYIS	10.05.2020	2	SÖZSÜZ DOĞAÇLAMA – SÖZSÜZ OYUNCULUK
MAYIS	17.05.2020	2	STATÜ FARKLILIKLARI VE DOĞAÇLAMA
MAYIS	24.05.2020	2	DRAMADA DEĞİŞİM KAVRAMI NEDİR?
MAYIS	31.05.2020	2	YIL SONU DEĞERLENDİRMESİ

BAKIRKÖYLÜ SANATÇILAR DERNEĞİ
YARATICI DRAMA DERS PROGRAMI

BAKIRKÖYLÜ SANATÇILAR DERNEĞİ- BİRİNCİ YIL DERS PROGRAMI	
1	BİREYSEL ÖZELLİKLER (BİREYSEL ÖZELLİKLERİN TANINMASI)
2	BİREYLER ARASI İLETİŞİM VE ETKİLEŞİM
3	GRUPLAR ARASI İLETİŞİM VE ETKİLEŞİM

4	BİREYSEL ÖZELLİKLER (DUYU ÇALIŞMALARI)
5	YARATICI DRAMANIN OYUNLA İLİŞKİSİ (ROL OYNAMAMA VE DOĞAÇLAMA KAVRAMLARI)
6	YARATICI DRAMANIN KURAMSAL BOYUTU
7	YARATICI DRAMADA ANILARDAN YARARLANMA
8	YARATICI DRAMANIN PSİKOLOJİK BOYUTU
9	YARATICI DRAMANIN TOPLUMSAL BOYUTU
10	YARATICI DRAMA VE ÖYKÜ ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÖYKÜDEN DRAMAYA
11	YARATICI DRAMA VE MASAL ARASINDAKİ İLİŞKİLER MASALDAN DRAMAYA
12	YARATICI DRAMA VE ŞİİR ARASINDAKİ İLİŞKİLER ŞİİRDEN DRAMAYA
13	YARATICI DRAMA VE TOPLUMSAL SORUNLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARINDAN YARATICI DRAMAYA
14	YARATICI DRAMA EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ, ÖNERİ VE GELECEK İÇİN BEKLENTİLER
15	BİREYSEL ÖZELLİKLER AÇISINDAN KENDİNİ DEĞERLENDİRME

Beykoz Halk Eğitim Drama 2019-2020 Ders Programı

1	Drama Dramanın Tanımı
2	Dramanın Tanımı Dramanın Tarihçesi
3	Drama Öncüleri Dramada Kullanılan Temel Kavramlar
4	Dramada Kullanılan Temel Kavramlar Dramanın Diğer Alanlarla İlişkisi
5	Tanışma ve Bireysel Özellikler Fiziksel Isınma
6	Fiziksel Isınma Tanışma Oyunları Cumhuriyetçilik İlkesi
7	Eş Zamanlı Çalışmalar (Duygu ve Duruş) Bireysel Özellikleri Tanıma
8	Bireysel Özellikleri Tanıma Mekanı Tanıma
9	İletişim ve Etkileşim Dikkat Geliştirici Oyunlar
10	Dikkat Geliştirici Oyunlar Dil Becerilerine Yönelik Oyunlar
11	Dil Becerilerine Yönelik Oyunlar Güven Çalışması
12	Güven Çalışması Eş Zamanlı (Duygu-Duruş-Diyalog) Milliyetçilik İlkesi
13	Grup İletişimi ve Etkileşimi Grup Oyunları
14	Grup Oyunları Ayna Çalışması
15	Ayna Çalışması Öykü Oluşturma
16	Öykü Oluşturma Sınırlı Doğaçlamalar
17	Duygu Çalışmaları ve Duyular Devinim Alıştırmaları
18	Devinim Alıştırmaları Duyu Organları Halkçılık İlkesi
19	Duyu Oyunları Duyulara Dayalı Öykü Oluşturma
20	Duyulara Dayalı Öykü Oluşturma
21	Beden Dayalı Çalışmalar Çocuk Oyunları
22	Çocuk Oyunları Bedene Dayalı Alıştırmalar
23	Donuk İmge (Duygu ve Duruş) Donuk İmge (Duygu- Duruş ve Diyalog)

24	Donuk İmge (Duygu- Duruş ve Diyalog) Devinim ve Ritim Çalışmaları Devletçilik İlkesi
25	Materyal Oyunları Materyal Oyunları (Çocuk Oyunları)
26	Materyal Oyunları (Çocuk Oyunları) Artık Materyal Çalışmaları
27	Kendini ve Başkalarını Anlama Yolları: Empati Duygu Alistirmaları
28	Duygu Alistirmaları Empati Çalışmaları Laiklik İlkesi
29	Empati Çalışması Anılara Dayalı Çalışmalar
30	Anılara Dayalı Çalışmalar
31	Öz Denetim ve Kendini Geliştirme Milli ve Kültürel Değer Çalışmaları
32	Milli ve Kültürel Değer Çalışmaları Toplumsallaşma Çalışmaları
33	Toplumsallaşma Çalışmaları Değerler ve Drama İlişkisi
34	Değerler ve Drama İlişkisi İnkılapçılık İlkesi
35	Rol Oynama ve Alistirmaları Role Hazırlık Oyunları
36	Role Hazırlık Oyunları Sınırlandırılmış Doğaçlama Çalışmaları
37	Zaman Mekan
38	Mekan Tema